

SPRÁVA O STAVE SLOVENSKEJ AUDIOVÍZIE V ROKU 2023

***Tento projekt bol financovaný s podporou Európskej komisie.
Táto publikácia reprezentuje výlučne názor autora a Komisia nezodpovedá za akékoľvek použitie
informácií obsiahnutých v tejto publikácii.***

OBSAH

Úvod.....	3
Legislatíva	5
Filmové školstvo.....	6
Filmová produkcia.....	10
Audiovizuálny fond.....	22
Literárny fond	30
MEDIA.....	31
Eurimages	32
Kinodistribúcia.....	34
Videodistribúcia.....	47
Kiná	51
Filmové kluby.....	58
Domáce festivaly a prehliadky.....	60
Ocenenia slovenských filmov a tvorcov na Slovensku	66
Ocenenia slovenských filmov a tvorcov v zahraničí.....	75
Slovenský filmový ústav	80
Televízia	85
In memoriam 2023.....	97

ÚVOD

Rok 2023 bol prvým postpandemickým rokom, COVID – 19 ešte celkom nezmizol, ale nevyskytoval sa vo vysokom počte prípadov a stal sa v podstate marginálnym ochorením.

Mohli by sme povedať, že rok 2023 bol rokom návratu, návratu k normálnemu životu. Prejavilo sa to v celej spoločnosti a samozrejme sa to prejavilo ešte intenzívnejšie aj v audiovizuálnom priemysle, ktorý je do veľkej miery závislý od divákov.

V roku 2023 sme zaznamenali 47 vyrobených celovečerných filmov pre kiná, čo je druhý najvyšší počet filmov na Slovensku vôbec (v predchádzajúcom roku 2022 bol tento počet ešte vyšší – 50 filmov, ale bol to dôsledok pandemického obdobia, veľa producentov čakalo na uvoľnenia a distribúciu v kinách). Zo 47 filmov bolo 31 hraných, 14 dokumentárnych a 2 animované. 24 filmov (51,06 %) režírovali debutanti alebo debutantky, čo potvrdzuje tézu, že nakrútiť svoj prvý film na Slovensku nie je až taká neprekonateľná prekážka. Najdrahší film bola historická detektívka Úsvit, jeho výroba stála 3 600 000 eur, najlacnejším komédia Duchovia mi nepokazia deň s rozpočtom 8 682 eur.

Rovnako pestrá je žánrová skladba filmov. V zozname majoritných filmov je niekoľko drám (A máme, čo sme chceli, Moc, Svetloplachosť), viacero komédií (Invalid, Jedeme na teambuilding, Nikdy nehovor nikdy, Smolu nosíš ty, láska), ale tiež rozprávka (Perinbaba a dva svety), alebo film s detskými hercami (Mimi).

Invalid sa stal najnavštevovanejším slovenským filmom s 208 164 divákmi, pričom na prvých dvoch miestach boli americké megahity Barbie a Oppenheimer.

Viacere filmy boli uvedené na prestížnych svetových festivaloch a niektoré získali aj vysoké ocenenia (Mimi, Grand prix v sekcii Generation Kplus na Berlinale, Svetloplachosť, Label Europa Cinemas v Benátkach).

V oblasti dokumentárneho filmu sme zaznamenali 14 celovečerných dokumentov, z nich 10 bolo majoritne slovenských. Viacere z nich mali premiéru na medzinárodných festivaloch (Poznámky z Eremocénu, Berlinale na Šťastný človek na HotDocs Toronto).

Takmer všetky filmy boli podporené v rámci niektorej z výziev Audiovizuálneho fondu a viac než tretina v koprodukcii s RTVS, obe inštitúcie tvoria kostru financovania slovenskej audiovizízie. Tretím pilierom sú koprodukčné vklady (v minoritnej koprodukcii vzniklo 16 hraných filmov), väčšinou boli koproducentmi české spoločnosti, čo je, samozrejme, prirodzené.

V oblasti kinodistribúcie bola najdôležitejšou otázkou, či sa diváci naďalej budú vracat' do kín a ako sa budú meniť ich návyky – keďže počas pandémie si viac zvykli pozerat' filmy doma. Odpoveď je pozitívna: miera zotavenia sa zvýšila na 78 %. V roku 2023 prišlo do slovenských kín 5 017 476 divákov, čo je o 15,74 % viac, než v roku 2022. Celkové hrubé tržby vzrástli medziročne o 23,65 % na rekordných 34 602 369 eur, je to dôsledok zvýšenej ceny vstupeniiek (priemerná cena bola 6,90 eur). Rekordný bol i počet predstavení (200 627) a ponuka filmov (870 filmov, z toho 321 premiér – čo v praxi znamená, že takmer každý deň mal v slovenských kinách premiéru jeden film!).

Stúpol i počet kín (176 kín s 295 plátnami – v roku 2022 to bolo 158 kín s 271 plátnami).

V rámci podprogramu MEDIA sme v roku 2023 zaznamenali rekordnú výšku celkovej podpory vo výške 2 063 415,56 EUR. Slovenské produkčné spoločnosti boli mimoriadne úspešné v schéme podpory Vývoja minibalíkov európskych projektov, 4 slovenské spoločnosti v nej získali spolu 565 000 eur a vo výzve Vývoj európskych koprodukčných projektov (3 podporené slovenské spoločnosti), po dlhom čase bola znovu úspešná jedna spoločnosť vo výzve, podporujúcej vývoj videohier a imerzného obsahu.

A na záver ešte jeden, trochu nostalgický fakt: 31. decembra 2023 činnosť ukončila posledná videopožičovňa.

Rok 2023 znovu potvrdil, že slovenská kinematografia je štandardnou európskou kinematografiou s dostatkom kvalitných tvorcov, ktorí dokážu realizovat' rovnako filmy na najvyššej umeleckej úrovni ako

aj divácky úspešné filmy, slovenské spoločnosti dokážu konkurovať európskym spoločnostiam v podporných programoch ako MEDIA, alebo Eurimages. Celé odvetvie slovenskej audiovizie je jemne vyvážený ekosystém, ktorý sa vytváral desaťročia a jeho vytvorenie si vyžadovalo množstvo úsilia.

Tak si to nepokazme.

Vladimír Štric

Vedúci kancelárie Creative Europe Desk Slovensko

LEGISLATÍVA 2023

Zákon č. 13/1993 Z. z. o umeleckých fondoch v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o umeleckých fondoch“) s účinnosťou do 30. júna 2023 ustanovoval v § 5 ods. 1 povinnosť pre príjemcov autorských odmien a odmien výkonných (reprodukčných) umelcov odvádzať Literárnemu fondu, Hudobnému fondu a Fondu výtvarných umení (ďalej len „fondy“), s výnimkami uvedenými v predmetnom ustanovení, príspevok vo výške 2 % z ich hrubých príjmov. S účinnosťou od 1. júla 2023 bola predmetná povinnosť zrušená.

Ako je uvedené v § 3 ods. 3 zákona o umeleckých fondoch: „Zdrojom príjmov fondov sú aj príspevky príjemcov autorských odmien a odmien výkonných (reprodukčných) umelcov dobrovoľne odvedené fondom týmito príjemcami z odmien za vytvorenie alebo použitie diel alebo umeleckých výkonov, ak sú príjmom podľa osobitného predpisu iným než zo závislej činnosti; fondom plynú tieto dobrovoľne odvedené príspevky podľa odborov tvorivej činnosti v oblastiach uvedených v § 1 ods. 1. Príspevok dobrovoľne odvedený fondom podľa prvej vety je daňovým výdavkom podľa osobitného predpisu.“. V súčasnosti sú príspevky príjemcov autorských odmien a odmien výkonných (reprodukčných) umelcov odvádzané fondom na dobrovoľnej báze.

V roku 2023 vydalo Ministerstvo kultúry Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo kultúry“) na návrh Komisie na ochranu maloletých vyhlášku, ktorá ustanovila podrobnosti o jednotnom systéme označovania a spôsobe jeho uplatňovania. Vyhláška Ministerstva kultúry Slovenskej republiky č. 328/2023 Z. z. o jednotnom systéme označovania a spôsobe jeho uplatňovania (ďalej len „vyhláška o jednotnom systéme označovania“) bola prijatá v záujme ochrany maloletých pred nevhodnými mediálnymi obsahmi. Na základe vyhlášky o jednotnom systéme označovania sa audiovizuálne dielo, multimediálne dielo, program televíznej programovej služby a program audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie (ďalej len „označovaný komunikát“) klasifikuje deskriptorom typu potenciálne škodlivého obsahu jednotného systému označovania (ďalej len „obsahový deskriptor“). Vyhláška ustanovuje nasledovné typy obsahových deskriptorov – násilie, diskriminácia, strach, závislosť, sex, vulgarizmy a nahota. Zavedením obsahových deskriptorov upozorňujúcich na prítomnosť potenciálne škodlivého obsahu, by sa mala zlepšiť predovšetkým informovanosť rodičov, detí a iných osôb o obsahu označovaného komunikátu, napríklad vo forme filmu, seriálu, počítačovej hry a podobne.

Vyhláška pri jednotlivých typoch obsahových deskriptorov ustanovuje podmienky, na základe ktorých sa označovaný komunikát klasifikuje ako nevhodný pre vekovú skupinu maloletých do 7 rokov, do 12 rokov, do 15 rokov alebo do 18 rokov. Pri klasifikácii sa obsah označovaného komunikátu posudzuje z hľadiska kontextuálneho výskytu hodnotiacich kritérií nevhodnosti v označovanom komunikáte, spôsobu a formy spracovania alebo zobrazenia jednotlivých hodnotiacich kritérií nevhodnosti vzhľadom na charakter a druh označovaného komunikátu a jeho umeleckého, satirického a morálneho posolstva, intenzity a frekvencie výskytu hodnotiacich kritérií nevhodnosti v označovanom komunikáte a predchádzajúcej klasifikácie označovaného komunikátu podľa iného akceptovaného systému označovania. Vyhláška o jednotnom systéme označovania nadobudla účinnosť 1. januára 2024.

Ministerstvo kultúry v roku 2023 na návrh Komisie na ochranu maloletých vydalo tiež vyhlášku Ministerstva kultúry Slovenskej republiky č. 78/2023 Z. z. o akceptovaných systémoch označovania (ďalej len „vyhláška o akceptovaných systémoch označovania“). Na základe predmetnej vyhlášky je akceptovaným systémom označovania Pan European Game Information. Multimediálnemu dielu sa môže určiť veková vhodnosť a typ potenciálne škodlivého obsahu podľa systému hodnotenia obsahu Pan European Game Information, v súlade s kódexom jeho správania. Vyhláška o akceptovaných systémoch označovania nadobudla účinnosť 1. apríla 2023.

Okrem vyššie uvedeného, ministerstvo kultúry v roku 2023 vydalo taktiež vyhlášku Ministerstva kultúry Slovenskej republiky č. 318/2023 Z. z. o titulkoch pre osoby so sluchovým postihnutím (ďalej len „vyhláška o titulkoch pre osoby so sluchovým postihnutím“). Cieľom predmetnej vyhlášky bolo priniesť takú právnu úpravu ustanovujúcu požiadavky na titulky pre osoby so sluchovým postihnutím sprevádzajúce audiovizuálne diela, programy televíznej programovej služby a programy audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie, ktorá vo výsledku zjednotí postupy výrobcov titulkov a zvýši kvalitu titulkov pre osoby so sluchovým postihnutím.

Vyhláškou o titulkoch pre osoby so sluchovým postihnutím sa upravujú technické požiadavky na titulky pre osoby so sluchovým postihnutím, spôsob zabezpečenia synchronizácie so zvukovou stopou pri súčasnom poskytnutí primeraného času na čítanie titulkov, odlišenie titulkov, pravidiel pre uvádzanie titulkov, ak sa v audiovizuálnom diele alebo programe vyskytne text v cudzom jazyku, prípade kedy a ako je možné upraviť text titulku oproti doslovnému hovorenému prejavu, oznamovanie zvukov a ruchov v titulkoch, ako i úpravu titulkov k programom vysielaným naživo. Predmetná vyhláška nadobudla účinnosť 1. januára 2024.

FILMOVÉ ŠKOLSTVO

Možnosť rozvíjať svoj kreatívny potenciál má už najmladšia generácia na viacerých školách: **Základnej umeleckej škole Ľudovíta Rajtera** (www.zussklenarova.sk), **Základnej umeleckej škole Jána Albrechta** (www.zusjanaalbrechta.eu), **Súkromnej škole umeleckého priemyslu animovanej tvorby** (www.uat.sk) v Bratislave – táto ponúka aj vyššie odborné štúdium v odboroch Animovaná tvorba a Filmová a mediálna tvorba, **Základnej umeleckej škole** na Irkutskej ulici v Košiciach (www.zusirkutska.sk), **Súkromnej základnej umeleckej škole DAMA** (www.szusdama.sk) v Prešove, **Súkromnej škole umeleckého priemyslu filmovej** (www.filmovaskola.sk) v Košiciach, či **Škole umeleckého priemyslu** (www.zsssvba.sk) v Bratislave, ktorá ponúka aj vyššie odborné štúdium v odboroch Filmová a mediálna tvorba a Animovaná tvorba. **Škola umeleckého priemyslu** v Trenčíne (www.suptn.sk) i **Súkromná škola umeleckého priemyslu** vo Zvolene (www.ssuszv.sk) ponúkajú odbor animovaná tvorba a **Súkromná škola umeleckého priemyslu Bohumila Baču** (www.skoladesignu.sk) v Bratislave ponúka trojročné vyššie odborné štúdium odborov Filmová a mediálna tvorba a Animovaná tvorba a štvorročné štúdium s maturitou odborov Animovaná tvorba a Filmová tvorba.

Hoci je v súčasnosti na Slovensku niekoľko vysokých škôl umeleckého smeru, výučba na nich sa audiovizuálnemu umeniu venuje stále len okrajovo – napr. **Fakulta masmediálnej komunikácie Univerzity sv. Cyrila a Metoda** v Trnave (<https://fmk.sk>), **Katedra fotografie a nových médií Vysokej školy výtvarných umení v Bratislave** (www.vsvu.sk), či **Katedra výtvarných umení a intermédií Fakulty umení Technickej univerzity** (www.fu.tuke.sk) v Košiciach. **Akadémia filmovej tvorby a multimédií** (<http://vsftam.sk>) v Bratislave poskytuje neakreditovaný a certifikovaný vzdelávací program, ktorý nenahrádza bakalárske štúdium a nekončí akademickým titulom, ale jeho absolventi sú schopní riešiť praktické animačné, graficko-výtvarné úlohy v oblasti filmového, reklamného a dizajnerskeho priemyslu.

Na **Akadémii umení v Banskej Bystrici** je možné študovať audiovizuálnu tvorbu na dvoch fakultách. Na **Fakulte výtvarných umení** (fvu.aku.sk) je katedra Intermédií, digitálnych médií a priestorovej tvorby. Na **Fakulte dramatických umení** (fdu.aku.sk) sa študujú odbory – Filmová a televízna réžia a scenáristika so zameraním na Dokumentárnu tvorbu a so zameraním na scenáristiku a dramaturgiu a Herectvo. Dekanom Fakulty dramatických umení je **doc. Mgr. art. Ľubomír Viluda, ArtD.** Vedúcim Katedry filmovej dokumentárnej tvorby je **doc. Mgr. Martin Palúch, PhD.** Vedúcou Katedry filmovej dramaturgie a scenáristiky je **PhDr. Kateřina Javorská** a vedúcou Katedry herectva je **Mgr. art. Barbora Špániková, ArtD.**

Filmovú dokumentárnu tvorbu študovalo k 31. 12. 2023 v bakalárskom a magisterskom stupni štúdia **40 študentov** a filmovú dramaturgiu a scenáristiku v bakalárskom a magisterskom stupni štúdia **31 študentov**. Študenti Katedry dokumentárnej tvorby vytvorili v roku 2023 **11 absolventských filmov**.

Film **Rozptýlené hniezdo** (SK, 2023, r. Valerij Neskaradziany) získal cenu za najlepší dokumentárny film na 27. Festivale Áčko – študentský filmový festival a film **Po svadbe** (SK, 2022, r. Matej KPúčík) získal na 10. ročníku Medzinárodného festivalu študentských filmov v chorvátskej Rijeke cenu za najlepší dokumentárny film.

Hlavná časť prípravy nových tvorcov a producentov však i naďalej spočíva na **Filmovej a televíznej fakulte Vysokiej školy múzických umení** (www.vsmu.sk, ďalej len FTF VŠMU) v Bratislave.

FTF VŠMU je členom medzinárodnej organizácie vysokých filmových škôl celého sveta **CILECT** i jej európskej odnože **GEECT** (<https://geect.wordpress.com/>). Od júna 2018 je dekanou FTF VŠMU prof. Darina Smržová.

V roku 2023 VŠMU a FTF vstúpili do Európskej aliancie vysokých škôl **FILMEU+** (www.filmeu.eu).

V odbore **Umenie** prebieha výučba na dennom **bakalárskom (Bc.)** a na dennom **magisterskom (Mgr.)** v štyroch študijných programoch:

1. študijný program **Scenáristika a réžia hraného a dokumentárneho filmu**, ktoré zabezpečujú:

- Ateliér scenáristickej tvorby (vedúca: doc. Alena Bodingerová),
- Ateliér dokumentárnej tvorby (vedúca: prof. Ingrid Mayerová),
- Ateliér filmovej a televíznej réžie (vedúci: doc. Róbert Šveda)

2. študijný program **Tvorba obrazu vo filme a multimédiách** zabezpečujú:

- Ateliér animovanej tvorby (vedúci: prof. Ondrej Slivka)
- Ateliér vizuálnych efektov a herného dizajnu – študijný plán Vizualne efekty Bc aj Mgr. stupeň, študijný plán Herný dizajn iba Bc. stupeň (vedúci: prof. Ľudovít Labík)
- Ateliér Kameramanskej tvorby (vedúci: prof. Ivan Finta, ArtD.)

3. študijný program **Strihová a zvuková skladba** zabezpečujú:

- Ateliér strihovej skladby (doc. Štefan Švec)
- Ateliér zvukovej skladby (doc. Tobias Potočný, ArtD.)

4. študijný program **Produkcia audiovizuálneho umenia** zabezpečuje:

- Katedra produkcie a distribúcie (vedúci: Mgr. art. Jakub Gejdoš, ArtD.)

V odbore **Vedy o umení a kultúre** prebieha výučba v dennom **bakalárskom (Bc.)** a dennom **magisterskom (Mgr.)** v študijnom programe **Teória divadla, filmu a hudby**, ktorý zabezpečuje:

- Katedra filmových štúdií (vedúca: Mgr. art. Zuzana Mojžišová, PhD.)

V **doktorandskom stupni štúdia** prebieha výučba v 2 študijných programoch:

- v odbore **Umenie** - študijný program **Filmové umenie a multimédia (ArtD.)**
- v odbore **Vedy o umení a kultúre** - študijný program **Teória divadla, filmu a hudby (PhD.)** – na FTF VŠMU zabezpečuje Katedra filmových štúdií (vedúca: Mgr. art. Zuzana Mojžišová, PhD.)

V roku 2023 sa skončila činnosť špičkových vedeckých tímov pod záštitou MŠVVaŠ SR pod vedením profesorov Martina Šulíka a Ľudovíta Labíka, ktoré fungovali v rokoch 2015 – 2022.

K **31. 12. 2023 študovalo** na FTF VŠMU **282 študentov**, z toho **27 cudzincov**. **181** študovalo na bakalárskom (z toho **21** cudzincov) a **101** na magisterskom (z toho **6** cudzincov). Spolu s **6** internými a **14** externými doktorandmi bol celkový počet všetkých študujúcich na FTF VŠMU **302**.

V školskom roku **2022/2023 skončilo** štúdium FTF VŠMU **96** absolventov (z toho **5** cudzincov): **56** bakalárov (z toho **5** cudzincov) a **40** magistrov (z toho **0** cudzincov). Okrem nich ukončilo štúdium **4** interní a **1** externý doktorand – všetci Slováci.

FTF VŠMU sa i v roku 2023 spolupodieľala na organizovaní viacerých workshopov, masterclassov a sérií prednášok ako napr. Festival Áčko, Letná škola filmového jazyka, Pitching forum scenárov (Screenwriter's Day), Sweet 16 workshop, Editing Masterclass, Študentské konfrontácie, CEE ANIMATION, projekt 360° camera, IVGC konferencia VFX a HD, participovala na Visegrad Film Forum a ďalších podujatiach.

V roku 2023 sa FTF VŠMU stala partnerom Aliancie filmových škôl FILMEU+ (www.filmeu.eu). Aktivity novej Aliancie odštartovali 1. 11. 2023 a sú prvým spoločným podporeným projektom partnerských škôl z Belgicka, Portugalska, Estónska a Írska, ktoré tvorili pôvodnú Alianciu. K nim okrem FTF VŠMU pristúpili filmové školy z Bulharska, Litvy a Dánska. Jedná sa o spojenie rozmanitých filmových tradícií, škôl a zameraní, ktoré sa združili do jedinečnej Aliancie, aby európskemu filmovému školstvu kreovali nové obzory a zásadne ovplyvňovali jeho smerovanie. Aliancia má jednoznačnú víziu a tou je byť špičkovou štruktúrou, vedúcou vo svojom obore, stať sa výskumným, profesionálnym a pedagogickým lídrom, k čomu sa pričinia všetci partneri rovným dielom a k tomu smerujúcimi, v rozsiahlom programovom dokumente predstavenými, spoločnými aktivitami. K najvýznamnejším prínosom vstupu do Aliancie FILMEU+ patria podpora kultúrnej výmeny a diverzity, smerovanie k profesionálnej excelentnosti, vytváranie medzinárodných sietí a príležitosti, vrátane koprodukčných partnerstiev. Dôležitým ukazovateľom bude aj previazanosť akademického a profesionálneho prostredia. Aliancia vo svojich dokumentoch a strategických materiáloch jasne definuje svoje stanovisko v otázke umeleckej a spoločenskej zodpovednosti v nadväznosti na európsky filmový priemysel.

V termíne od 19. do 22. októbra sa v priestoroch FTF VŠMU uskutočnil **27. Festival Áčko** – študentský filmový festival (<https://festivalacko.sk/>). Jeho organizátori sa v roku 2023 rozhodli, že predstavia divákovi nielen filmy študentov svojej školy ale aj ďalších a tak nadviazali spoluprácu s Akadémiou umení v Banskej Bystrici, s Filmovou školou Krzysztofa Kieślowského na Sliezskej univerzite v Katoviciach a s Univerzitou divadelného a filmového umenia v Budapešti.

Najlepším filmom sa stal **Tento divný deň** (SK, 2023, r. Emília Ondriašová) – psychologická dráma štyridsiatnika, ktorý rieši bezútešnosť vlastného života. Emília Ondriašová získala i cenu za najlepší strih a spolu s Pavlom Babejom aj cenu za najlepší scenár. Najlepším dokumentárnym filmom sa stala snímka **Rozplýlené hniezdo** (SK, 2023, r. Valery Neskaradziany). Cenu za najlepšiu réžiu hraného filmu získala Monika Mahútová za film **Nablízku** (SK, 2022). Najlepším animovaným filmom sa stal **Na Výchyr** (SK, 2023, r. Samuel Púchovský), ocenenie za najlepšiu kameru získala Lenka Špániková za film **Posledná šanca** (SK, 2023, r. Anna Ahaliieva). Najlepšími vizuálnymi efektmi zaujali Marián Valovič, Patrik Maryniak a Maroš Seidmann vo filme **Aether** (SK, 2023, r. Marián Valovič), cenu za najlepší zvuk získal Pavol Guman za film **O mŕtvych len v dobrom** (SK, 2022, r. Vladimír Horník) a cenu poroty udelili filmu **Iluze, rod mužský** (SK, 2023, r. Radek Ševčík).

Filmy študentov FTF VŠMU v roku 2023 premietali na **96** festivaloch, prehliadkach a projekciách prevažne v Európe, ale aj v Afrike, Austrálii, Ázii, USA, Kanade, či krajinách Južnej Ameriky.

Filmy študentov FTF získali v roku 2023 dovedna **21 ocenení** – **7 v zahraničí** a **14 na domácich festivaloch**.

Najúspešnejším bol hraný film **Chlieb náš každodenný** (SK, 2021, r. Alica Bednáríková), ktorý bol uvedený na osemnástich festivaloch a prehliadkach a získal cenu za najlepší krátky hraný film na Slow Film festival, Eger (Maďarsko), Cenu študentskej poroty na 5. ročníku filmového festivalu Modrý Dunaj, Viedeň (Rakúsko) a Zvláštne uznanie v Súťaži krátkometrážnych filmov na MFF Art Film Fest Košice.

O mŕtvych len v dobrom (SK, 2022, r. Vladimír Horník) získal Zvláštne uznanie v Súťaži študentských filmov Zlínský pes na 63. ročníku Zlínskeho filmového festivalu pre deti a mládež, Zlín (Česko).

Dva filmy sa dostali na shortlist 76. ročníku študentských cien Yugo BAFTA 2023, Los Angeles (Kalifornia, USA) – **Ja ešte nechcem odísť** (SK, 2022, r. Klára Fedora Homzová) a **Nablízku** (SK, 2022, r. Monika Mahútová). Film **Otrávená studňa** (SK, 2023, r. Radek Ševčík) získal špeciálnu cenu pre

najlepší film na 20. ročníku Medzinárodného filmového a televízneho festivalu SIMFEST, Mures (Rumunsko).

Študenti filmovej vedy FTF VŠMU pripravujú časopis **Frame**, ktorý bol v rokoch 2003 až 2020 súčasťou odborného recenzovaného časopisu pre vedu o filme a pohyblivom obraze **Kino-Ikon**. Od roku 2021 vychádza len v elektronickej podobe na webe (<https://kas.vsmu.sk/projekty/frame/>). V roku 2021 vyšli dve čísla, v roku 2022 nevyšlo žiadne a v roku 2023 vyšli dve čísla – 01/2023 **Oslava** a 02/2023 **Študentské konfrontácie**.

FTF VŠMU prevádzkovala i **kino KLAP**, ktoré je digitalizované technológiou D-cinema s projektorom 4K a zvukovým procesorom Dolby Atmos z vlastných zdrojov, ale v rokoch 2022 a 2023 v ňom už neboli komerčné projekcie pre verejnosť.

Pre zabezpečovanie filmovej produkcie a odborných podujatí pedagógovia fakulty úspešne využívajú rôzne grantové schémy, ktoré každoročne umožnia realizovať projekty vo výške niekoľko desiatok až stoviek tisíc eur. Projekty smerujú k podpore umeleckého a umenovedného vzdelávania.

Z domácich podporných schém FTF VŠMU získala spolu 97 799 eur.

Najviac prostriedkov fakulta získala zo schém Audiovizuálneho fondu (**AVF**), ktorý podporil 15 projektov celkovou sumou **61 900 eur**. Z Kultúrnej a edukačnej grantovej agentúry Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky (**KEGA**) získala fakulta **20 399 eur** – doc. Mgr. art. Katarína Moláková, ArtD. – Na začiatku cesty (príprava študentských animovaných projektov pre profesionálnu medzinárodnú prezentáciu v zmysle napĺňania internacionalizácie výučby na FTF VŠMU), prof. Mgr. art. Ľudovít Labík, ArtD.: 360° realita v mediálnom priestore a Mgr. Zuzana Mojžišová, PhD.: Audiovizuálne skriptum - k dejinám slovenskej kinematografie. **Nadácia Tatra banky**, ktorá podporila výrobu 9 študentských filmov v sekcii Umenie sumou **15 500 eur**.

V roku 2022 sa VŠMU rozhodla vytvoriť schému tzv. **Interného grantu** (nie z vonkajších zdrojov). V roku 2023 za FTF boli podporené tri projekty celkovou sumou 8 420 eur: doc., Mgr. Katarína Mišíková, PhD – Doktorandský seminár IDENTITY (2 020 eur), Mgr. art. Rastislav Boroš, ArtD. – Medzi divadlom a filmom (4 000 eur) a Prof. Ľudovít Labík, ArtD. – Videomapping Bielej noci (2 400 eur)

V roku 2023 pokračovala aj **publikačná činnosť FTF VŠMU**. Boli vydané knihy **Zuzana Gindl-Tatárová: Practical Dramaturgy** (anglicky, 3. vydanie, 145 s.), **Marek Leščák, Martin Šulík: Discussions about movie** (anglicky, 233 s.), **Ingrid Mayerová: Päť úvah o dokumentárnom filme** (204 s.), **Martin Kaňuch (ed.): Jelena Pašteková medzi literatúrou a filmom** (VŠMU, SFÚ, SAPA, 104 s.) a **šesť e-knží: Ľudovít Labík: IVGC 2023 - Premeny vizuálnych efektov IV/Transformations of Visual Effects IV** (anglicky, 85 s.), **Jana Keeble: Introduction to Film Art** (anglicky, 142 s.), zborník **Jánošík, príbeh strateného filmu** (32 s.), zborník **Jánošík, the Story of Lost Film** (anglicky, 48 s.), **Marek Leščák, Martin Šulík: Discussions about movie** (anglicky, 236 s.), **Jana Keeble: Úvod do filmového umenia, Zborník prednášok pre študentov Erasmus+**(132 s.)

1. miesto na **18. ročníku Medzinárodného festivalu animovaných filmov stredných škôl Animofest 2023** získal film **Kolíška** (Kolyska, PL, r. Piotr Kaźmierczak), 2. miesto **The Last Human** (SK, 2023, r. Petra Semanová) zo Súkromnej školy umeleckého priemyslu animovanej tvorby v Bratislave (SŠUP) a 3. miesto **Disconnected Head** (DE, 2022, r. Andreas Dürr). SŠUP okrem Animofestu usporiadala v roku 2023 i **8. UAT FILM, Medzinárodný festival hraných filmov stredných škôl**. Všetky ceny získali filmy študentov SŠUP – 1. miesto z **Furioso** (SK, 2023, r. Terézia Moravčíková), 2. miesto **NeZabudneme?** (Ne Zabudem?, SK, 2023, r. Kseniia Kalynuk) a 3. miesto **8** (SK, 2023, r. Adam Kadera).

Základná umelecká škola Jána Albrechta je organizátorom celoslovenskej súťaže v audiovizuálnej a multimediálnej tvorbe detí a mládeže **Zlatá klapka**, v ktorej v roku 2023 už po jedenásty raz udeľovali ocenenia. Hlavnú cenu Cenu ministra školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky získal dokument **Fašiangy, Turíce** (SK, 2022), ktorý pripravil kolektív žiakov ZUŠ Istrijská v Bratislave.

Ďalšie ocenenia študentských filmov nájdete v kapitolách **DOMÁCE FESTIVALY A PREHLIADKY, OCENENIA SLOVENSKÝCH FILMOV A TVORCOV NA SLOVENSKU** a **OCENENIA SLOVENSKÝCH FILMOV A TVORCOV V ZAHRANIČÍ**.

FILMOVÁ PRODUKCIA

Stúpajúci počet vyrobených **slovenských celovečerných filmoch pre kiná** kulminoval v roku 2022 keď sa dostal na **rekordných 50**. V roku 2023 ich vzniklo o tri menej, teda 47, ale i tak je to dvakrát viac než priemer za roky 2010 – 2017.

	Priemer 2010 – 2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Filmy spolu	21	33	44	28	26	50	47
Z toho minority	7,25	14	20	11	15	21	22
Podiel minorít v %	34,5	42,4	45,5	39,3	57,7	42,0	46,8

Zdroj: Audiovizuálne informačné centrum Slovenský filmový ústav

Bolo medzi nimi **31 hraných, 14 dokumentárnych a 2 animované filmy. Dvadsaťštyri celovečerných filmov (51,06 %) režírovali debutanti alebo debutantky** (pozri tabuľku na s. 12 – 18).

Dvanásť filmov (**25,53 %) režírovali ženy** a jeden režírovala dvojica muž a žena. Ženy sa podieľali alebo spolupodieľali **na produkcii 24 filmov (51,06 %)**.

Najdrahším projektom bol hraný film **Úsvit** (SK/CZ, 2023, r. Matej Chlupáček) s rozpočtom 3 600 000 eur a **najlacnejším** hraný film **Duchovia mi nepokazia deň** (SK, 2023, r. Peter Čermák) s rozpočtom 8 682 eur.

Z **31 hraných filmov** (28 v roku 2022) bolo **štrnásť 100 % slovenských alebo majoritných koprodukcii:**

A máme, čo sme chceli (SK/CA, 2023, r. Michal Kunes Kováč) – film odohrávajúci sa počas silvestrovskej oslavy roku 1992, keď sa rozdeľovalo nielen Československo, ale aj jedna rodina,

Duchovia mi nepokazia deň (SK, 2023, r. Peter Čermák) – komédia, v ktorej sa manželský pár musí vyrovnat' so spoložitím s dvojicou duchov-dvojčiat,

divácky najúspešnejší domáci film roku 2023, čierna komédia o pomstychtivom vozičkarovi, Rómovi v nacistickej uniforme a pár podvodníkoch z 90. rokov **Invalid** (SK, 2023, r. Jonáš Karásek),

Jedeme na teambuilding (SK/CZ, 2023, r. Zuzana Marianková) – divácky úspešná komédia o zamestnancoch nadnárodnej spoločnosti, ktorí sa vydali na teambuilding,

Mimi (SK, 2023, r. Míra Fornay) – film-podobenstvo s detskými protagonistami **ocenený Grand prix** v sekcii Generation Kplus na Berlinale,

Moc (SK/HU/CZ, 2023, r. Mátyás Prikler) – dráma zaoberajúca sa témou fungovania politickej moci, ale aj možnosťami hľadania a skrývania pravdy,

Nikdy nehovor nikdy (SK/CZ, 2023, r. Branislav Mišík) – rodinná komédia o mužovi a žene, ktorých manželstvá sa rozpadajú a do ich rodiaceho sa vzťahu zasahujú aj ich štyri deti a hodiny jogy,

Perinbaba a dva svety (SK/CZ, 2023, r. Juraj Jakubisko) – voľné pokračovanie Jakubiskovej kultovej rozprávky **Perinbaba** (CS/DE/IT/AT, 1985), v ktorom bola za pomoci technológie počítačovo generovaného obrazu „oživená“ jedna a jediná Perinbaba – talianska herečka Giulietta Masina,

Smolu nosíš ty, láska (SK, 2023, r. Samuel Spišák) – romantická komédia o dvoch ľuďoch v zrelom veku, ktorí si hľadajú miesto a spôsob života po päťdesiatke,

Svetloplachosť (SK/CZ/UA, 2023, r. Ivan Ostrochovský, Pavol Pekarčík) – film o ľuďoch, ktorí sa pred vojnou ukryli na stanici Hrdinov práce v charkovskom metre,

komédia **Tak zle, ako sa len dá** (SK, 2023, r. Viktor Csuda) prináša prostredníctvom piatich príbehov piatich dvojíc na lavičkách v parku pohľad na ťubostné vzťahy,

Úsvit (SK/CZ, 2023, r. Matej Chlupáček) – kriminálna historická dráma odohrávajúca sa v roku 1937 v podtatranskom meste Svät,

komédia o prvej láske a poslednej vlámačke **Villa Lucia** (SK/CZ, 2023, r. Michal Kollár), ktorá sa v roku 2024 dočkala aj režisérskeho zostrihu,

a **Zenit** (SK/HU/CZ, 2023, r. György Kristóf), ktorý používa tanec ako jazyk, aby ilustroval dynamiku moci, ktorá formovala politické prostredie v posledných dekádach, a to nielen v strednej Európe, ale na celom svete.

A **sedemnást'** hraných filmov (14 v roku 2022) vzniklo v **minoritnej koprodukcii**:

#annaismissing (CZ/SK, 2023, r. Pavel Soukup) – film zaoberajúci sa témami ako je sharenting, teda nadužívanie sociálnych médií rodičmi a zdieľanie obsahu týkajúceho sa ich detí, alebo moc influencerov, ale i problémy mimo internet, ktoré internet akceleruje,

Bod obnovy (CZ/PL/SK/RS, 2023, r. Robert Hloz) – kriminálny sci-fi triler spájajúci žáner detektívky s otázkami, ako vývoj technológií zasiahne do našich životov a ako zmení našu civilizáciu,

Bratia (Bratři, CZ/DE/SK, 2023, r. Tomáš Mašín) – dobrodružná historická dráma o odbojovej skupine bratov Josefa a Ctirada Mašínovcov,

dráma **Brutální vedro** (CZ/SK, 2023, r. Albert Hospodářský) odohrávajúca sa vo svete ohrozenom slnečným úlomkom letiacim k Zemi, v ktorom osemnásťročný chlapec čelí nečakaným a neprijemným výzvam,

Citlivý člověk (Citlivý člověk, CZ/SK, 2023, r. Tomáš Klein) – film na motívy knihy Jáchyma Topola sleduje postupnú premenu vzťahu otca a syna uprostred bláznivého sveta,

Čarodějník Kajtek (Kajtek czarodziej, PL/SK/CZ, r. Magdalena Łazarkiewicz) – príbeh s prvkami fantasy, ktorý diváka preniesie do sveta prvých stretov detského sveta so skutočnosťou v dobe, v ktorej sa schyľuje k najtragickejšej vojnovnej kataklizme minulého storočia,

Hadí plyn (CZ/SK, 2023, r. David Jařab) – dobrodružná road movie na motívy novely Josepha Conrada *Srdce temnoty* zamýšľajúca sa nad kolonializmom, stretom kultúr, drancovaním prírody i vyrovnávaním sa s našimi temnými stránkami,

Jej telo (Její tělo, CZ/SK, r. Natálie Císařovská) – film inšpirovaný skutočným príbehom Andrey Absolonovej, ktorá v 90. rokoch patrila medzi najúspešnejšie české skokanky do vody a neskôr sa stala známou a úspešnou pornoherečkou pod pseudonymom Lea De Mae,

Kálmánov deň (Kálmán-nap, HU/SK/US, 2023, r. Szabolcs Hajdu) – dráma o rozpadávajúcich a končiacich sa vzťahoch, v ktorej titulnú postavu stvárnil sám režisér,

Lieta v tom (Lítá v tom, CZ/SK, 2023, r. Tomáš Dianiška) – romantická komédia o tom, čo všetko sa môže stať, keď sa zapletiete do jednej nevinnej lži,

Manželia Stodolovci (Manželé Stodolovi, CZ/SK, r. Petr Hátle) – film o manželoch, ktorí v rokoch 2001 a 2002 zavraždili osem dôchodcov a dôchodkyň,

Nočný pokoj (Noční klid, CZ/SK, 2023, r. Michal Hogenauer) – pohľad do vnútra manažéra, ktorého život vykoľajilo krátke stretnutie s neznámym mužom na letisku,

Samota (Solitude, IS/SK, 2023, r. Ninna Pálmadóttir) – príbeh farmára, ktorý je nútený vymeniť svoju farmu za život v meste, zvedavého chlapca Ariho a ich výnimočného priateľstva,

dráma **Stepne** (Stepne, UA/DE/PL/SK, 2023, r. Maryna Vroda) – sleduje niekoľko dní v živote muža, ktorý prichádza do malej ukrajinskej dedinky, aby sa postaral o svoju umierajúcu matku,

Tancuj Matylda (Tancuj Matyldo, CZ/SK, 2023, r. Petr Slavík) – príbeh úspešného právnika, ktorého usporiadaný život s manželkou a synom prevráti naruby mamina diagnóza – Alzheimerova choroba,

Už ťa nemám rád (Už tě nemám rád, CZ/SK/RO, 2023, r. Zdeněk Jiráský) – príbeh dvoch tínedžerov, ktorí sa rozhodnú ujsť od rodičov, nudného života a prežiť dobrodružstvo na prahu dospelosti,

Vysvetlenie na všetko (Magyarázat mindenre, HU/SK, 2023, r. Gábor Reisz) – film reflektujúci polarizáciu a napätie v maďarskej spoločnosti získal na festivale v Benátkach hlavnú cenu sekcie Horizonty.

V roku 2023 vzniklo i **štrnásť celovečerných dokumentov pre kiná** (20 v roku 2022). Desať z nich boli **100 % slovenské alebo majoritné koprodukcie**:

pohľad na životnú púť kráľa pop artu doplnený archívnymi zábermi a spomienkami príbuzných a priateľov **Andy Warhol – americký sen** (SK, 2023, r. Ľubomír Ján Slivka),

Emília (SK, 2023, r. Martin Šulík) – dokumentárny portrét venovaný významnej divadelnej a filmovej herečke Emílii Vášáryovej,

Poznámky z Eremocénu (SK/CZ, 2023, r. Viera Čákanyová) – záverečný film pomyselné trilógie, v ktorej sa objavujú rovnaké motívy, témy, problémy: umelá inteligencia, dystopická budúcnosť ľudstva, analóg verzus digitál, príroda verzus civilizácia a klimatická zmena,

Pozor, padá SNG! (SK, 2023, r. Jana Durajová, Lena Kušnieriková) – časozberný dokument, ktorý od roku 2012 sleduje nielen postupnú devastáciu galerijných priestorov, ale najmä boj s meniacimi sa ministrami kultúry, nedostatkom financií, úradmi aj dodávateľmi,

Pravda je to najdôležitejšie (SK, 2023, r. Maroš Brázda) – film o živote a diele režiséra, scenáristu a básnika Eduarda Grečnera,

Šťastný človek (SK/CZ, 2023, r. Soňa G. Lutherová) – film hľadajúci na pôdoryse príbehu transrodového muža Marvina a jeho rodiny odpovede na otázky o fungovaní medziľudských vzťahov a šťastnom živote,

Tretí koniec palice (SK, 2023, r. Jaro Vojtek) – dokument sledujúci osudy Rómov, ktorí sa stali minoritou v minorite pre svoje fyzické znevýhodnenia či rodovú identitu,

observačno-eseistický dokument **Územie fantázie** (SK, 2023, r. Paula Maľárová) skúma, prečo ľudí tak veľmi priťahuje vojna,

Veľký kaňon (SK, 2023, r. Pavol Barabáš) – príbeh kamarátov, ktorým sa po splavoch riek v rôznych častiach sveta splní ich sen. Splavenie Grand Canyonu,

Všetci ľudia budú bratia (SK/CZ, 2023, r. Robert Kirchhoff) – dokument o „utopistovi a politickej popovej hviezde Alexandrovi Dubčekovi v období železnej opony, aj zjednotenej Európy“,

Štyri dokumenty (9 v roku 2022) vznikli ako **minoritné koprodukcie**:

15x15x5 – minisalon 1984 (15x15x5 – minisalon 1984, CZ/SK, 2023, r. Janek Růžička) – filmová esej o hraniciach slobody, rámcovaná príbehom unikátneho československého výtvarného experimentu doby normalizácie,

Chýbanie (Chybění, CZ/SK, 2023, r. Štěpán Pech) – netradične poňatý biografický portrét zosnulého konceptuálneho umelca Jána Mančušku,

Olympijský medzičas (Olympijský mezičas, CZ/SK, 2023, r. Haruna Honcoop) – olympijské hry v antike boli striktne lokálne. Akú stopu na planéte necháva ich moderné, globalizované pokračovanie?,

Svet podľa môjho tatka (Jiříkovo vidění, CZ/SK, 2023, r. Marta Kovářová) – film o fyzikovi, ktorý má nápad, ako zachrániť planétu, a jeho dcére, ktorá chce zistiť, či by svet mohol fungovať podľa jeho predstáv.

Podobne ako v rokoch 2021 a 2022, aj v roku 2023 vznikli **dva celovečerné animované filmy**. Tentoraz boli oba z pohľadu Slovenska minoritné koprodukcie:

Tonko, Slávka a kúzelné svetlo (Tonda, Slávka a kouzelné světlo, CZ/SK/HU, 2023, r. Filip Pošivač) – bábkový film ocenený v Annecy, ktorý rozpráva príbeh o priateľstve, fantázii a inakosti,

Umelohmotné nebo (Műanyag égbolt, HU/SK, r. Tibor Bánóczki, Sarolta Szabó) – postapokalyptické sci-fi odohrávajúce sa v strednej Európe v roku 2123.

Okrem spomínaných titulov vzniklo i niekoľko desiatok krátkych filmov. Napríklad hrané **Bedtime Story** (SK, 2023, r. Maty Grznár), **Biele slony** (SK, 2023, r. Rastislav Kupšo), **Love is a Pitch** (SK, 2023, r. Hana Hančinová, Michaela Klanicová), **Morphing Into An/Other** (SK, 2023, r. Zoltán Baráth), **Oči plné piesku** (SK/CZ, 2023, r. Juraj Janiš), **Osvietenie** (SK, 2023, r. Anna Ahaliieva), **Profesionálny rodič** (SK/RO, 2023, r. Erik Jasan), **Sídlisková spojka** (SK, 2023, r. Kristián Grupač), **Svetlonázor** (SK, 2023, r. Lenka Fábryová), **Svlékat mlhy** (SK/CZ, 2023, r. Kateřina Hroníková), **Tento divný deň** (SK, 2023, r. Emília Ondriašová), **The Whisper of Freedom** (SK, 2023, r. Anna Ahaliieva)

dokumenty: **Desiatkový kráľ** (SK, 2023, r. Pavol Barabáš), **dialógy** (SK, 2023, r. Peter Podolský), **Dom Strom** (SK, 2023, r. Katarína Gramatová), **House of Velvet** (SK, 2023, r. Ivana Hucíková, Igor Smitka), **Konštanta – rozlúčka s bytom** (SK, 2023, r. Paula Ďurinová), **Nežiadali sme o záchranu** (SK, 2023, r. Mariia Yurchenko), **Odtiene svetla** (SK, 2023, r. Dáša Ferková), **Otrávená studňa** (SK, 2023, r. Radek Ševčík), **Rozptýlené hniezdo** (SK, 2023, r. Valery Neskaradziany), **Slovak Direct** (SK, 2023, r. Rast'o Hatiar), **Swaggiest of the Swaggiest** (SK, 2023, r. Martina Buchelová, Debora Pastirčáková), **VALE TUDO** (SK, 2023, r. Tereza Smetanová), **Zima a tma** (SK, 2023, r. Peter Hošták) a stredometrážny **O baripen – Odkaz Eleny Lackovej** (SK, 2023, r. Vera Lacková).

Šesť krátkych dokumentárnych filmov – **Domov** (SK, 2023, r. Hana Hulíková), **Kolotoč popierania** (SK, 2023, r. Eliška Pastieriková), **Priateľ Pathan** (SK, 2023, r. Ladislav Totkovič), **Projekt G. M.** (SK, 2023, r. Andrej Purkart), **Stráž prírody** (SK, 2023, r. Maroš Ondrejka), **Ticho** (SK, 2023, r. Dorota Suránová) – bolo výsledkom projektu **My Street Films SK 2023**. Jeho účastníci a účastníčky v priebehu ôsmich mesiacov pod lektorským vedením Barbory Slipekovej, Adama Hanuljaka a Mareka Kuboša rozvíjali pôvodné námety až do podoby filmov.

Z krátkych animovaných filmov môžeme spomenúť napríklad: **Bobo** (SK, 2023, r. Veronika Obertová), **Electra** (CZ/FR/SK, 2023, r. Daria Kashcheeva), **Krížom krážom** (SK, 2023, r. Nina Rybárová, Tomáš Rybár), **Láska neumiera** (SK, 2023, r. Zuzana Hodulová), **Modrý maco** (Plavi medo, HR/SK, 2023, r. Marina Andree Škop), **Na Výchyr** (SK, 2023, r. Samuel Púchovský), **O hviezdach a bájkach** (SK, 2023, r. Alla Dmitrievna Prokopyshyna), **Pustatina** (SK, 2023, r. Timotej Lukovič), **Tapping Black Boots** (SK/SE, 2023, r. Christian Wellbo, Kaoru Furuko), **Volám sa Edgar a mám kravu** (Jmenuju se Edgar a mám krávu, CZ/SK, 2023, r. Filip Diviak) a **Záhrada srdca** (A szív kertje, HU/SK, 2023, r. Olivér Hegyi).

V roku 2023 vznikli aj 18. a 19. diel zo seriálu **Drobci** (SK, 2016 – 2023, r. Vanda Raýmanová, Michal Struss) – **Pranie** (SK, 2023) a **Sneh** (SK, 2023). A tiež 21. – 23. diel seriálu **Websterovci** r. Katarína Kerekesová) s názvami **Karneval** (SK/SI/CZ, 2023), **Let na Mesiac** (SK/SI/CZ, 2023) a **Šetri celá rodina** (SK/SI/CZ, 2023). Vznikol aj pilotný film **Ja hodím najďalej!** (SK, 2023, r. Ivana Laučíková) zo seriálu **Lesná päťka** a 56. – 63. diel seriálu **Chochmesovci** (SK, 2023, r. Róbert Šveda) – **O spoločnom využívaní, V občianskej spoločnosti, Na ceste, Časový manažment, Vo virtuálnom svete, O manipulácii, O reči a diskusii a V škole**.

A vznikol aj experimentálny film **Beyond Anachronism: Eons of the Binary (Film)** (CZ/SK, 2023, r. Claude Johann Čierny).

Na výrobe **18 celovečerných filmov pre kiná**, teda **38,3 % produkcie v roku 2023** – 7 hraných (**A máme, čo sme chceli, Invalid, Mimi, Moc, Svetloplachosť, Tancuj Matylda, Úsvit**), 9 dokumentárnych (**Andy Warhol – americký sen, Emília, Poznámky z Eremocénu, Pozor, padá SNG!, Pravda je to najdôležitejšie, Tretí koniec palice, Územie fantázie, Veľký kaňon, Všetci Ťudia budú bratia**) a dvoch animovaných (**Tonko, Slávka a kúzelné svetlo a Umelohmotné nebo**) – sa podieľal i **Rozhlas a televízia Slovenska**, ktorý je i naďalej najväčším producentom v oblasti dokumentárnej tvorby, či už vlastnej, alebo v spolupráci s nezávislými producentmi (pozri kapitolu **TELEVÍZIA**).

Ocenenia spomínaných i ďalších filmov nájdete v kapitolách **DOMÁCE FESTIVALY A PREHLIADKY, OCENENIA SLOVENSKÝCH FILMOV A TVORCOV NA SLOVENSKU** a **OCENENIA SLOVENSKÝCH FILMOV A TVORCOV V ZAHRANIČÍ**.

Dlhometrážne slovenské filmy pre kiná vyrobené v roku 2023

	100 % slovenský podiel	slovenská majorita	parita (50/50)	slovenská minorita	SPOLU
Hrané	5	9	0	17	31
Dokumentárne	7	3	0	4	14
Animované	0	0	0	2	2
SPOLU	12	12	0	23	47

Slovenské dlhometrážne filmy pre kiná vyrobené v roku 2023 (© 2023)										
#	Slovenský názov filmu	Originálny názov	Réžia		Krajina/y pôvodu	Dátum premiéry	Producent	Produkcia	Koprodukcia	Podiel Slovenska
1	#annaismissing	#annaismissing	Pavel Soukup	H	CZ/SK	24.8.2023	Jakub Košťál, Vratislav Šlajar	Bionaut (CZ)	Raketa (SK)	10,00%
2	15x15x5 – minisalon 1984	15x15x5 – minisalon 1984	Janek Růžička	D	CZ/SK	9.11.2023	Jozef Lipa, Lukáš Skalník	NOMAD films (CZ)	EALLIN NOMAD Slovakia (SK), EALLIN CREATIVE (CZ)	45,00%
3	A máme, čo sme chceli	A máme, čo sme chceli	Michal Kunes Kováč	H	SK/CA	19.10.2023	Tibor Búza, Peter Veverka, Maroš Hečko, Don Carmody, David Cormican	B Production (SK)	DON CARMODY TV (CA), Rozhlas a televízia Slovenska (SK)	80,00%
4	Andy Warhol – americký sen	Andy Warhol – americký sen	Lubomír Ján Slivka	D	SK	14.9.2023	Lubomír Slivka, Peter Poch	ATTACK FILM (SK)	Rozhlas a televízia Slovenska (SK), LUMINAR Film (SK)	92,00%
5	Bod obnovy	Bod obnovy	Robert Hloz	H	CZ/PL/SK/RS	21.9.2023	Jan Kallista, Rastislav Šesták	FILM KOLEKTIV (CZ)	D.N.A. (SK), Film Produkcja (PL), Mali Budo (RS)	10,08%
6	Bratia	Bratři	Tomáš Mašín	H	CZ/DE/SK	26.10.2023	Petr Bílek, Zuzana Mistríková, Ľubica Orechovská	FilmBrigade (CZ)	Rohfilm Production (DE), PubRes (SK), Česká televize (CZ)	20,76%
7	Brutální vedro	Brutální vedro	Albert Hospodářský	H	CZ/SK	28.9.2023	Tomáš Hrubý, Lukáš Kokeš, Ondřej Lukeš	nutprodukce (CZ)	Punkchart films (SK), FAMU (CZ), Česká televize (CZ)	39,80%
8	Citlivý člověk	Citlivý člověk	Tomáš Klein	H	CZ/SK	12.10.2023	Tomáš Michálek, Ivan Ostrochovský	MasterFilm (CZ), Punkchart films (SK)	Česká televize (CZ)	n/a

#	Slovenský názov filmu	Originálny názov	Réžia		Krajina/y pôvodu	Dátum premiéry	Producent	Produkcia	Koprodukcia	Podiel Slovenska
9	Čarodejník Kajtek	Kajtek Czarodziej	Magdalena Łazarkiewicz	H	PL/SK/CZ	27.6.2024	Marcin Kurek, Sylwester Banaskiewicz, Marian Urban	mediabrigade (PL)	ALEF FILM & MEDIA (SK), Love.FRAME (CZ)	11,76%
10	Duchovia mi nepokazia deň	Duchovia mi nepokazia deň	Peter Čermák	H	SK	23.3.2023	Žanet Čermáková	Hypnotized (SK)		100,00%
11	Emília	Emília	Martin Šulík	D	SK	7.12.2023	Dávid Čorba, Mario Homolka	LEON Productions (SK)	Rozhlas a televízia Slovenska (SK), Slovenský filmový ústav (SK)	100,00%
12	Hadí plyn	Hadí plyn	David Jařab	H	CZ/SK	2.11.2023	Viktor Schwarcz, Šilvia Panáková	CINEART TV Prague (CZ)	ARINA (SK), Česká televize (CZ)	20,00%
13	Chýbanie	Chybění	Štěpán Pech	D	CZ/SK	28.3.2024	Marek Dusil, Anna Mach Rumanová	Mannschaft (CZ)	filmsomnia (SK)	n/a
14	Invalid	Invalid	Jonáš Karásek	H	SK	9.2.2023	Maroš Hečko, Peter Veverka	AZYL Production (SK)	Rozhlas a televízia Slovenska (SK), HomeMedia Production (SK), CinemArt (CZ)	100,00%
15	Jedeme na teambuilding	Jedeme na teambuilding	Zuzana Marianková	H	SK/CZ	11.1.2024	Petra Polnišová, Juraj Brocko, Tomáš Janísek, Marek Jeníček	Angry Tiger (SK), Cinetim (SK)	HomeMedia Production (SK), Sunrise Studio (SK), Cinetech (SK), CinemArt (CZ)	100,00%
16	Jej telo	Její tělo	Natálie Císařovská	H	CZ/SK	23.11.2023	Viktor Schwarcz, Katarína Krnáčová	CINEART TV Prague (CZ)	Silverart (SK), Česká televize (CZ)	20,24%

Správa o stave slovenskej audiovizie v roku 2023

Slovenský #	názov filmu	Originálny názov	Réžia	Krajina/y pôvodu	Dátum premiéry	Producent	Produkcia	Koprodukcia	Podiel Slovenska	
17	Kálmánov deň	Kálmán-nap	Szabolcs Hajdu	H	HU/SK/US	22.8.2024	Szabolcs Hajdu, Mátyás Prikler, Jim Stark	Látókép (HU), MPhilms (SK), Stark Sales (US)	Bord Cadre films (CH), Sovereign Films (GB), Vision Team, Proton Cinema (HU)	n/a
18	Lieta v tom	Lítá v tom	Tomáš Dianiška	H	CZ/SK	21.12.2023	Miša Jelenek, Palo Jelenek	Love.FRAME (CZ)	Art4 (SK)	n/a
19	Manželia Stodolovci	Manželé Stodolovi	Petr Hátle	H	CZ/SK	28.3.2024	Tomáš Hrubý, Jakub Viktorín	nutprodukce (CZ)	nutprodukcia (SK), Česká televize (CZ)	10,56%
20	Mimi	Mimi	Mira Fornay	H	SK	23.3.2023	Mira Fornay, Roman Gensky	MIRAFOX (SK)	Rozhlas a televízia Slovenska (SK)	100,00%
21	Moc	Moc	Mátyás Prikler	H	SK/HU/CZ	20.4.2023	Zora Jaurová, Mátyás Prikler	MPhilms (SK)	Proton Cinema (HU), Rozhlas a televízia Slovenska (SK), Negativ (CZ)	70,00%
22	Nikdy nehovor nikdy	Nikdy nehovor nikdy	Branislav Mišík	H	SK/CZ	3.8.2023	Peter Nůñez, Marianna Heinz, Olga Nůñezová, Roland Kubina	NUNEZ NFE (SK)	TRINITY PICTURES (SK), JOY DEPARTMENT (CZ)	94,00%
23	Nočný pokoj	Noční klid	Michal Hogenauer	H	CZ/SK	TBA 2024	Václav Kadrnka, Simona Kadrnková, Katarína Krnáčová	Sirius Films Manual (CZ)	Silverart (SK)	n/a
24	Olympijský medzičas	Olympijský mezičas	Haruna Honcoop	D	CZ/SK/GR/HK	27.6.2024	Vít Janeček	D1film (CZ)	VIRUSfilm (SK)	n/a

#	Slovenský názov filmu	Originálny názov	Réžia	Krajina/y pôvodu	Dátum premiéry	Producent	Produkcia	Koprodukcia	Podiel Slovenska
25	Perinbaba a dva svety	Perinbaba a dva svety	Juraj Jakubisko	H SK/CZ	7.12.2023	Deana Jakubisková	J&J JAKUBISKO FILM EUROPE Production (SK)	J&J JAKUBISKO FILM EUROPE, SE (CZ), Slovenská produkčná (SK), Studio 727 (SK)	n/a
26	Poznámky z Eremocénu	Poznámky z Eremocénu	Viera Čákanyová	D SK/CZ	23.3.2023	Matej Sotník, Nina Numankadić, Tatiana Vallová	guča films (SK)	Marina Films (CZ), Rozhlas a televízia Slovenska (SK)	68,00%
27	Pozor, padá SNG!	Pozor, padá SNG!	Jana Durajová, Lena Kušnieriková	D SK	14.12.2023	Zuzana Mistríková, Ľubica Orechovská, Arkaitz Basterra Zalbide	PubRes (SK)	Rozhlas a televízia Slovenska (SK)	100,00%
28	Pravda je to najdôležitejšie	Pravda je to najdôležitejšie	Maroš Brázda	D SK	5.10.2023	Ján Meliš	ARTILERIA (SK)	Slovenský filmový ústav (SK), Rozhlas a televízia Slovenska (SK)	100,00%
29	Samota	Samota	Ninna Pálmadóttir	H IS/SK	21.3.2024	Lilja Snorradóttir, Hlín Jóhannesdóttir, Jakub Viktorín	Pegasus Pictures (IS)	nutprodukcia (SK)	n/a
30	Smolu nosíš ty, láska	Smolu nosíš ty, láska	Samuel Spišák	H SK	15.6.2023	Michaela Čobejová	Sardinka Production (SK)		100,00%

#	Slovenský názov filmu	Originálny názov	Réžia		Krajina/y pôvodu	Dátum premiéry	Producent	Produkcia	Koprodukcia	Podiel Slovenska
31	Stepne	Stepne	Maryna Vroda	H	UA/DE/PL/SK	23.11.2023	Maryna Vroda, Andrea Wohlfeil, Agnieszka Dziedzic, Jan Naszewski, Marcin Luczaj, Peter Kerekes	VRODASTUDIO (UA)	Ukrainian Film State Agency (UA), Filmuniversität Babelsberg Konrad Wolf (DE), Rundfunk Berlin-Brandenburg (DE), Medienboard Berlin-Brandenburg (DE), Koi Studio (PL), New Europe Film Sales (PL), kerekesfilm (SK)	10,00%
32	Svet podľa môjho tatka	Jiříkovo vidění	Marta Kovářová	D	CZ/SK	22.2.2024	Jan Bodnár, Ján Hubáček	Gnomon Production (CZ)	Dayhey (SK), Marta Kovářová (CZ)	n/a
33	Svetloplachosť	Svetloplachosť	Ivan Ostrochovský, Pavol Pekarčík	H	SK/CZ/UA	26.10.2023	Ivan Ostrochovský, Pavol Pekarčík	Punkchart films (SK), Cinémotif Films (CZ)	Rozhlas a televízia Slovenska (SK), Arthouse Traffic (UA), Česká televize (CZ), partizanfilm (SK)	n/a
34	Šťastný človek	Šťastný človek	Soňa G. Lutherová	D	SK/CZ	21.9.2023	Maroš Hečko, Peter Veverka	AZYL Production (SK)	HBO Max, Company F (CZ)	58,00%
35	Tak zle, ako sa len dá	Tak zle, ako sa len dá	Viktor Csudai	H	SK	25.5.2023	Viktor Csudai, Maroš Šlapeta	Viktor Film (SK)	Punkchart films (SK)	100,00%
36	Tancuj Matylđa	Tancuj Matylđo	Petr Slavík	H	CZ/SK	22.2.2024	Nataša Slavíková, Vít Janeček, Zuzana Piussi	Phoenix Production (CZ)	Česká televize (CZ), VIRUSfilm (SK), i/o post (CZ), Rozhlas a televízia Slovenska (SK)	n/a

#	Slovenský názov filmu	Originálny názov	Réžia	Krajina/y pôvodu	Dátum premiéry	Producent	Produkcia	Koprodukcia	Podiel Slovenska	
37	Tonko, Slávka a kúzelné svetlo	Tonda, Slávka a kouzelné světlo	Filip Pošivač	A	CZ/SK/HU	9.11.2023	Jakub Viktorín, Pavla Janoušková, Kubečková, Gábor Osváth	nutprodukcia (SK), nutprodukce (CZ)	Filmfabriq StopMo (HU)	30,06%
38	Tretí koniec palice	Tretí koniec palice	Jaro Vojtek	D	SK	18.1.2024	Tomáš Slobodník, Juraj Baláž	500 (SK)	Rozhlas a televízia Slovenska (SK), DORIAN film (CZ)	100,00%
39	Umelohmotné nebo	Műanyag égbolt	Tibor Bánóczki, Sarolta Szabó	A	HU/SK	16.11.2023	József Fülöp, Orsolya Sipos, Juraj Krasnohorský	ARTICHOKE (SK), Salto Film (HU)	Proton Cinema (HU), Rozhlas a televízia Slovenska (SK)	38,00%
40	Úsvit	Úsvit	Matej Chlupáček	H	SK/CZ	5.10.2023	Maja Hamplová, Matěj Chlupáček, Rastislav Šesták, Peter Bebjak	Barletta (CZ)	D.N.A. (SK), Česká televize (CZ), innogy (CZ), Rozhlas a televízia Slovenska (SK), Bontonfilm SK (SK)	40,74%
41	Územie fantázie	Územie fantázie	Paula Mařárová	D	SK	6.7.2023	Tereza Tokárová	CinePunkt (SK)	Rozhlas a televízia Slovenska (SK)	100,00%
42	Už t'a nemám rád	Už tě nemám rád	Zdeněk Jiráský	H	CZ/SK/RO	19.9.2024	Jordi Niubo, Silvia Panáková	i/o post (CZ)	ARINA (SK), Tangaj production (RO)	n/a
43	Veľký kaňon	Veľký kaňon	Pavol Barabáš	D	SK	29.6.2023	Alena Košcová, Soňa Horváthová	K2 studio (SK)	Rozhlas a televízia Slovenska (SK)	100,00%
44	Villa Lucia	Villa Lucia	Michal Kollár	H	SK/CZ	9.3.2023	Michal Kollár, Jana Kluková, Andrea Shaffer	KFS Production (SK)	Slovenská produkčná (SK), Mindset Pictures (CZ)	93,21%

#	Slovenský názov filmu	Originálny názov	Réžia	Krajina/y pôvodu	Dátum premiéry	Producent	Produkcia	Koprodukcia	Podiel Slovenska	
45	Všetci budú bratia	Všetci budú bratia	Robert Kirchoff	D	SK/CZ	21.9.2023	Robert Kirchoff, Jiří Konečný, Tibor Búza	atelier.doc (SK)	Rozhlas a televízia Slovenska (SK), endorfilm (CZ), Česká televize (CZ)	59,60%
46	Vysvetlenie na všetko	Magyarázat mindenre	Gábor Reisz	H	HU/SK	21.3.2024	Júlia Berkes	Proton Cinema (HU)	MPhilms (SK)	n/a
47	Zenit	Zenit	György Kristóf	H	SK/CZ/HU	TBA 2024	György Kristóf	Dynamo Productions (SK)	KMH Film (HU), Paprika Studios (CZ)	n/a

Zvýraznené sú debuty

Poznámka: **D** – dokumentárny film, **H** – hraný film, **A** – animovaný film, **n/a** – v čase uzávierky nebol údaj dostupný

Zdroj: Audiovizuálne informačné centrum Slovenského filmového ústavu, Percentuálny podiel Slovenska je uvedený podľa Zoznamu slovenských audiovizuálnych diel evidovaných po 1. júli 2015 v Slovenskom filmovom ústave v zmysle zákona č. 40/2015 Z. z. o audiovizii a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Viac informácií o filmoch nájdete v online databáze Slovenského filmového ústavu (www.sfu.sk/filmy). V nej sú uvedené i predchádzajúce pracovné názvy filmov.

AUDIOVIZUÁLNY FOND

Audiovizuálny fond (AVF, www.avf.sk) vykonáva podpornú činnosť od roku 2010. Ako samostatná verejnoprávna inštitúcia zriadená osobitným zákonom je hlavným zdrojom finančnej podpory v audiovizíii v Slovenskej republike. Jeho cieľom je podporovať všetky súčasti procesu filmovej tvorby, produkcie aj distribúcie, filmové festivaly, vzdelávanie, odborný výskum, edičné aktivity a technologický rozvoj najmä v oblasti digitalizácie kín. Finančné zdroje fondu tvorí príspevok zo štátneho rozpočtu a príspevky od subjektov, ktoré vo svojej podnikateľskej činnosti používajú audiovizuálne diela: vysielateľ televíznej programovej služby vo verejnom záujme (5 % príjmov z reklamy), súkromní televízni vysielatelia (2 % príjmov z reklamy), kiná (1 % z ceny každej predanej vstupenky), distributéri audiovizuálnych diel (1 % príjmov z distribúcie mimo kín), prevádzkovatelia retransmisie (1 % príjmov z retransmisie) a prevádzkovatelia audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie (0,5 % príjmov za poskytovanie služby).

Podporná činnosť AVF je podľa zákona rozdelená na dve samostatné oblasti – **podpora audiovizuálnej kultúry** (dotácie, štipendiá a pôžičky) a **podpora audiovizuálneho priemyslu** (od 1. januára 2020 dotácie vo výške **33 %** preinvestovaných neštátnych prostriedkov v Slovenskej republike na produkciu filmových projektov a diel pre TV vysielanie). Podpora audiovizuálnej kultúry funguje v AVF od jeho vzniku, v oblasti podpory audiovizuálneho priemyslu AVF podporil prvý projekt v roku 2016.

Základný zdroj príjmu v rozpočte fondu na rok 2023 tvoril **príspevok zo štátneho rozpočtu** v celkovej výške **40 107 425 eur**. Na základe zmluvy č. MK – 6/2023/M zo dňa 24. 1.2023 o poskytnutí príspevku štátu zo štátneho rozpočtu na rok 2023 uzatvorenej medzi AVF a Ministerstvom kultúry SR (ďalej len „zmluva“) sa Ministerstvo kultúry SR (MK SR) zaviazalo poskytnúť AVF príspevok podľa § 29 ods. 1 zákona o AVF vo výške 6 000 000 eur určený na podporu audiovizuálnej kultúry a 6 290 000 eur určený na podporu audiovizuálneho priemyslu. Tieto finančné prostriedky boli v súlade so zmluvou pripísané na bankový účet AVF v jednej splátke v celkovej výške 12 290 000 eur dňa 27. 1. 2023. K zmluve bol uzatvorený jeden dodatok. Dodatkom č. 1 k zmluve zo dňa 28. 9. 2023 sa príspevok určený na podporu audiovizuálnej kultúry zvýšil o sumu 6 000 000 eur a príspevok určený na podporu audiovizuálneho priemyslu o sumu 21 817 425 eur. Finančné prostriedky boli poukázané na bankový účet AVF v súlade s dodatkom dňa 29. 9. 2023. Celková prijatá suma príspevku zo štátneho rozpočtu na rok 2023 určená na podporu audiovizuálnej kultúry teda dosiahla výšku 12 000 000 eur a celková suma určená na podporu audiovizuálneho priemyslu výšku 28 107 425 eur. Spolu tak príspevok zo štátneho rozpočtu do fondu dosiahol v roku 2023 sumu 40 107 425 eur.

Podrobné **členenie skutočne uhradených príjmov** od jednotlivých okruhov prispievateľov, ktoré nie sú subjektami verejnej správy (t. j. okrem príspevku zo štátneho rozpočtu a príspevku od organizácie verejnej správy – RTVS) podľa príslušných ustanovení zákona je v porovnaní rokov 2022 a 2023 nasledovné:

Tabuľka: porovnanie vyúčtovaných príspevkov do Audiovizuálneho fondu v EUR

	2022		2023	
	eur	%	eur	%
§ 25 (TV vysielatelia s licenciou)	1 826 684 eur	64,33 %	1 889 153 eur	60,19 %
§ 26 (kiná)	106 278 eur	3,74 %	235 576 eur	7,50 %
§ 27 (retransmisia)	876 254 eur	30,86 %	966 603 eur	30,80 %
§ 28 (distribúcia)	6 283 eur	0,22 %	7 427 eur	0,24 %

	2022	2023		2022
§ 28a (AVMS)	24 152 eur	0,85 %	39 954 eur	1,27 %
SPOLU	2 839 651 eur	100 %	3 138 713 eur	100 %

Z uvedenej tabuľky vyplýva, že v celkovej sume ani v štruktúre príspevkov nedošlo k výraznejšej medziročnej zmene.

V nasledujúcich rokoch však bude pre pozitívny vývoj tejto kategórie príjmov fondu nevyhnutné, aby sa povinnosť platiť príspevky podľa § 28a (prevádzkovatelia AVMS) viazala aj na prevádzkovateľov týchto služieb zo zahraničia a na ich príjmy generované na území Slovenskej republiky. Súčasný legislatívny stav totiž diskriminuje prevádzkovateľov registrovaných v SR oproti iným konkurentom na trhu a spôsobuje tak ich nerovnaké právne postavenie.

V roku 2022 fond dosiahol historicky najvyššiu celkovú sumu vyúčtovaných príspevkov podľa zákona, ktorá predstavuje 58,0 % príspevku zo štátneho rozpočtu určeného na podporu audiovizuálnej kultúry. Tento podiel vlastných príspevkov fondu a štátneho rozpočtu je výnimočný aj v medzinárodnom kontexte krajín s porovnateľným audiovizuálnym priestorom, aký je v Slovenskej republike.

Celkové výdavky Audiovizuálneho fondu podľa interného rozpisu rozpočtu na rok 2023 fond rozpočtoval v sume 58 332 948 eur, skutočnosť ku koncu účtovného obdobia bola v sume 24 024 990 eur.

Prvú hlavnú skupinu bežných výdavkov za sledované obdobie tvorili výdavky súvisiace s prevádzkovými činnosťami fondu a s komplexným zabezpečením jeho podpornej činnosti.

Druhú hlavnú skupinu rozpočtovaných bežných výdavkov tvorili **bežné transfery**, ktoré fond rozpočtoval v celkovej sume 57 137 948 eur, skutočnosť čerpania k vykazovanému obdobiu je 22 651 306 eur, pričom z toho bola suma 10 059 330 eur vyplatená na podporu audiovizuálnej kultúry (dotácie a štipendiá poskytnuté žiadateľom na realizáciu podporených projektov), suma 12 570 281 eur bola vyplatená na podporu audiovizuálneho priemyslu, suma 21 695 eur bola uhradená ako transfery do zahraničia (záonné odvody za členov odborných komisií do zahraničia a poplatok za členstvo fondu v medzinárodných organizáciách).

Medziročné porovnanie poskytnutých bežných transferov v rámci výkonu podpornej činnosti Audiovizuálneho fondu (v eur)

	2022	2023	index v %
podpora AV kultúry	9 253 725	10 059 330	8,71 %
podpora AV priemyslu	7 577 872	12 570 281	65,88 %
SPOLU	16 831 597	22 629 611	34,45 %

Výsledky aktivít fondu a jeho podpornej činnosti v štandardných štatistických ukazovateľoch v roku 2023 ovplyvnil mimoriadny rast vstupných nákladov vo všetkých odvetviach a nevyhol sa ani audiovizuálnej oblasti. Táto situácia bola spôsobená dozvukmi pandémie ochorenia COVID-

19, ruskou agresiou na Ukrajine a odvetnými ekonomickými opatreniami krajín Európskej únie, vrátane Slovenskej republiky.

Na čiastočné zmiernenie uvedenej situácie poskytlo Ministerstvo kultúry SR v septembri 2023 mimoriadny príspevok.

V oblasti nezávislej filmovej produkcie protipandemické opatrenia znamenali aj zvýšenie nákladov na produkciu audiovizuálnych diel, presun termínov ich realizácie a napokon aj odkladanie uvedenia dokončených projektov a ich možného ekonomického zhodnotenia. Táto **situácia z predchádzajúceho obdobia sa prejavila okrem iného aj v medziročnom náraste počtu premiérovo uvedených slovenských filmov v kinách** na území SR, keď viaceré diela presunuli svoje verejné uvedenie až do roku 2023.

Prehľad počtu premiérovo uvedených slovenských filmov v kinách na území Slovenskej republiky

rok	premiéry všetky	majoritné SK	minoritné koprodukcie	podiel minoritné
2010	9	4	5	55,56 %
2011	14	10	4	28,57 %
2012	17	12	5	29,41 %
2013	28	19	9	32,14 %
2014	22	19	3	13,64 %
2015	25	21	4	16,00 %
2016	29	20	9	31,03 %
2017	33	19	14	42,42 %
2018	31	20	11	35,48 %
2019	43	24	19	44,19 %
<i>priemer 2010 – 2019</i>	<i>25,1</i>	<i>16,8</i>	<i>8,3</i>	<i>37,04 %</i>
2020	20	11	9	45,00 %
2021	30	16	14	46,67 %
2022	48	27	21	43,75 %
2023	44	25	19	43,18 %

Z uvedenej tabuľky vyplýva, že v porovnaní s trendom nárastu počtu premiérových titulov z predchádzajúceho desaťročia došlo v roku 2023 k opätovnému nárastu tohto štatistického ukazovateľa nad dlhodobý priemer.

Podiel minoritných koprodukcí na celkovom počte nových slovenských filmov sa zvyšuje, čo na jednej strane ilustruje výraznú otvorenosť slovenského audiovizuálneho prostredia a na druhej strane jeho závislosť na medzinárodnej spolupráci, pretože náklady na produkciu filmov sa v postcovidovom období rovnako ako ostatné náklady v národnom hospodárstve výrazne zvýšili, pričom príjmy fondu od doteraz najväčšieho prispievateľa ostali na úrovni z roku 2018.

Prehľad výsledkov distribúcie slovenských filmov v kinách v SR

SK filmy – výsledky distribúcie (premiéry)	priemer 2018 – 2022	2018	2019	2020	2021	2022	2023
počet filmov (premiéry v kinách)	34,4	31	43	20	30	48	44
celkový počet divákov	566 896	250 984	1 075 029	775 487	191 813	541 166	718 968
celkom hrubé tržby v eur	3 287 828	1 219 591	5 968 856	4 744 271	1 149 613	3 356 807	5 017 476
počet predstavení	17 790	11 399	26 471	17 065	9 600	24 417	23 160
podiel na trhu – diváci	15,24%	4,20 %	16,47 %	32,79 %	9,98 %	12,74 %	14,33 %
podiel na trhu – tržby	15,01%	3,70 %	16,02 %	33,97 %	9,35 %	12,00 %	13,77 %

zdroj: Slovenský filmový ústav, Únia filmových distribútorov SR

Z dôvodu pomalého návratu divákov do kín a predovšetkým ako kompenzácia z dôvodu mimoriadneho nárastu nákladov na prevádzku a distribúciu **fond aj v uplynulom roku 2023 poskytol zvýšenú podporu distribúcii** audiovizuálnych diel. V podprograme 2.1 určenom na podporu distribúcie a prezentácie audiovizuálnych diel fond rozdelil v roku 2023 **historicky druhú najvyššiu celkovú sumu 823 650 eur**, ktorou podporil spolu 80 žiadostí (z toho mimoriadna podpora distribútorov tvorila sumu 295 455 eur).

Tabuľka: Podpora distribúcie a prezentácie v podprograme 2.1

podprogram 2.1	celková suma podpory	počet podporených žiadostí	priemerná podpora na žiadosť
2018	475 000 eur	81	5 864 eur
2019	590 250 eur	104	5 675 eur
2020	738 500 eur	101	7 312 eur
2021	525 100 eur	74	7 096 eur
2022	1 045 900	122	8 573 eur
PRIEMER	674 950 eur	96	6 904 eur
2023	823 650 eur	80	10 296 eur
<i>podiel 2023 k priemeru v %</i>	1,22	0,83	1,49

Opätovný nárast v roku 2023 zaznamenala aj podpora audiovizuálneho priemyslu v programe 5. V ňom fond vyplatil podporu celkom 68 projektom **12 570 281 eur**, čo je **historicky najvyššia suma od začiatku existencie tohto programu (2016)**.

V tejto súvislosti treba zdôrazniť, že s účinnosťou od 1. 1. 2020 sa legislatívne upravili podmienky podpory audiovizuálneho priemyslu a **pôvodná sadzba dotácie vo výške 20 % oprávnených výdavkov sa zmenila na 33 %**. V dôsledku toho došlo v priebehu rokov 2020 až 2023 k výraznému nárastu počtu zaregistrovaných filmových projektov, ako aj k medziročnému zvýšeniu celkovej vyplatenej sumy na podporu audiovizuálneho priemyslu. Fond v roku 2023 **zaregistroval rekordných 100 nových filmových projektov**, ktoré sa priebežne realizujú alebo sa budú realizovať v rokoch 2023 až 2026.

Prehľad podpory audiovizuálneho priemyslu (program 5)

rok	registrované projekty	podporené projekty	počet prijímateľov	celková suma podpory	priemer na projekt	investície v SR ⁱ
2018	30	2	2	217 333 eur	108 667 eur	1 086 665 eur
2019	28	12	11	970 457 eur	80 871 eur	4 852 285 eur
2020	45	19	16	2 290 030 eur	120 528 eur	8 641 623 eur
2021	61	41	39	5 585 009 eur	136 220 eur	16 924 270 eur
2022	91	39	27	7 577 872 eur	194 304 eur	22 963 248 eur
2023	100	68	37	12 570 281 eur	184 857 eur	38 087 951 eur

Základná rekapitulácia údajov – podpora audiovizuálnej kultúry

prehľad podpory audiovizuálnej kultúry	priemer 2010 – 2019	2020	2021	2022	2023
počet podaných žiadostí	549	673	593	584	626
počet podporených žiadostí	313	416	347	355	359
objem požadovaných prostriedkov	28 155 770 eur	28 013 829 eur	27 792 493 eur	27 736 772 eur	35 669 071 eur
objem poskytnutých prostriedkov	7 850 386 eur	10 035 089 ⁱⁱ eur	9 839 565 eur	9 903 978 eur	10 312 484 eur
podiel pridelené / požadované	27,88 %	35,82 %	35,40 %	35,71 %	28,91 %
priemerná suma podpory na 1 žiadosť	24 844 eur	24 123 eur	28 356 eur	27 899 eur	28 726 eur
podiel podporených žiadostí	57,01 %	61,81 %	58,52 %	60,79 %	57,35 %

Audiovizuálny fond v roku 2023 poskytoval finančné prostriedky vo všetkých oblastiach svojej podpornej činnosti – tvorba, výroba a distribúcia audiovizuálnych diel, festivaly a iné kultúrne podujatia v audiovizíi, prezentácia a propagácia slovenskej audiovizuálnej kultúry v zahraničí a účasť slovenských audiovizuálnych diel na medzinárodných podujatiach, podpora výskumu, vzdelávania, audiovizuálnej výchovy a edičnej činnosti.

Členenie na základné programy určuje štruktúra podpornej činnosti fondu na príslušné obdobie schválená radou fondu. Najväčším z hľadiska objemu finančných prostriedkov aj počtu doručených žiadostí a podporených projektov je **program 1**, ktorý je zameraný na podporu tvorby a výroby audiovizuálnych diel (podprogramy pre hrané, dokumentárne, animované, školské a vzdelávacie audiovizuálne diela, ako aj audiovizuálne diela, v ktorých má slovenský koproducent menšinový koprodukčný podiel).

Program 2 je zameraný na podporu verejného šírenia a uvádzania audiovizuálnych diel, vrátane podpory filmových festivalov a iných verejných kultúrnych podujatí v audiovizíi a tiež vrátane podpory prezentácie slovenských audiovizuálnych diel na podujatiach doma i v zahraničí. V roku 2023 fond po podrobnej diskusii s distributérmi a s prevádzkovateľmi kín upravil podmienky pre podporu návštevnosti na slovenské kinematografické diela aj pre podporu distribúcie audiovizuálnych diel.

Program 3 je orientovaný na podporu edičných aktivít, odborného výskumu, vzdelávania a audiovizuálnej výchovy.

Program 4 je dominantne zameraný na dôležitú oblasť, ktorou je digitalizácia a modernizácia kín v Slovenskej republike a od roku 2016 fond poskytuje podporu aj v novom podprograme zameranom na rozvoj technológií určených na realizáciu audiovizuálnych diel v Slovenskej republike a tiež na projekty zamerané na marketing kina a na rozvoj publika.

Program 5 je zameraný na podporu audiovizuálneho priemyslu v súlade so zákonom a nadväzujúcou Vyhláškou Ministerstva kultúry Slovenskej republiky č. 165/2014 o filmovom projekte.

Tabuľka: Rozdelenie podpornej činnosti fondu – prehľad 2023 a porovnanie s predchádzajúcim obdobím

prehľad podpornej činnosti AVF (v EUR)	priemer 2010 – 2019 ¹	2020	2021	2022	2023
PROGRAM 1	6 107 378	5 529 400	8 038 600	7 804 800	7 328 145
hrané diela	4 085 266	3 278 200	5 177 500	4 948 000	4 358 075
dokumentárne diela	841 517	808 500	1 330 100	952 000	1 167 375
animované diela	485 668	589 900	530 500	808 800	465 320
školské diela	64 977	51 800	50 000	56 000	50 000
krátke filmy do 40 minút	x	x	x	x	225 500
minoritné koprodukcie	629 950	801 000	950 500	1 040 000	1 061 875

¹ V podprograme 2.3 a v programe 5 je priemer vypočítaný iba za tie roky, v ktorých bola podpora skutočne poskytovaná.

prehľad podpornej činnosti AVF (v EUR)	priemer 2010 – 2019 ²	2020	2021	2022	2023
PROGRAM 2	1 303 392	3 974 839	1 365 655	1 719 703	2 171 139
podprogram 2.1	415 460	738 500	525 100	1 045 900	823 650
podprogram 2.2	612 641	1 064 000	356 750	489 500	887 000
podprogram 2.3	275 291	2 172 339	483 805	184 303	460 489
PROGRAM 3	217 658	282 700	254 010	231 375	388 600
PROGRAM 4	367 454	248 150	181 300	148 100	424 600
PODPORA AV KULTÚRY CELKOM	7 995 882	10 035 089	9 839 565	9 903 978	10 312 484
PROGRAM 5 ³	492 170	2 290 030	5 585 009	7 577 872	12 570 281
CELKOM	8 488 052	12 325 119	15 424 574	17 481 850	22 882 765

Fond pri viacročných projektoch dlhodobo uplatňuje postup, podľa ktorého je v príslušnom rozpočtovom roku prijaté rozhodnutie o celkovej sume podpory na projekt, pričom poskytnutie tejto celkovej sumy je rozdelené do viacerých rozpočtových rokov²

Tabuľka: Podiely jednotlivých programov (len podpora audiovizuálnej kultúry)

Podiely v %	PRIEMER 2010 – 2019	2020	2021	2022	2023	podiely Štruktúry podpornej činnosti 2023
PROGRAM 1	76,38	55,10	81,70	78,80	71,1 %	70
PROGRAM 2	16,30	39,61	13,88	17,36	21,1 %	20
PROGRAM 3	2,72	2,82	2,58	2,34	3,8 %	4
PROGRAM 4	4,60	2,47	1,84	1,50	4,1 %	6

Z uvedenej tabuľky vyplýva **medziročný nárast podielu programu 2** v roku 2023 (osobitná podpora distribútorov a zvýšená podpora distribúcie filmov), čo spôsobilo aj čiastočnú **zmenu oproti predpokladaným podielom** jednotlivých programov v štruktúre podpornej činnosti fondu na rok 2023 (viď pravý stĺpec v tabuľke). Dôvodom tejto zmeny bol najmä výrazne menší počet podaných žiadostí v programe 4 oproti pôvodným predpokladom.

² V podprograme 2.3 a v programe 5 je priemer vypočítaný iba za tie roky, v ktorých bola podpora skutočne poskytovaná.

³ Podpora je príjemcovi poskytnutá v príslušnom rozpočtovom roku iba v čiastočnej sume a následne je postupne poskytovaná formou dodatkov k zmluve počas nasledujúcich rokov. Tento postup fond uplatňuje najmä vo vzťahu k finančne aj realizačne náročnejším projektom v produkcii audiovizuálnych diel.

Slovenská filmová agentúra

Slovenská filmová agentúra (SFA, www.filmcommission.sk) ako organizačná zložka Audiovizuálneho fondu pôsobí od roku 2018. SFA **prezentuje možnosti nakrúcania filmov na Slovensku, mapuje a sprostredkúva aktivity filmových profesionálov a venuje sa práci predovšetkým so zahraničnými producentami, ktorí chcú nakrúcať na Slovensku.**

Primárnym cieľom SFA je aj naďalej zvyšovanie príležitostí pre neštátne investície do audiovizuálnej produkcie v Slovenskej republike, a tým aj rozvoja filmovej infraštruktúry. Prílevom investícií a pracovných príležitostí sa zvyšuje ekonomická konkurencieschopnosť rentalových spoločností, filmoví profesionáli dostávajú viac pracovných príležitostí, vznikajú nové pracovné príležitosti pre čerstvých absolventov ako aj študentov filmových a nefilmových odvetví, zvyšuje sa dopyt po technickom filmovom zabezpečení a propagácii Slovenska ako "filmovej krajiny".

Rovnako dôležitým cieľom ostáva propagácia ekologizácie filmového priemyslu pre nakrúcanie filmov so znižovaním ekologickej záťaž.

SFA ako súčasť Audiovizuálneho fondu si tiež udržiava aktívne členstvo v medzinárodných organizáciách, akými sú Európska sieť filmových agentúr (European Film Commissions Network – EUFCN) a Medzinárodná asociácia filmových komisií (Film Commissioners International – AFCI).

SFA v roku 2023 pokračovala v propagácii Slovenska ako atraktívnej filmovej lokality.

Sústredila sa na aktívnu prezentáciu na domácich aj medzinárodných filmových trhoch a podujatiach, kde väčšina prebiehala osobne. SFA sa zúčastnila na vybraných filmových trhoch a festivaloch, ako napríklad na European Film Market v Berlíne a Marché du Film v Cannes.

Na webovom sídle SFA funguje **databáza lokácií a produkčná databáza**, ktorá slúži ako základný informačný portál pri komunikácii so záujemcami o nakrúcanie filmov na Slovensku. Okrem toho bola aktualizovaná sekcia „Made in Slovakia“ – sumár zahraničných filmov, ktoré sa realizovali na území Slovenska, ako aj záložka **Green Platform**, ktorá slúži ako platforma pre udržateľné nakrúcanie pre filmových profesionálov.

Slovenská republika sa prostredníctvom SFA stala jednou z partnerských krajín medzinárodného projektu Green Screen (www.interregeurope.eu/greenscreen) zameraného na ekologizáciu filmového priemyslu.

SFA v roku 2023 svoje ciele úspešne dosahovala prostredníctvom **aktívnej prezentácie tak na Slovensku, ako aj na medzinárodnom filmovom trhu.**

SFA funguje ako prvý kontakt pre otázky o filmovej infraštruktúre na Slovensku, kde zahraniční filmári dostanú ucelené informácie na jednom mieste a intenzívne pracuje aj na **zriadení regionálnych filmových kancelárií na Slovensku.**

SFA poskytuje informácie pre záujemcov o nakrúcanie na Slovensku nielen prezenčne na filmových trhoch a podujatiach, ale aj osobne a elektronickou formou. V priebehu roka 2023 poskytla SFA poradenstvo pre cca 720 filmových produkcií, ktoré mali otázky spojené s nakrúcaním na Slovensku, a poslala približne 176 lokačných briefov. Na základe budovania a udržiavania kontaktov so zahraničnými producentami, v roku 2023 navštívili Bratislavu a kanceláriu SFA zástupcovia firiem ako napr. Amazon, Constantin Film, Gaumont, Canal+, Orphan Studio, MidAtlantic, Sky Showtime, Zentropa, atď. Na rok 2023 bola naplánovaná aj návšteva zástupcov platformy Netflix, ktorá sa z logistických dôvodov presunula na rok 2024.

Prehľad projektov, ktoré v roku 2023 získali finančnú podporu v sume 100 000 eur a viac:

Podprogram 1.1 – hrané audiovizuálne diela

schválená suma (eur) – názov projektu – žiadateľ

600 000 – **Nepela** – Punkchart films s.r.o.
550 000 – **Cowgirl** – nutprodukcija s.r.o.
500 000 – **Hlavička** – objectif, s.r.o.
370 000 – **TICHÁ POŠTA** – ARINAFILM s.r.o.
350 000 – **...ANNA...** – ARTILERIA, s.r.o.
300 000 – **Nočné motýle** – Punkchart films s.r.o.
200 000 – **4-dielna miniséria MIKI** – PubRes s. r. o.
196 875 – **TRI ZLATÉ DUKÁTY /rozprávka/** – Dayhey, s.r.o.
168 750 – **LOVEC - druhá fáza produkcie** – TRIGON PRODUCTION s.r.o.
150 000 – **Dvadsaťsedem (iniciatíva Minimal)** – escadra s.r.o.
150 000 – **Krkavčí súd** – KFS production, s. r. o.
112 500 – **Smršť - postprodukcia** – D.N.A. s.r.o.

Podprogram 1.5 – produkcia európskych koprodučných kinematografických diel s menšinovým podielom slovenského koproducenta

schválená suma (eur) – názov projektu / žiadateľ

110 000 – **Les** – nutprodukcija s.r.o.
110 000 – **Wirbel** – sentimentalfilm s.r.o.
101 250 – **Letná škola 2001** – nutprodukcija s.r.o.
101 250 – **Rok vdovy** – kerekesfilm s.r.o.
100 000 – **PERLA** – Hailstone s.r.o.
100 000 – **TANEC S MEDVEĎOM** – ATTACK FILM, s.r.o.

Podprogram 2.2 – Verejné kultúrne podujatia s účasťou audiovizuálnych diel v Slovenskej republike

schválená suma (eur) – názov projektu – žiadateľ

450 000 – **18., 19., 20. Medzinárodný filmový festival Cinematik Piešťany** – Cinematik, s. r. o.
120 000 – **Medzinárodný filmový festival FEBIOFEST Bratislava 2023** – Asociácia slovenských filmových klubov

Podprogram 2.3 – Podpora návštevnosti na slovenské kinematografické diela – výzva 1/2020

schválená suma (eur) – názov projektu – žiadateľ

167 931 – **Podpora návštevnosti v sieti kín CINEMAX** – CINEMAX, a.s.

Poznámka: všetky údaje, grafy a tabuľky sú z Výročnej správy Audiovizuálneho fondu za rok 2023 (Bratislava, apríl 2024 – <http://www.avf.sk/aboutus/annualreports.aspx>), v ktorej nájdete podrobnejšie informácie.

LITERÁRNY FOND

Poslaním Literárneho fondu (LF, www.litfond.sk) je podporovať rozvoj umeleckej, vedeckej a odbornej literatúry, publicistiky a tvorivej činnosti v oblasti divadla, filmu, rozhlasu a televízie. Tomuto svojmu poslaniu sa nesprenoveril ani v roku 2023, keď vzhľadom na finančnú situáciu súvisiacu so zrušením povinného 2 % príspevku bol nútený pozastaviť alebo obmedziť niektoré formy podpornej činnosti. Základom jeho hospodárenia je totiž 2 % príspevkov z autorských odmien a odmien výkonných umelcov, ktorý sa vracia vo forme podpôr tvorcom a umelcom. Oni teda môžu odvedením tohto príspevku výrazne ovplyvniť finančné možnosti jednotlivých výborov LF. Výbor Sekcie pre tvorivú činnosť v oblasti televízie, filmu a videotvorby LF podporil prostredníctvom **Programu ALFA** v roku 2023 vznik nových pôvodných literárnych predlôh pre hrané, dokumentárne a animované filmy a prostredníctvom **Programu ALFA PLUS** kameramanskú a režisérsku prácu. Pracoval aj na vyhodnotení filmovej a televíznej produkcie za rok 2023 a v rámci **cien Igric, cien Jána Fajnora a prémie Literárneho fondu** ocenil

13 úspešných tvorcov sumou **8 900 eur** a 6 slovenských tvorcov sumou **2 880 eur** na festivaloch, ako napr. **MFF Cinematik Piešťany** – Cena Literárneho fondu Cinematik.doc, udelená Soni Gyarfáš Lutherovej za dokumentárny film **Šťastný človek** (SK/CZ, 2023), festival študentských filmov **ÁČKO** – cena LF udelená Pavlovi Babejovi a Emílii Ondriašoviovej za najlepší scenár filmu **Tento divný deň** (SK, 2023, r. Emília Ondriašová), a na tvorivej súťaži **Kamera 2023** – hlavná cena udelená Petrovi Bencsikovi za kameru vo filme **Piargy** (SK/CZ/MK, 2022, r. Ivo Trajkov), Anne Smoroňovej cena udelená za kameru v dokumentárnom filme **Ikony: Štefan Svetko** (SK, 2020, r. Maroš Milčík), Martinovi Ontkovi za audiovizuálnu reklamu **Tatra banka Art of Seeing** a Michalovi Babincovi za videoklip **Califato ¾ – Fandagô de Carmen Porter** (ES, 2020). V rámci cien Igric udelil ceny a **prémie v sume 3 200 eur aj výbor Sekcie pre rozhlas, divadlo a zábavné umenie.**

Výbor Sekcie pre tvorivú činnosť v oblasti televízie, filmu a videotvorby Literárneho fondu pracoval aj v roku 2023 s výrazne nižším rozpočtom ako v rokoch pred pandémiou. Na starostlivosť o tvorivých pracovníkov a umelcov poskytol sumu **63 428 eur**, pričom vyše polovice tejto sumy, a to 42 800 eur, bolo vyplatenej 53 tvorcom vo forme tvorivého štipendia.

MEDIA

Rok 2023 bol rokom, ktorý môžeme označiť ako prvý postpandemický, definitívne sa uvoľnili všetky pandemické opatrenia, otvorili sa divadlá, galérie, koncertné sály, uskutočnili sa koncerty a to vrátane veľkých koncertov na štadiónoch, divadelné a filmové predstavenia. Zaznamenali sme definitívny návrat divákov a niektoré čísla návštevnosti sa už dost' priblížili k roku 2019, poslednému roku pred pandémiou a zmenil sa aj pomer divákov, ktorí pozerali filmy online a tých, ktorí chodili do kina a to v prospech divákov naživo.

Program Kreatívna Európa sa dostal ku koncu prvej polovice svojho programového obdobia 2021-2027, čo v praxi znamenalo, že všetky výzvy boli publikované a vyhodnocované v pravidelnom rytme a podmienky v nich sa menili iba veľmi málo a ak áno, tak v prospech žiadateľov. Žiadatelia sa adaptovali na nový systém podávania projektov, vychádzajúci z projektového manažmentu a postupne klesali aj problémy, ktoré boli s týmto systémom spojené.

V rámci podprogramu MEDIA sme zaznamenali historicky najvyššiu podporu vo výške 2 063 415,56 eur, veľmi úspešne boli slovenské producentské spoločnosti, ktorí získali celkom 565 000 eur v rámci dvoch výziev schémy Vývoj minibalíkov európskych projektov, 191 741,50 eur v rámci podpory Vývoja európskych koprodukčných projektov a 92 100 eur v rámci schémy TV a online projekty. Jeden slovenský žiadateľ získal podporu na dvojročný projekt filmového festivalu vo výške 150 000 eur v schéme Európske festivaly a po dlhých rokoch (naposledy v roku 2006) získal jeden slovenský žiadateľ podporu v rámci schémy Vývoj videohier a imerzných diel vo výške 145 092 eur. Tri slovenské spoločnosti získali ako partneri projektov celkom 181 517,90 eur v schéme Vývoj publika a filmová výchova, šesť distribučných spoločností v rámci schémy automatickej podpory Filmová distribúcia 420 683,36 eur a 26 slovenských kín v sieti Europa Cinemas získalo 207 882 eur. Je nevyhnutné uviesť, že všetky údaje o spoločnostiach a výške podpory na jednotlivé projekty budú oficiálne až po podpise zmlúv s EACEA.

Podporené projekty MEDIA 2023

Schéma	Spoločnosť	Projekt	Podpora (eur)
Vývoj minibalíkov európskych projektov 2022	Wandal Productions		145 000
	Nutprodukcja		155 000
	Punkchart Films		135 000

Schéma	Spoločnosť	Projekt	Podpora (eur)
Vývoj koprodukčných európskych projektov 2022	Artichoke	The Island of Salamanders	60 000
	Pubres	Operation Monaco	26 322
	Guča	World of Walls	17 700
	Arsy Versy		27 719,50
TV a online projekty 2023	Hailstone	We Have to Survive	92 100
Európske festivaly 2022 a 2023	Anča	Fest Anča (na 2 roky)	150 000
Vývoj videohier a imerzných diel 2023	Bitmap Galaxy	Natura Renovare	145 092
Vývoj publika a filmová výchova 2023	Cinefil	Film Education for All	18 725
	ASFK	Cinema Without Barriers	87 970,05
	Filmtopia	KineDok	74 822,85
Vývoj koprodukčných európskych projektov 2023	Artichoke		60 000
Vývoj minibalíkov európskych projektov 2023	Silverart		130 000
Filmová distribúcia 2023	MAGIC BOX SLOVAKIA		141 389,02
	BONTON FILM		188 550,58
	CONTINENTAL FILM		109 398,80
	ASFK		47 483,16
	VERTIGO DISTRIBUTION		14 276,80
	FILM EUROPE		28 983,80
Europa Cinemas	26 kín v sieti		207 882
Celkom			2 063 415,56

EURIMAGES

Eurimages (www.coe.int/en/web/eurimages), kinematografický fond Rady Európy, je jediný európsky fond podporujúci nadnárodné koprodukcie celovečerných filmových diel. Funguje od roku 1988 a Slovensko je jeho členom od 15. apríla 1996. Zástupkyňou Slovenska v Eurimages je Prof. Zuzana Gindl-Tatárová. Na konci roka 2023 mal fond **38 členských štátov** z celkového počtu 46 krajín Rady Európy plus Kanadu **ako riadneho člena**.

V roku 2023 fond podporil 71 hraných, 16 dokumentárnych a 7 animovaných celovečerných filmov s minimálnou dĺžkou 70 minút celkovou sumou 26 057 000 eur. Od svojho založenia v roku 1988 do 31. decembra 2023 fond podporil 2 438 európskych koprodukcí v celkovej sume 694 miliónov eur.

V roku 2023 sa uchádzalo o podporu Eurimages **14** slovenských projektov, **5** z nich ju získalo:

Slovenský minoritný dokumentárno-hraný projekt **Wishing on a Star** režiséra Petra Kerekesa, ktorý vzniká v koprodukcii s Talianskom a minoritnými produkciami z Rakúska, Českej republiky a Chorvátska, bol predstavený v takejto koprodukčnej schéme: 47,72 % patrí talianskej spoločnosti Videomante (delegovaná producentka Erica Barbiani), 25,04 % patrí slovenskej spoločnosti kerekesfilm (koproducent Peter Kerekes), 10,63 % rakúskej spoločnosti Mischief Films & Co KG (koproducent Ralph Wieser), 10,61 % českej produkcii Artcam Films (koproducent Vít Schmarc) a 6 % chorvátskej spoločnosti Restart

(koproducentka Vanja Jambrovič). Projekt s celkovým rozpočtom 805 211 eur **získal podporu vo výške 75 000 eur.**

Hraný česko-slovenský koprodukčný projekt režiséra Ondřeja Provazníka **It Would Be My Dream** s minoritným slovenským podielom vzniká v schéme: 78,68 % patrí spoločnosti Endorfilm s.r.o. (delegovaný producent Jiří Konečný) a 21,32 % patrí slovenskej spoločnosti Punkchart films s.r.o. (koproducent Ivan Ostrochovský). Projekt s celkovým rozpočtom 1 974 397 eur **bol podporený požadovanou sumou 235 000 eur.**

Hraný projekt **Poberta** režiséra Ondřeja Hudečka, ktorý vzniká v česko-slovenskej koprodukcii, bol predstavený v pre Slovensko minoritnej schéme: 84,49 % tvorí príspevok českých produkčných spoločností nutprodukce s.r.o. (delegovaný producent Tomáš Hrubý) spolu s MagicLab s.r.o. (koproducent Michal Křeček) a 15,51 % patrí slovenskej spoločnosti nutprodukcia s.r.o. (koproducent Jakub Viktorín). Projekt s celkovým rozpočtom 1 405 256 eur **bol podporený sumou 134 000 eur.**

Trojkoprodukcia **Rok vdovy**, hraný film režisérky Veroniky Liškovej s minoritným slovenským vkladom, vzniká v takejto schéme: 69,75 % patrí českej spoločnosti Cinemotif Films (delegovaná producentka Kristýna Květová), 19,94 % tvorí príspevok slovenskej spoločnosti kerekesfilm s.r.o. (koproducent Peter Kerekes) a zostávajúcich 10,31 % patrí chorvátskej spoločnosti Pipser (koproducentka Miljenka Čogelja). Projekt s celkovým rozpočtom 1 038 000 eur **bol podporený požadovanou sumou 240 000 eur.**

Dokumentárny projekt **Love Exposed** režiséra Filipa Remundu, ktorý vzniká v česko-slovenskej koprodukcii s minoritným slovenským vkladom, bol predstavený v schéme: 78,95 % tvorí príspevok českých produkčných spoločností Hypermarket Film (delegovaný producent Filip Remunda) spolu s Freesam s.r.o. (koproducent Alexandr Dlouhý) a 21,05 % patrí slovenskej firme kerekesfilm (koproducent Peter Kerekes). Projekt s celkovým rozpočtom 403 773 eur **bol podporený požadovanou sumou 100 000 eur.**

Vklad Slovenska do fondu v roku 2023 bol **272 373,34 eur.**

V roku 2023 získali slovenské koprodukčné projekty spolu **784 000 eur.**

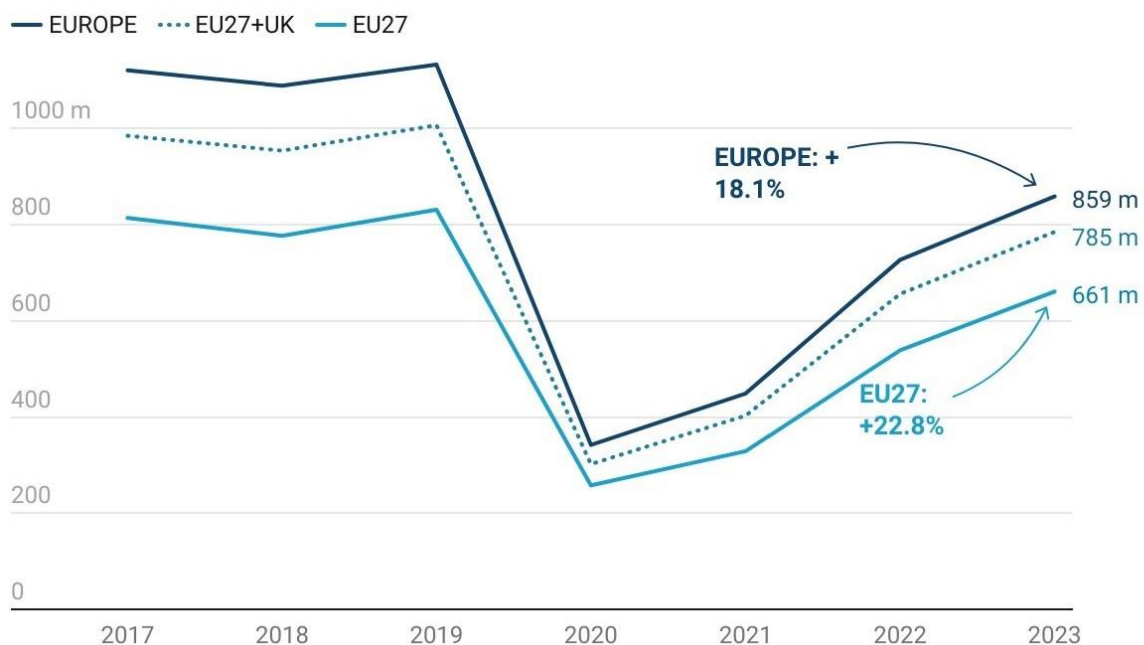
Od nášho vstupu do Eurimages do 31. decembra 2023 získalo podporu **76 projektov**, v ktorých boli slovenské produkčné spoločnosti v pozícii majoritného alebo minoritného koproducenta.

KINODISTRIBÚCIA

Rok 2023 bol prvým od roku 2019 bez akýchkoľvek epidemiologických opatrení. Odrazilo sa to na návštevnosti a hrubých tržbách nielen na Slovensku, ale v celej Európe. Vďaka miere zotavenia (recovery rate), teda porovnaniu návštevnosti za daný rok s priemernou návštevnosťou za obdobie rokov 2017 – 2019 v percentách, vidíme ako sa približujeme k návštevnosti v kinách pred covidom. **V roku 2023 bola na Slovensku miera zotavenia 78 %**. Podľa predbežných údajov Európskeho audiovizuálneho observatória (EAO) sa tak delíme o dvadsiatu priečku s Estónskom. Gruzínsko a Bosna a Hercegovina boli jediné európske krajiny, ktoré v roku 2023 prekonalí úroveň návštevnosti pred pandémiou, a to o 17,2 % a 13,3 %. Naopak, Turecko (- 56,3 %), Ukrajina (-50, %) a Švédsko (-31,5 %) boli jedinými krajinami, kde miera zotavenia stále zaostáva za priemerom z rokov 2017-2019 o viac ako 30 %.

Graf: Návštevnosť kín v Európe – 2017-2023

Predbežný odhad počtu divákov v miliónoch; EUROPE – členské štáty Rady Európy, EU27 – členské štáty Európskej únie, E27+UK – členské štáty Európskej únie a Spojené kráľovstvo (tento údaj slúži pre porovnanie s predchádzajúcimi štatistikami, v ktorých Spojené kráľovstvo bolo ešte členom EÚ).

Zdroj: Európske audiovizuálne observatórium

Najvyšší podiel domácich filmov na celkovej návštevnosti mali v roku 2023 Turecko (46,3 %) a Francúzsko (39,8 %). Nasledovalo Spojené kráľovstvo (37,0 %), Albánsko (31,2 %), Nórsko (26,9 %) a Taliansko (25,9 %). Najnižší podiel domácich filmov na celkovej návštevnosti mali v Írsku (2,8 %), Portugalsku (2,1 %), Bosne a Hercegovine (2,0 %) a Čiernej hore (0,5 %). Slovensku so 14,33 % patrí šesťnástu priečku.

V roku 2023 prišlo do slovenských kín na všetky premietané filmy **5 017 476 návštevníkov, teda o 15,74 % viac** než v roku 2022. Prvých desať divácky najúspešnejších filmov sa podieľalo na celkovej návštevnosti 34,86 percentami (39,3 % v roku 2022) a prvých dvadsať 49,53 % (58,50 % v roku 2022).

Celkové hrubé tržby vzrástli medziročne o 23,65 % na 34 602 369 eur. Počet predstavení vzrástol o 5,45 % na 200 627 a po prvý raz v ére samostatnosti tak prekročil hranicu 200 tisíc. Priemerná návštevnosť na predstavenie síce stúpila z 22,79 diváka v roku 2022 na 25,01, ale aj tak je štvrtá najnižšia

od roku 1993. Vzrástla aj **priemerná cena vstupenky** (o 6,83 %) na **6,90 eur**, čo je najvyššie priemerné vstupné v ére samostatnosti.

Najvyššie vstupné v roku 2023 bolo na projekciu koncertu **Metallica M72 World Tour Live from TX #1** (US, 2023, r. Gene McAuliffe) v CINEMAX Bory Mall (21,9 eur) a v sieti Cinema City dokonca 25 eur. A rovnako na **Metallica M72 World Tour Live from TX #2** (US, 2023, r. Gene McAuliffe).

Slovenské kiná v roku 2023 uviedli **870 filmov** (861 v roku 2022, 648 v roku 2021), z toho **312 premiér** (291 v roku 2022) z ponuky **18 distribučných spoločností**. Tento nárast v posledných dvoch rokoch bol spôsobený tým, že medzi distribútorov a premiéry sú započítané i české spoločnosti, ktoré mali práva na premietanie v Čechách aj na Slovensku – napr. Aerofilms a Pannonia Entertainment CZ.

Divácky najúspešnejším titulom roku 2023 sa stal film **Barbie** (Barbie, US, 2023, r. Greta Gerwig), ktorý videlo 231 710 divákov. Druhá priečka patrila dráme **Oppenheimer** (Oppenheimer, US, 2023, r. Christopher Nolan) s 208 790 divákmi a tretia domácejmu titulu, čiernej komédii **Invalid** (SK, 2023, r. Jonáš Karásek) s 208 164 divákmi. Do Top 10 sa dostala i ďalšia slovenská romantická komédia **Nikdy nehovor nikdy** (SK/CZ, 2023, r. Branislav Mišík). So 147 328 divákmi obsadila ôsmu priečku. Najúspešnejším európskym titulom bola ukrajinská animovaná **Mavka: Strážkyňa lesa** (Mavka. Lisova pisňa, UA, 2023, r. Oleh Malamuž, Olexandra Ruban) so 68 991 divákmi.

TOP 10 štartov filmov v slovenských kinách v roku 2023 podľa počtu divákov

(Prvý víkend vrátane predpremiér)

1. **Perinbaba a dva svety** (SK/CZ, 2023, r. Juraj Jakubisko) – 52 670 divákov
2. **Barbie** (Barbie, US, 2023, r. Greta Gerwig) – 52 581 divákov
3. **Nikdy nehovor nikdy** (SK/CZ, 2023, r. Branislav Mišík) – 49 869 divákov
4. **Strážcovia galaxie 3** (Guardians of the Galaxy Vol. 3, US, 2023, r. James Gunn) – 45 052 divákov
5. **Labková patrola vo veľkofilme** (PAW Patrol: The Mighty Movie, US/CA, 2023, r. Cal Brunker) – 42 937 divákov
6. **Oppenheimer** (Oppenheimer, US, 2023, r. Christopher Nolan) – 41 310 divákov
7. **Super Mario Bros. vo filme** (The Super Mario Bros. Movie, US, 2023, r. Aaron Horvath, Michael Jelenic) – 39 915 divákov
8. **Rýchlo a zbesilo 10** (Fast X, US, 2023, r. Louis Leterrier) – 39 657 divákov
9. **Päť nocí u Freddyho** (Five Nights at Freddy's, US, 2023, r. Emma Tammi) – 34 427 divákov
10. **John Wick 4** (John Wick: Chapter 4, US, 2022, r. Chad Stahelski) – 32 281 divákov

Najúspešnejším domácim dokumentom roku 2023 v slovenských kinách bol **Veľký kaňon** (SK, 2023, r. Pavol Barabáš), ktorý videlo 4 484 divákov.

I v roku 2023 dominovali v slovenských kinách americké filmy. Prišlo na ne 67,07 % všetkých divákov. Podiel európskych filmov bez slovenských stúpol zo 17,50 % v roku 2022 na 19,92 % v roku 2023. Podiel domácich filmov na návštevnosti (vrátane nepremiérových titulov a minoritných koprodukcí) však stúpol z 12,74 % v roku 2022 na 14,33 % v roku 2023.

Všetky slovenské filmy vrátane minoritných koprodukcí si v roku 2023 pozrelo v kine 718 968 divákov (552 409 v roku 2022). Počet domácich premiér bol o štyri nižší než v roku 2022. Distribučné výsledky všetkých 44 premiér slovenských celovečerných filmov nájdete v tabuľke na stranách 39 – 42.

V roku 2022 bol priemer na domáce predstavenie 22,16 diváka. V roku 2023 stúpila priemerná návštevnosť domáceho filmu na 31,04 diváka a pri majoritne slovenských premiérových tituloch dokonca na 34,39 diváka čo je takmer o desať divákov viac než bola priemerná návštevnosť na všetky filmy. Najvyššiu priemernú návštevnosť na predstavenie slovenského filmu mala **Perinbaba a dva svety** – 46,78 diváka.

Popri štyridsiatich štyroch dlhometrážnych filmoch sa v roku 2023 dostalo do kín ako **predfilmy** aj päť krátkych slovenských titulov: hraný **Zjavenie Jána** (SK, 2022, r. Andrej Kolenčík), dokumentárny **Musíme prežiť: Fukušima!** (SK, 2022, r. Tomáš Krupa) a animované **Peniaze a šťastie** (Money and Happiness, RS/SI/SK, 2022, r. Ana Nedjelković, Nikola Majdak), **Krížom Krížom** (SK/CZ, 2023, r. Nina Rybárová, Tomáš Rybár) a **Modrý maco** (Plavi medo, HR/SK, 2023, r. Marina Andree Škop).

Dlhometrážne slovenské filmy distribuovalo v kinách celkovo dvanásť spoločností. Najaktívnejšia bola FILMTOPIA s desiatimi premiérami.

Najviac distribučných premiér mala spoločnosť Film Europe (57), za ňou sa umiestnili CinemArt SK (54) a Continental film (33). Tieto čísla sú však trochu skreslené, keďže distribučné spoločnosti medzi premiéry započítali i predstavenia filmov na festivaloch a prehliadkach, ktoré neboli zverejnené v pláne premiér ÚFD SR.

Z hľadiska počtu divákov bol podľa Únie filmových distribútorov SR (ÚFD SR) najúspešnejšou distribučnou spoločnosťou opäť **CinemArt SK**. Počet divákov na jeho filmoch, 2 420 847, tvorí až **48,25 % celkovej návštevnosti**. V Top 10 mal až osem filmov – **Oppenheimer**, **Invalid**, **Kocúr v čížmách: Posledné želanie** (Puss in Boots: The Last Wish, US, 2022, r. Joel Crawford), **Avatar: Cesta vody** (Avatar: The Way of Water, US, 2022, r. James Cameron), **Elementy** (Elemental, US, 2023, r. Peter Sohn), **Super Mario Bros. vo filme**, **Labková patrola vo veľkofilme** a **Strážcovia galaxie 3**.

Spoločnosti CinemArt SK patrí prvenstvo i podľa hrubých tržieb, ktoré tvorili 48,96 % z celkových tržieb v slovenských kinách.

Druhé miesto podľa návštevnosti (17,22 %) i podľa hrubých tržieb (17,02 %) patrí distribučnej spoločnosti **Continental film**. V Top 10 mala v roku 2023 film **Barbie**. Na tretej priečke podľa oboch ukazovateľov skončil **Bontonfilm** (13,66 % divákov a 13,36% hrubých tržieb), ktorý mal v Top 10 film **Nikdy nehovor nikdy**.

Tabuľka: Prehľad počtu premiérovo uvedených slovenských filmov v kinách na území Slovenskej republiky

rok	premiéry všetky	majoritné SK	minoritné koprodukcie	podiel minoritné
2010	9	4	5	55,56 %
2011	14	10	4	28,57 %
2012	17	12	5	29,41 %
2013	28	19	9	32,14 %
2014	22	19	3	13,64 %
2015	25	21	4	16,00 %

rok	premiéry všetky	majoritné SK	minoritné koprodukcie	podiel minoritné
2016	29	20	9	31,03 %
2017	33	19	14	42,42 %
2018	31	20	11	35,48 %
2019	43	24	19	44,19 %
<i>priemer 2010 - 2019</i>	<i>25,1</i>	<i>16,8</i>	<i>8,3</i>	<i>37,04 %</i>
2020	20	11	9	45,00 %
2021	30	16	14	46,67 %
2022	48	27	21	43,75 %
2023	44	25	19	43,1 %

Z uvedenej tabuľky vyplýva, že v porovnaní s trendom nárastu počtu premiérových titulov z predchádzajúceho desaťročia došlo v uplynulom roku k opätovnému nárastu tohto štatistického ukazovateľa nad dlhodobý priemer. Zároveň zostal relatívne zachovaný aj podiel minoritných koprodukcí na celkovom počte nových slovenských filmov, čo ilustruje výraznú otvorenosť slovenského audiovizuálneho prostredia a jeho závislosť na medzinárodnej spolupráci.

Výrazný medziročný nárast oproti roku 2022 dosiahla distribúcia slovenských filmov takmer vo všetkých sledovaných ukazovateľoch.

Prehľad výsledkov distribúcie slovenských filmov v kinách v SR

	priemer 2012 – 2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
počet filmov (premiéry v kinách)	28	31	43	20	30	48	44
celkový počet divákov	342 886	250 984	1 075 029	775 487	191 813	541 166	687 525
celkom hrubé tržby v eur	2 059 519	1 219 591	5 968 856	4 744 271	1 149 613	3 356 807	4 619 239
počet predstavení	11 053	11 399	26 471	17 065	9 600	24 417	23 160
podiel na trhu - diváci	7,94 %	4,20 %	16,47 %	32,79 %	9,98 %	12,74 %	14,33 %
podiel na trhu – tržby	7,20 %	3,70 %	16,02 %	33,97 %	9,35 %	12,00 %	13,77 %

zdroj: Slovenský filmový ústav, Únia filmových distribútorov SR

V uvedených číslach sú opäť zarátané len výsledky z ÚFD SR. V údajoch za rok 2023 nie je zahrnutá ani návštevnosť projektu, ktorý bol po 20 filmových sezón známy ako **Bažant Kinematograf**. Spolupráca s generálnym partnerom, spoločnosťou Heineken Slovensko, a.s., ktorá dve desaťročia podporovala filmové potulky kinematografu po Slovensku a vďaka značke Zlatý Bažant tak každoročne prichádzalo letné kino do mnohých slovenských miest, totiž skončila. Projekcie Bažant Kinematografu na Slovensku si za jeho dvadsaťročnú históriu (2003 – 2022) prišlo pozrieť takmer 900 000 divákov v 60-tich rôznych mestách. Premietol viac než 100 celovečerných a takmer 60 krátkych filmov slovenských a českých tvorcov, ako aj vybraných zahraničných titulov v rámci projekcií v Bratislave.

Nie sú zahrnuté ani výsledky projekcií v letných kinách, kde sa neplatí vstupné, výsledky festivalových projekcií nedistribučných titulov a až niektoré výnimky ani návštevnosť čoraz populárnejšieho alternatívneho obsahu.

Rok 2023 v slovenských kinách bol úspešnejší ako ten predchádzajúci nielen podľa počtu divákov ale aj podľa hrubých tržieb. A pohľad na repričky návštevnosti za prvé dva mesiace roku 2024 nás môže naplňať optimizmom. **Dva najúspešnejšie domáce filmy videlo už 356 114 divákov (Jedeme na teambuilding (SK/CZ, 2023, r. Zuzana Marianková) – 242 102, Vojna policajtov (SK,/CZ, 2024, r. Rudolf Biermann) – 114 012).**

Distribúcia premiérových slovenských a koprodukčných filmov v roku 2023

	Názov filmu	Réžia	Rok výroby	Krajina pôvodu	Dátum premiéry	Počet predstavení	Počet divákov	Hrubé tržby	Distribútor	H /D/A	Priemerná návštevnosť na predstavenie
1	Invalid	Jonáš Karásek	2023	SK/CZ	9.2.2023	4 567	208 164	1 439 017	CinemArt SK	H	45,58
2	Nikdy nehovor nikdy	Branislav Míšík	2023	SK	3.8.2023	3 413	147 328	1 020 558	Bontonfilm	H	43,17
3	Perinbaba a dva svety	Juraj Jakubisko	2023	SK/CZ	7.12.2023	2 260	105 712	699 744	Bontonfilm	H	46,78
4	A máme čo sme chceli	Michal Kunes Kováč	2023	SK/CA	19.10.2023	1 684	42 644	308 483	Bontonfilm	H	25,32
5	Slúžka	Mariana Čengel Solčanská	2022	SK/CZ	2.2.2023	1 287	34 209	220 988	Continental film	H	26,58
6	Villa Lucia	Míchal Kollár	2023	SK/CZ	9.3.2023	766	16 518	106 896	Bontonfilm	H	21,56
7	Smolu nosíš ty, láska	Samuel Spišák	2023	SK	15.6.2023	1 001	15 332	100 145	CinemArt SK	H	15,32
8	Úsvit	Matej Chlupáček	2023	SK/CZ	5.10.2023	854	11 303	73 819	Bontonfilm	H	13,24
9	Veľký kaňon	Pavol Barabáš	2023	SK	29.6.2023	137	4 484	17 307	ASFK	D	32,73
10	Moc	Mátyás Prikler	2023	SK/HU/CZ	20.4.2023	234	3 082	8 431	FILMTOPIA	H	13,17
11	Horský vodca	Pavol Barabáš	2022	SK	29.6.2023	102	2 689	9 796	ASFK	D	26,36
12	Emília	Martin Šulík	2023	SK	7.12.2023	102	2 182	10 765	ASFK	D	21,39
13	Všetci Pudia budú bratia	Robert Kirchoff	2023	SK/CZ	21.9.2023	79	2 172	6 161	Film Expanded	D	27,49
14	Mími	Míra Fornay	2023	SK	23.3.2023	233	2 051	9 497	FILMTOPIA	H	8,80
15	Tak zle, ako sa len dá	Viktor Csudai	2023	SK	25.5.2023	389	1 907	12 730	Itafilm	H	4,90

Správa o stave slovenskej audiovizie v roku 2023

	Názov filmu	Réžia	Rok výroby	Krajina pôvodu	Dátum premiéry	Počet predstavení	Počet divákov	Hrubé tržby	Distribútor	H /D/A	Priemer ná návštev nosť na predsta venie
16	Svetloplachosť	Palo Pekarčík, Ivan Ostrochovský	2023	SK/CZ/UA	26.10.2023	109	1 308	4 316	FILMTOPIA	H	12,00
17	Šťastný človek	Soňa G. Lutherová	2023	SK/CZ	21.9.2023	60	1 169	3 792	ASFJK	D	19,48
18	Poznámky z Eremocénu	Viera Čákanyová	2023	SK/CZ	23.3.2023	62	827	1 774	Film Expanded	D	13,34
19	Kôň	Martin Šulík	2022	SK/CZ	2.11.2023	130	801	5 014	Garfield film	H	6,16
20	Andy Warhol – americký sen	Ľubomír Ján Slivka	2023	SK	14.9.2023	64	722	3 128	Magic Box Slovakia	D	11,28
21	Pozor, padá SNG!	Jana Durajová, Lena Kušnieriková	2023	SK	14.12.2023	17	543	2 207	Film Expanded	D	31,94
22	Turnus	Jaro Vojtek	2022	SK	30.3.2023	24	382	1 666	FILMTOPIA	D	15,92
23	Územie fantázie	Paula Reiselová	2023	SK	6.7.2023	10	226	561	Film Expanded	D	22,60
24	Duchovia mi nepokazia deň	Peter Čermák	2023	SK	23.3.2023	16	211	1 149	Hypnotized	H	13,19
25	Pravda je to najdôležitejšie	Maroš Brázda	2023	SK	5.10.2023	26	206	524	ASFJK	D	7,92
SPOLU		100% slovenské filmy a majoritné koprodukcie				17 626	606 172	4 068 467 eur			34,39

Správa o stave slovenskej audiovizie v roku 2023

	Názov filmu	Réžia	Rok výroby	Krajina pôvodu	Dátum premiéry	Počet predstavení	Počet divákov	Hrubé tržby	Distribútor	H /D/A	Priemerná návštevnosť na predstavenie
1	Jej telo	Natálie Císařovská	2023	CZ/SK	23.11.2023	1 457	41 027	300 703	Bontonfilm	H	28,16
2	Tonko, Slávka a kúzelné svetlo	Filip Pošivač	2023	CZ/SK/HU	9.11.2023	603	10 623	64 092	Continental film	A	17,62
3	Lieta v tom	Tomáš Dianiška	2023	CZ/SK	21.12.2023	610	9 808	66 608	Bontonfilm	H	16,08
4	Bod obnovy	Robert Hlož	2023	CZ/PL/SK/RS	21.9.2023	722	6 580	46 598	Continental film	H	9,11
5	Bratia	Tomáš Mašín	2023	CZ/DE/SK	26.10.2023	518	4 144	28 706	CinemArt SK	H	8,00
6	Ako som sa naučila lietať	Radivoje Adrić	2022	RS/BG/HR/SK	13.4.2023	272	3 144	16 094	CinemArt SK	H	11,56
7	#annaismissing	Pavel Soukup	2023	CZ/SK	24.8.2023	272	1 528	9 930	Forum Film	H	5,62
8	Umelohmotné nebo	Tibor Bánóczki, Sarolta Szabó	2023	HU/SK	16.11.2023	107	1 472	5 953	Film Expanded	A	13,76
9	Il Boemo	Petr Václav	2022	CZ/IT/SK	23.3.2023	37	564	3 060	Pilot Film	H	15,24
10	Zošaliet'	Zuzana Piusi	2022	CZ/SK	6.4.2023	64	507	2 303	FILMTOPIA	H	7,92
11	Běžná selhání	Cristina Grosan	2022	CZ/HU/IT/SK	16.3.2023	41	371	1 135	ASFK	H	9,05
12	15 x 15 x 5 – minisalon 1984	Janek Růžička	2023	CZ/SK	9.11.2023	10	347	1 378	ASFK	D	34,70
13	KaprKód	Lucie Králová	2022	CZ/SK	27.4.2023	20	284	608	FILMTOPIA	D	14,20
14	Návštevníci	Veronika Lišková	2022	CZ/NO/SK	11.5.2023	27	204	607	FILMTOPIA	D	7,56
15	Stepne	Maryna Vroda	2023	UA/DE/PL/SK	23.11.2023	17	203	690	FILMTOPIA	H	11,94
16	Brutální vedro	Albert Hospodářský	2023	CZ/SK	28.9.2023	36	189	782	FILMTOPIA	H	5,25
17	Banditi pre Baladu	Vladimír Morávek	2022	CZ/SK	16.3.2023	13	179	470	FILMTOPIA	H	13,77

Správa o stave slovenskej audiovizie v roku 2023

	Názov filmu	Réžia	Rok výroby	Krajina pôvodu	Dátum premiéry	Počet predstavení	Počet divákov	Hrubé tržby	Distribútor	H /D/A	Priemerná návštevnosť na predstavenie
18	Citlivý človek	Tomáš Klein	2023	CZ/SK	12.10.2023	81	100	597	CinemArt SK	H	1,23
19	Hadí plyn	David Jařab	2023	CZ/SK	2.11.2023	61	79	461	CinemArt SK	H	1,30
	SPOLU	minoritné koprodukcie				4 968	81 353	550 772 eur			16,38
	SPOLU	všetky slovenské a koprodukčné premiérové filmy				22 594	687 525	4 619 239 eur			30,43
	SPOLU	všetky slovenské a koprodukčné filmy premietané v roku 2023 (nielen premiéry)				23 160	718 968	4 765 261 eur			31,04

Zdroj: Únia filmových distribútorov SR

Poznámka: Filmy sú zoradené podľa počtu divákov

H – hraný film, D – dokumentárny film, A – animovaný film

Slovenské dlhometrážne filmy s premiérou v kinách v roku 2023

	2023	100 % SK	majority	50/50	minority	SPOLU
hrané	5	9	0	14	28	
dokumentárne*	8	3	0	3	14	
animované	0	0	0	2	2	
SPOLU	13	12	0	19	44	

Zdroj: Audiovizuálne informačné centrum, Slovenský filmový ústav

Top 10 divácky najúspešnejších filmov / TOP 10 Films by Admission 2023
(za obdobie 1. január – 31. december 2023)

Poradie	Slovenský názov filmu	Originálny názov	Krajina pôvodu	Dátum premiéry	Počet divákov	Distributér
1.	Barbie	Barbie	US	20. 7. 2023	231 710	Continental film
2.	Oppenheimer	Oppenheimer	US	20. 7. 2023	208 790	CinemArt SK
3.	Invalid	Invalid	SK/CZ	9. 2. 2023	208 164	CinemArt SK
4.	Kocúr v čižmách: Posledné želanie *	Puss in Boots: The Last Wish	US	22. 12. 2022	195 826	CinemArt SK
5.	Avatar: Cesta vody **	Avatar: The Way of Water	US	15. 12. 2022	186 343	CinemArt SK
6.	Elementy	Elemental	US	15. 6. 2023	156 349	CinemArt SK
7.	Super Mario Bros. vo filme	The Super Mario Bros. Movie	US	6. 4. 2023	148 114	CinemArt SK
8.	Nikdy nehovor nikdy	Nikdy nehovor nikdy	SK	3. 8. 2023	147 328	Bontonfilm
9.	Labková patrola vo veľkofilme	PAW Patrol: The Mighty Movie	US/CA	28. 9. 2023	137 165	CinemArt SK
10.	Strážcovia galaxie 3	Guardians of the Galaxy Vol. 3	US	4. 5. 2023	129 349	CinemArt SK

* celkový počet divákov od premiéry – 233 962

** celkový počet divákov od premiéry – 407 126

Poznámka: **zvýraznené sú slovenské filmy**

Zdroj: Únia filmových distribútorov SR

10 divácky najúspešnejších slovenských filmov 1993 – 2023

Por.	Slovenský názov filmu	Rok výroby	Krajina pôvodu	Distribútor	Počet predstavení	Počet divákov	Hrubé tržby (eur)
1.	Bathory	2008	SK/CZ/GB/HU	Tatrafilm / Bontonfilm	3 550	432 300	1 614 553
2.	Sviňa	2020	SK / CZ	CinemArt SK	4 256	396 194	2 529 108
3.	Fontána pre Zuzanu 2	1993	SK/CZ	Tatrafilm / Bontonfilm	1 491	343 206	246 380
4.	Všetko alebo nič	2017	SK/CZ	Continental film	4 320	341 016	1 737 147
5.	Čiara	2017	SK/UA	Continental film	4 888	332 636	1 762 645
6.	Šťastný nový rok	2019	SK	Continental film	3 871	280 337	1 698 637
7.	Únos	2017	SK	Continental film	3 580	279 223	1 469 338
8.	Trhlina	2019	SK	Continental film	3 622	262 588	1 541 225
9.	Invalid	2023	SK	CinemArt SK	4 567	208 164	1 439 017
10.	Šťastný nový rok 2: Dobro došli	2022	SK	Continental film	3 955	191 039	1 227 323

Poznámka: bez minoritných koprodukcí; **zvýraznené** sú premiéry v roku 2023

Zdroj: Únia filmových distribútorov Slovenskej republiky

10 divácky najúspešnejších filmov 1993 – 2023

Por.	Slovenský názov filmu	Originálny názov filmu	Rok výroby	Krajina pôvodu	Distribútor	Počet divákov	Hrubé tržby (eur)
1.	Leví kráľ	The Lion King*	1994	US	Saturn Entertainment	653 944	533 803
2.	Titanic	Titanic***	1997	US	Tatrafilm/Bontonfilm	546 898	1 106 444
3.	Jurský park	Jurassic Park**	1993	US	Tatrafilm/Barracuda Movie	480 250	482 393
4.	Bathory	Bathory	2008	SK/CZ/GB/HU	Tatrafilm / Bontonfilm	432 300	1 614 553
5.	Avatar: Cesta vody	Avatar: The Way of Water	2022	US	CinemArt SK	407 126	3 160 619
6.	Doba ľadová 3: Úsvit dinosaurov	Ice Age: Dawn of the Dinosaurs**	2009	US	Tatrafilm	401 409	1 744 131
7.	Sviňa	Scumbag	2020	SK/CZ	CinemArt SK	396 194	2 529 108
8.	Avatar	Avatar****	2009	US/GB	Tatrafilm/Barracuda Movie	384 235	2 323 868
9.	Mimoni	Minions	2015	US	Barracuda Movie/CinemArt SK	369 934	1 881 460
10.	Fontána pre Zuzanu 2	Fontána pre Zuzanu 2	1993	SK/CZ	Tatrafilm / Bontonfilm	343 206	246 380

Poznámka: *vrátane IMAX verzie / ** vrátane 3D verzie / *** vrátane 3D verzie a verzie k 25. výročiu /

**** vrátane 3D verzie a obnovenej premiéry v roku 2022

zvýraznené sú slovenské filmy

Zdroj: Únia filmových distribútorov Slovenskej republiky

Slovenská republika 1993 – 2023 (stav k 31. 12. 2023)

Rok	Počet kín *	Počet kinosál	Z toho digitálnych kinosál	Počet sedadiel	Multiplexy - kinosály	IMAX	Slovenské dlhometrážne filmy - z toho minoritné koprodukcie	Premiéry	Distribučné spoločnosti
1993	456	459	0	150 000*	0	0	2-0	163	13
1994	430	433	0	140 000*	0	0	2-0	150	14
1995	326	329	0	85 000**	0	0	4-0	128	9
1996	334	337	0	87 000**	0	0	2-0	132	7
1997	296	299	0	83 644	0	0	3-0	143	6
1998	296	299	0	83 644	0	0	3-2	107	6
1999	335	338	0	95 344	0	0	3-1	132	9
2000	279	282	0	93 202	1-8	0	3-1	135	9
2001	276	286	0	91 944	1-8	0	2-0	160	12
2002	283	304	0	96 461	2-20	1	6-1	177	12
2003	265	286	0	125 690	2-20	1	7-5	180	13
2004	256	279	0	120 520	2-20	1	3-1	170	11
2005	220	245	0	108 738	2-20	1	7-4	171	10
2006	219	250	0	92 766	2-20	1	3-2	176	12
2007	210	254	0	89 952	2-20	0	10-3	198	10
2008	203	257	0	85 586	2-20	0	11-4	178	11
2009	201	258	10	85 437	2-20	0	18-8	199	11
2010	183	248	35	84 852	3-29	0	9-5	188	12
2011	159	225	66	67 870	3-29	0	11-2	198	11
2012	143	214	112	61 375	3-29	0	21-7	226	13
2013	122	195	133	57 490	3-29	0	22-8	274	13
2014	103	183	139	56 484	3-29	0	27-6	247	12
2015	125	220	179	57 595	4-40	1	25-7	245	13
2016	147	243	188	60 933	4-40	1	26-9	267	15
2017	152	249	189	68 846	4-40	1	27-14	266	11
2018	166	267	197	73 914	4-40	1	33-14	289	14
2019	168	269	197	73 981	4-40	1	44-20	248	18
2020	159	261	195	67 136	4-40	1	28-11	147	12
2021	160	273	208	68 986	5-48	1	26-15	171	13
2022	158	271	209	69 305	5-48	1	50-21	291	17
2023	176	295	217	77 448	5-56	1	47-22	312	18
SPOLU							424-169	6 068	

Poznámka:

* – vrátane letných kín, videokín, alternatívnych priestorov a putovných kín, ale bez IMAX

** = odhad

Zdroj: Audiovizuálne informačné centrum, Slovenský filmový ústav a Únia filmových distribútorov SR

Slovenská republika 1993 – 2023 (stav k 31. 12. 2023)

Rok	Počet predstavení	Počet divákov	Hrubé tržby	Priemerná cena vstupenky	Priemerná návštevnosť na predstavenie
1993	109 153	8 919 326	168 197 216 SKK	18,86 SKK	81,71
1994	92 673	6 358 228	140 428 335 SKK	22,09 SKK	68,61
1995	88 310	5 643 154	150 135 452 SKK	26,60 SKK	63,90
1996	78 099	4 846 344	154 547 535 SKK	31,89 SKK	62,05
1997	70 137	4 040 510	159 229 811 SKK	39,41 SKK	57,61
1998	62 731	4 082 139	194 040 234 SKK	47,53 SKK	65,07
1999	56 728	3 029 534	160 325 816 SKK	52,92 SKK	53,40
2000	54 214	2 645 640	151 529 103 SKK	57,28 SKK	48,80
2001	61 959	2 847 567	201 612 335 SKK	70,80 SKK	45,96
2002	73 673	3 167 844	252 909 819 SKK	79,84 SKK	43,00
2003	74 755	2 968 162	256 139 397 SKK	86,30 SKK	39,71
2004	72 710	2 901 554	261 716 597 SKK	90,20 SKK	39,91
2005	72 853	2 183 518	197 781 231 SKK	90,58 SKK	29,97
2006	82 030	3 395 670	291 358 400 SKK	85,80 SKK	41,40
2007	91 500	2 772 909	281 000 862 SKK	101,34 SKK	30,31
2008	96 216	3 361 817	368 973 630 SKK	109,75 SKK	34,94
2009	105 735	4 151 935	16 915 217 eur	4,07 eur	39,27
2010	104 707	3 913 326	18 032 111 eur	4,61 eur	37,37
2011	114 783	3 603 544	17 253 645 eur	4,79 eur	31,39
2012	114 900	3 436 269	17 548 181 eur	5,11 eur	29,91
2013	124 827	3 725 709	19 002 121 eur	5,10 eur	29,85
2014	135 553	4 128 584	20 868 783 eur	5,05 eur	30,46
2015	158 280	4 599 976	23 683 512 eur	5,15 eur	29,06
2016	187 017	5 667 071	29 023 501 eur	5,12 eur	30,30
2017	191 773	6 692 871	34 513 049 eur	5,16 eur	34,90
2018	197 789	5 964 768	33 040 891 eur	5,54 eur	30,16
2019	196 468	6 529 320	37 258 401 eur	5,71 eur	33,23
2020	98 714	2 364 814	13 966 458 eur	5,91 eur	23,96
2021	97 962	2 037 942	12 351 764 eur	6,06 eur	20,80
2022	190 261	4 335 250	27 985 001 eur	6,46 eur	22,79
2023	200 627	5 017 476	34 602 369 eur	6,90 eur	25,01
SPOLU	3 457 137	129 332 771			37,41

Poznámka: 1 EUR = 30,126 SKK

Zdroj: Audiovizuálne informačné centrum, Slovenský filmový ústav a Únia filmových distribútorov SR

VIDEODISTRIBÚCIA

Podľa dát Digital Entertainment Group **tržby z predaja DVD a blu-ray v roku 2023 klesli o 25 percent** a celkové tržby boli 1,6 miliardy dolárov. Naopak **tržby z digitálnych predajov** (streaming, požičovné a predaje digitálnych kópií) **narástli takmer o 20 percent** na viac než 41 miliárd dolárov.

Napriek tomu je u nás aj v zahraničí stále záujem o filmy a televízne seriály na fyzických nosičoch. A to najmä medzi zberateľmi a fanúšikmi. Ako sa môžete presvedčiť z pohľadu do rebríčkov nižšie často sa jedná o limitované edície či rozšírené verzie s bonusovými materiálmi.

V súčasnosti má dominantné postavenie na trhu spoločnosť **Magic Box Slovakia**, ktorá dováža na slovenský trh tituly z produkcie štyroch z piatich amerických „majors“ (Warner, Disney, Universal, Paramount) a vydáva i svoje vlastné, najmä domáce, tituly. I v roku 2023 sa spoločnosť orientovala najmä na komerčne úspešné filmy a reedície úspešných starších a dnes už vypredaných titulov.

V roku 2023 vydal **Magic Box Slovakia 310 filmov na DVD a 75 kolekcií DVD, 124 filmov na BD a 37 kolekcií BD, 48 titulov na UHD.**

Top 10 najpredávanejších DVD spoločnosti Magic Box Slovakia

1. **Avatar: Cesta vody** (Avatar: The Way of Water, US, 2022, r. James Cameron) – Edícia v rukáve 2 322
2. **Super Mario Bros. vo filme** (The Super Mario Bros. Movie, US, 2023, r. Aaron Horvath, Michael Jelenic) 1 776
3. **Kocúr v čizmách: Posledné želanie** (Puss in Boots: The Last Wish, US, 2022, r. Joel Crawford) 1 395
4. **Princezná rebelka** (Pil, FR, 2021, r. Julien Fournet) 1 356
5. **Invalid** (SK/CZ, 2023, r. Jonáš Karásek) 1 109
6. **Eadové kráľovstvo** (Frozen, US, 2013, r. Chris Buck, Jennifer Lee) 1 108
7. **Oppenheimer** (US, 2023, r. Christopher Nolan) 2DVD (DVD + bonus disk) 937
8. **Snehulienka a sedem trpaslíkov** (Snow White and the Seven Dwarfs, US, 1937, r. David Hand) 898
9. **Mimoni** (Minions, US, 2015, r. Kyle Balda, Pierre Coffin) 895
10. **Myška Pattie: Na vlnách dobrodružstva** (Pattie et la colère de Poséidon, FR, 2022, r. David Alaux, Éric Tosti, Jean-François Tosti) 843

Top 10 najpredávanejších blu-ray spoločnosti Magic Box Slovakia

1. **Avatar: Cesta vody** (Avatar: The Way of Water, US, 2022, r. James Cameron) – Edícia v rukáve, 2BD (BD + BD bonus disk) 511
2. **Oppenheimer** (US, 2023, r. Christopher Nolan) 2BD (BD + bonus disk) – zberateľská edícia v rukáve 314
3. **Indiana Jones a nástroj osudu** (Indiana Jones and the Dial of Destiny, US, 2023, r. James Mangold) 306
4. **John Wick: Kapitola 4** (John Wick: Chapter 4, US, 2023, r. Chad Stahelski) 264
5. **Avatar: The Way of Water** (Avatar: The Way of Water, US, 2022, r. James Cameron) 2BD (BD + BD bonus disk) – limitovaná zberateľská edícia – steelbook 231

6. Strážcovia galaxie 3 (Guardians of the Galaxy Vol. 3, US, 2023, r. James Gunn)	201
7. Rýchlo a zbesilo 10 (Fast X, US, 2023, r. Louis Leterrier)	167
8. John Wick kolekce 1 – 4. (John Wick: Chapters 1 – 4 Collection, US, 2014, 2017, 2019, 2023, r. Chad Stahelski) 4BD	164
9. Dungeons & Dragons: Česť zlodejov (Dungeons & Dragons: Honor Among Thieves, US/CA, 2023, r. John Francis Daley, Jonathan M. Goldstein)	145
10. Mission: Impossible Odplata – Prvá časť (Mission: Impossible – Dead Reckoning Part One, US, 2023, r. Christopher McQuarrie)	144

Top 10 najpredávanejších UHD spoločnosti Magic Box Slovakia

1. Oppenheimer (US, 2023, r. Christopher Nolan) 3BD (UHD + BD + bonus disk) – zberateľská edícia v rukáve	146
2. Oppenheimer (US, 2023, r. Christopher Nolan) 3BD (UHD + BD + bonus disk) – limitovaná zberateľská edícia – steelbook	93
3. Kolekcia Stredozeme – predĺžená a kino verzia (Middle Earth 6 – Film Collection (Extended & Theatrical), US/NZ, r. Peter Jackson) 15BD (UHD)	65
4. Interstellar (US, 2014, r. Christopher Nolan)	55
5. Pán prsteňov filmová trilógia: predĺžená a kino verzia (The Lord of the Rings: The Motion Picture Trilogy (Extended & Theatrical), US/NZ, r. Peter Jackson) 9BD (UHD)	55
6. Mission: Impossible Odplata – Prvá časť (Mission: Impossible – Dead Reckoning Part One, US, 2023, r. Christopher McQuarrie)	53
7. Top Gun: Maverick (Top Gun: Maverick, US, 2020, r. Joseph Kosinski)	53
8. Rýchlo a zbesilo 10 (Fast X, US, 2023, r. Louis Leterrier) 2BD (UHD + BD)	44
9. Mission: Impossible Odplata – Prvá časť (Mission: Impossible – Dead Reckoning Part One, US, 2023, r. Christopher McQuarrie) 3BD (UHD + BD + BD bonus disk) – steelbook – motív Red Edition	31
10. Black Adam (US, 2022, r. Jaume Collet-Serra)	28

Od 1. júna 2020 sa spoločnosť Bontonfilm a.s. po dlhých rokoch na trhu rozhodla prerušiť obchodné aktivity spojené s predajom fyzických nosičov a odovzdala túto obchodnú činnosť spoločnosti Fermata a.s.. V rokoch 2021 a 2022 sa nám však od jej zástupcov nepodarilo získať žiadne údaje. Spoločnosť **Fermata** sa v Česku sústreďuje najmä na digitalizovanú a digitálne reštaurovanú českú klasiku a domáce novinky a to výhradne na DVD. Zatiaľ čo Bontonfilm v roku 2019 vydal 296 DVD, 132 BD a 85 UHD titulov, tak spoločnosť Fermata v rokoch 2020 a 2021 vydala po 5 titulov, v roku 2022 11 titulov a v roku 2023 vydala štyri filmy, box set **2 Filmy Jiřího Havelky** (Mimořádná událost + Vlastníci) a 5 DVD **Kolekce filmů Jiřího Menzela** (Postržížiny (CS, 1980) + Skřivánci na niti (CS, 1969) + Vesničko má středisková (CS, 1985) + Konec starých časů (CS, 1989) + Slavnosti sněženek (CS, 1983)).

Keďže tituly spoločnosti Fermata sú v predaji aj na Slovensku a sú medzi nimi aj slovenské filmy, uvádzame v tejto Správe aj

Top 10 najpredávanejších DVD spoločnosti Fermata

1. **Ostrov** (CZ, 2023, r. Rudolf Havlík)
2. **Mimoriadna udalost'** (Mimořádná událost, CZ, 2022, r. Jiří Havelka)
3. **Po čom muži túžia 2** (Po čem muži touží 2, CZ/SK, 2022, r. Rudolf Havlík)
4. **Postřižiny** (CS, 1980, r. Jiří Menzel) – digitálne reštaurovaný film
5. **S čerty nejsou žerty** (CS, 1984, Hynek Bočan) – digitálne reštaurovaný film
6. **Ženy a život** (CZ, 2022, r. Petr Zahrádka)
7. **Šíleně smutná princezna** (CS, 1968, r. Bořivoj Zeman) – digitalizovaný film
8. **Vesničko má středisková** (CS, 1985, r. Jiří Menzel) – digitalizovaný film
9. **Poslední aristokratka** (CZ/SK, 2019, r. Jiří Vejdělek)
10. **Slavnosti sněženek** (CS, 1983, r. Jiří Menzel) – digitalizovaný film

Slovenské filmy na DVD

V roku 2023 bol najväčším vydavateľom domácej tvorby na DVD **Magic Box Slovakia**. Medzi jeho piatimi titulmi boli historická hudobná dráma o skladateľovi Josefovi Myslivečkovi **II Boemo** (CZ/IT/SK, 2022, r. Petr Václav), **Indián** (SK/CZ, 2022, r. Tomáš Svoboda) – komédia o zaneprázdnenom finančníkovi, do ktorého vstúpi duch zomierajúceho starého indiánskeho náčelníka, **Slobodní** (SK, 2022, r. Slavomír Zrebný) – príbeh kresťanského disentu na Slovensku na pozadí dejín 20. storočia, tretí celovečerný príbeh členov pavúcej rodiny **Websterovci vo filme** (SK/CZ, 2022, r. Katarína Kerekesová) a čierna komédia **Invalid** (SK, 2023, r. Jonáš Karásek).

K2 Studio vydalo film **Veľký kaňon** (SK, 2023, r. Pavol Barabáš) o plavbe perejami rieky Colorado ako 36. titul z edície Grand Prix.

V roku 2023 vyšli aj dve DVD **s pesničkami a reláciami pre deti: Podhradská / Čanaky – Spievankovo 9 Angličanina 3** (SK, 2023) – 13. – 18. lekcia zábavného učenia angličtiny od najmenších dvojročných detí až po školákov prostredníctvom zábavných príbehov a veselých pesničiek a **Strýko Baltazár – Dobrodružstvo v Afrike** (SK, 2023) – rozprávkový príbeh plný veselých piesní, vtipných dialógov a zábavy.

Slovenské filmy na blu-ray

V roku 2023 sa počet slovenských filmov vydaných na domácich blu-ray nosičoch zvýšil na sedem nosičov. Päť z nich vydal Slovenský filmový ústav ako súčasť kolekcie šiestich blu-ray nosičov k 60. výročiu Slovenského filmového ústavu (V roku 2024 k nim prídu ešte **Obrazy starého sveta** (CS, 1972) Dušana Hanáka.)

Boli to digitálne reštaurované filmy – vojnová dráma Petra Solana **Boxer a smrť** (CS, 1962), dlhometrážny režijný debut Juraja Jakubiska **Kristove roky** (CS, 1967), **Organ** (CS, 1964, r. Štefan Uher) – dramatický príbeh odohrávajúci sa v období vojnovéj Slovenskej republiky, debut Stanislava Barabáša **Pieseň o sivom holubovi** (CS, 1961) a psychologická dráma Martina Hollého **Prípad pre obhajcu** (CS, 1964).

Zvyšné dva slovenské filmy na blu-ray vydala spoločnosť **Magic Box Slovakia**. Čiernu komédiu Jonáša Karásk **Invalid** (SK, 2023) a historickú hudobnú drámu o skladateľovi Josefovi Myslivečkovi **Il Boemo** (CZ/IT/SK, 2022, r. Petr Václav).

Blu-ray vydanie prelomového slovenského filmu **Slnko v sieti** (CS, 1962) režiséra Štefana Uhra, ktoré vydal Slovenský filmový ústav (SFÚ) v roku 2022 pri príležitosti 60. výročia vzniku filmu, zvíťazilo na **II Cinema Ritrovato DVD Awards 2023** v talianskej Bologni v kategórii **Najlepšie samostatné vydanie** (Best Single Release). Ide o komplexné ocenenie za celé blu-ray vydanie vrátane filmu aj bonusového materiálu i za celkový dizajn. Súťaže sa mohli zúčastniť DVD a BD vydané medzi februárom 2022 a marcom 2023 s kritikmi uznávanými filmami vyrobenými pred rokom 1992.

Slovenské filmy na DVD a BD vydané v roku 2023 v zahraničí

DVD

Spoločnosť **Fermata** vydala box **2 filmy Jiřího Havelky**. Ten obsahuje tituly **Vlastníci** (CZ/SK, 2019) a **Mimoriadna udalosť** (Mimořádná událost, CZ, 2022).

Česká televízia vydala rozprávku **Krakonošovo tajomstvo** (Krakonošovo tajemství, CZ/SK/DE, 2022, r. Peter Bebjak).

Český Magic Box vydal **Občiansky preukaz** (Občanský průkaz, CZ/SK, 2010, r. Ondřej Trojan) – komédiu o štvorici kamarátov dospievajúcich v 70. rokoch minulého storočia a filmovú adaptáciu známej divadelnej hry Petra Karvaša **Polnočná omša**, ktorú nakrútil v roku 1962 režisér Jiří Krejčík. Bolo to špeciálne vydanie filmu k 11. Noir Film Festivalu na hrade Český Šternberk.

Blu-ray

V renomovanom britskom vydavateľstve **Second Run** vyšiel na blu-ray digitálne reštaurovaný film **Dialóg 20-40-60** (CS, 1968, r. Peter Solan, Zbyněk Brynych, Jerzy Skolimowski) ako súčasť box setu 3 BD obsahujúceho aj Skolimowskeho dlhometrážne filmy **Walkover** (PL, 1965), **Bariéra** (Bariera, PL, 1965) a štyri krátkometrážne filmy.

V roku 2023 bolo vydaných 19 DVD alebo BD s 19 slovenskými a koprodukčnými audiovizuálnymi dielami. Z toho bolo 13 DVD a BD s dlhometrážnymi filmami pre kiná (v roku 2022 bolo vydaných 28 DVD alebo BD so 38 slovenskými a koprodukčnými audiovizuálnymi dielami, z toho 14 s dlhometrážnymi filmami pre kiná).

Slovenské filmy na VOD

Zatiaľ čo predaj fyzických nosičov (DVD, blu-ray a UHD) s audiovizuálnym obsahom na celom svete kontinuálne klesá, jeho dostupnosť v online priestore naopak kontinuálne rastie. Navyše v čase pandémie ľudia pracujúci z domu bez možnosti vychádzania mali oveľa viac času a vďaka nim si mohli sami určovať, kedy a čo chcú pozerať. Nárast sledovanosti online však nie je priamo úmerný poklesu návštevnosti kín v čase pandémie, ale je kontinuálny. Ukázalo sa, že akonáhle sa otvorili kiná bez obmedzení, tak diváci sa do nich rýchlo vrátili. I keď zatiaľ stále nie v takom počte ako v rokoch 2017 – 2019. (Viac v kapitole **KINODISTRIBÚCIA**)

Databáza **LUMIERE VOD** (<http://lumierevod.obs.coe.int/>) – ktorú od 16. apríla 2019 spustilo Európske audiovizuálne observatórium a ktorá umožňuje vyhľadávanie vo viac než **1 358 rôznych VOD katalógoch** v 46 európskych krajinách s **71 774 európskymi filmami a 30 844 TV sériami** – uvádzala, že v roku 2023 v nich bolo dostupných **719 slovenských filmov a 68 TV sérií**. Z hraných filmov mal najväčšie zastúpenie **Šarlatán** (CZ/IE/PL/SK, 2020, r. Agnieszka Holland) – 85 katalógov v 20 krajinách a z TV seriálov **Slovenia** (SK/UA, 2020, r. Peter Bebjak, Michal Blaško, Serhii Sanin, Oleg Stahursky) – 20 katalógov v 14 krajinách.

Podľa jej údajov k najväčším poskytovateľom slovenských audiovizuálnych diel patrili **Apple iTunes** so 193 celovečernými filmami a šiestimi seriálmi, **DAFilms** so 165 celovečernými a krátkometrážnymi filmami, **Voyo** so 117 celovečernými filmami a šesťdesiatimi sériami, **Netflix** s 73 celovečernými filmami, **HBO Max** so 71 celovečernými filmami a **Amazon Prime Video** s 54 celovečernými filmami a dvoma krátkymi animovanými filmami.

Až 10 slovenských filmov sa v roku 2023 dostalo do Top 10 najsledovanejších filmov týždňa na Netflixu. Tri z nich boli dokonca na prvej priečke – **Nikdy nehovor nikdy** (SK/CZ, 2023, r. Branislav Mišík), **Villa Lucia** (SK/CZ, 2023, r. Michal Kollár) a **2× Invalid** (SK, 2023, r. Jonáš Karásek).

Podľa výskumu projektu JustWatch (www.justwatch.com/) z analyzovaných dát vyplynulo, že najobľúbenejšou streamovacou službou na Slovensku za rok 2023 bol **Netflix** (28 %). Druhá priečka patrila **Amazon Prime Video** (22 %), tretia **HBO Max** (16%), štvrtá **VOYO** (13 %) a piata **Disney +** (10 %).

Videoslužbu HBO Max by mala na jar 2024 nahradiť nová platforma **Max**, ktorá ponúkne obsah HBO Originals, filmy Warner Bros., Max Originals, DC a po novom aj reality šou, relácie o životnom štýle, jedle či prerábkach od značiek HGTV, Discovery, Food Network, TLC či ID.

V zlatých časoch videokaziet (1990 – 1992) bolo na Slovensku v prevádzke takmer **1 500 videopožičovní**. V dnešnej ére streamovacích služieb a pirátskeho sťahovania filmov bola v posledných rokoch prevádzke už len **jedna** – Oscar na Šancovej ulici v Bratislave. A tá 31. 12. 2023 ukončila svoju činnosť.

KINÁ

Rok 2023 bol prvým od roku 2019 bez akýchkoľvek epidemiologických opatrení. Potešiteľné je, že podľa našich informácií ani jedno kino v dôsledku pandémie neukončilo svoju prevádzku. Bolo to tak i vďaka podpore z Audiovizuálneho fondu (AVF) a jednorázovému príspevku 1 milión eur z Ministerstva kultúry Slovenskej republiky, ktorý AVF použil na podporu prevádzkovateľov kín zasiahnutých krízovou situáciou v dôsledku epidémie ochorenia covid-19. V súvislosti s otvorením kín ukončili svoju činnosť projekty alternatívnych filmových predstavení v online priestore.

V roku 2023 bolo v prevádzke **176 komerčných kín** (teda takých, v ktorých vyberali vstupné) s **295 plátnami** (v roku 2022 to bolo 158 kín so 271 plátnami). Z toho bolo **96 jednosálových kín** s 25 920 sedadlami, **23 miniplexov** (kiná s 2 až 7 sálami) s 90 sálami a 13 775 sedadlami a **5 multiplexov** (kiná s 8 až 24 sálami) s 56 kinosálami a 8 551 sedadlami, **35 letných kín** s 28 017 sedadlami, **11 alternatívnych priestorov** s 12 sálami a 570 sedadlami, **štyri putovné kiná** a **dve autokiná** s miestami pre 145 áut.

V Bratislave je navyše od roku 2015 v prevádzke i kino **IMAX** s kapacitou 468 divákov s technológiou IMAX 3D, ktoré sa však nezapočítava do oficiálnych európskych štatistík.

Podobne ako v roku 2022 ani v roku 2023 nebolo na Slovensku otvorené nové viacsálové kino. 21. 9. 2023 však bolo slávnostné otvorenie **megaplexu Cinema City Eurovea**. Je to však metodologicky nesprávne označenie, pretože ako megaplex sa označuje kino s 25 a viac kinosálami. V pôvodnom Cinema City Eurovea pribudlo 8 kinosál a zlepšilo sa technologické vybavenie (5x 3D, 1x Dolby Atmos, 8x laserový projektor). Novinkou je tiež Cinema City VIP zóna. VIP so sebou prináša 4 luxusné sály s plne polohovateľnými sedačkami. V cene VIP vstupenky si môžu diváci dopriať nielen pohodlie,

dostatok súkromia, skvelý filmový zážitok, ale aj neobmedzenú konzumáciu teplého a studeného bufetu, popcornu, nachos a nealkoholických nápojov.

Cinema City Slovensko je súčasťou skupiny **Cineworld PLC**, ktorá je jednou z popredných kino skupín v Európe. Sieť multikín je na Slovensku prevádzkovaná spoločnosťou **Cinema City Slovakia s.r.o.**. Cineworld zahŕňa **9 krajín: Poľsko, Veľkú Britániu, Izrael, Maďarsko, Českú republiku, Bulharsko, Rumunsko, Slovensko a Írsko**. V súčasnosti má sieť **222 kín** s 2 049 kinosálami a poskytuje 3 500 000 filmových projekcií pre viac ako 90 miliónov divákov ročne.

Ďalšie dve veľké siete kín – **CINEMAX** a **Ster Century Cinemas** – patria domácim subjektom.

Prevádzka 4-sálového Kina Lumière v Bratislave bola po mimoriadnej udalosti, požiari s veľmi devastáčnými následkami, ktorý vypukol 20. 9. 2022 v priestoroch digitalizačného pracoviska SFÚ v objekte na Špitálskej ul. č. 4 v Bratislave, kde sa nachádza aj Kino Lumière, zastavená. Po sanácii priestorov a následnej plánovanej renovácii bolo Kino Lumière otvorené až 6. februára 2024. V roku 2023 premietalo v náhradných priestoroch – od 19. januára v kine Klap v priestoroch Filmovej a televíznej fakulty Vysoké školy múzických umení v Bratislave, od 21. marca v Slovenskej národnej galérii a od 29. júna v Letnom kine Lumière pod Palmou v bratislavskej Novej Cvernovke.

9. 2. 2023 bolo otvorené zdigitalizované a zmodernizované **kino Lúky v Bratislave** so 196 sedadlami.

V rokoch 2021 – 2022 **prešlo Dominikánske kultúrne centrum (DKC) Veritas** zásadnou rekonštrukciou. Multifunčná sála bola vybavená výsuvným stupňovitým hľadiskom pre 216 divákov. Divadelné predstavenia a koncerty sa po znovuo tvorení začali usporadúvať v januári 2023, prvé filmové projekcie boli až počas MFF Art Film Fest v júni 2023. Pravidelne kino premietalo od 29. 10. 2023 keď v ňom pracovníci Občianskeho združenia Cinefil, ktoré prevádzkuje košické kino Úsmev, začali programovať umelecké **kino Bergman**. Od 1. 5. 2024 sa pre zjednodušenie prestane používať názov „kino Bergman“ a bude sa používať označenie **DKC Veritas**.

11. 10. 2023 bolo otvorené zrekonštruované kino **Dukla vo Svidníku**.

Po prestávke v rokoch 2021 a 2022 obnovilo 18. 10. 2023 premietania kino **Turiec v Turčianskych Tepliciach** po presťahovaní sa do zrekonštruovanej sály kultúrneho domu.

17. 11. 2023 bolo znovu otvorené kino **TAJMS Cinema v Bánovciach nad Bebravou**, ktoré bolo zatvorené od 1. 7. 2019.

Komerčné projekcie sa po dvoch rokoch obnovili aj v kine Zora v **Smoleniciach**.

Zvuk a projektory

V posledných rokoch sú 2K a 4K projektory s xenónovými lampami nahrádzané laserovými. **Laserové projektory** sú rádovo drahšie, ale čo sa týka prevádzkových nákladov, sú lacnejšie. Aj spotreba energie je výrazne nižšia. A laserové projektory majú vyššiu svietivosť. Na počiatku boli problémy pri metalických plátnach, teda tam, kde bolo potrebné premietat' 3D, ale to je už v podstate vyriešené. Vo všeobecnosti sú teda lasery budúcnosťou projekčnej technológie. Teda ak sa nezačnú presadzovať obrovské obrazovky namiesto plátien.

Najstarším laserovým projektorom na Slovensku je RGB laserový retrofit pôvodného projektoru Barco 2K v kine Nova v Sereďi, ktorý bol nainštalovaný v novembri 2019. Od mája 2020 majú k dispozícii projektor Christie CP2315-RGB v kine Záhoran v Malackách a od augusta 2020 projektor Christie 2309 v kine Tatra vo Vrábloch. Ku koncu roku 2023 boli laserové projektory už v 32 kinosálach, z toho v desiatich jednosálových kinách.

Návštevníci 13 kinosál v 12 kinách si mohli vychutnať 3D zvuk **Dolby Atmos**.

Deväť kín na Slovensku má **prémiové veľké formáty** / premium large formats (PLF). PLF nemajú ustálenú definíciu, jedná sa o divácky atraktívnejšie kinosály (kombinácia zvuku Dolby Atmos, 4K projektoru a komfortných sedadiel). **Ultra-X** nájdete v kinách siete CINEMAX v Bory Mall v Bratislave, Novum v Prešove, Košiciach, Nitre, Poprade, Trenčíne, Aréne v Trnave a v Žiline. Sieť Cinema City ponúka v Auparku **Superscreen**.

Digitálne kiná podľa DCI štandardu v SR

2023	Počet kín	Počet kinosál	Laserový projektor	%	Dolby Atmos	%	3D projektor	%
Multiplex	5	56	11	19,64%	5	8,93%	24	42,86%
Miniplex	23	90	11	12,22%	8	8,89%	44	48,89%
1-sálové	67	67	10	14,93%	0	0,00%	39	58,21%
letné	6	6	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%
SPOLU	101	219	32	14,61%	13	5,94%	107	48,86%

Podiel 3D filmov na počte premiér i na celkových výsledkoch postupne klesá. V porovnaní s rokom 2019 počet premiér 3D filmov klesol o 75 %.

Rok	3D premiéry	Všetky 3D filmy	Počet predstavení	Počet divákov	Hrubé tržby	Priemerný počet divákov	Podiel na celkovej návštevnosti
2023	6	7	4 475	159 645	1 297 845	35,67	3,18 %
2019	25	33	9 644	342 142	2 018 903	35,48	5,24 %

Audiovizuálny fond (AVF) podporuje kiná od roku 2010 v **Programe 4. Rozvoj audiovizuálnych technológií v Slovenskej republike** v piatich podprogramoch.

4.1 Digitalizácia kín technológiou D-cinema podľa štandardov DCI (od roku 2010)

4.2 Modernizácia kín technológiou E-cinema HD (od roku 2013)

4.3 Modernizácia vybavenia digitalizovaných jednosálových kín (od roku 2014)

4.4 Rozvoj technológií určených na realizáciu audiovizuálnych diel v Slovenskej republike

4.5 Projekty zamerané na marketing kina a na rozvoj publika

Spočiatku bolo možné žiadať len na digitalizáciu kín D-cinema podľa štandardov DCI, v roku 2013 AVF otvoril aj nový podprogram, v ktorom žiadatelia mohli získať dotáciu na modernizáciu kina finančne menej náročnou digitálnou technológiou **E-cinema HD**. A keďže žiadosti väčšiny kín, ktoré mali záujem i finančné prostriedky na digitalizáciu už boli podporené, v roku 2014 pribudol podprogram **4.3 Modernizácia vybavenia digitalizovaných jednosálových kín**. Kiná využili finančné prostriedky najmä na výmenu sedadiel, podlahy, plátna, propagáciu, marketing či rezervačný systém vstupeniek.

K 31. decembru 2023 bolo na Slovensku v prevádzke technológiou **D–cinema digitalizovaných 219 kinosál v 95 kinách a 6 letných kín** (209 kinosál v 92 kinách a 6 letných kín v roku 2022). V 107 digitalizovaných kinosáloch – z toho 39 v jednosálových kinách – bolo možné premietat' i v **3D formáte**.

Podrobnosti pozrite v tabuľke **Kiná na Slovensku k 31. decembru 2023** na stranách 56 – 58.

Zatiaľ čo 15 zo 146 kinosál vo viacsálových kinách (10,27 %) bolo digitalizovaných technológiou D–cinema podľa štandardov DCI bez podpory AVF, zo 64 jednosálových sa to podarilo deviatim (13,43 %) – Bánovce nad Bebravou (TAJMS Cinema), Bratislava (Klap – od roku 2020 nepremieta pre verejnosť), Bratislava (Kino Film Europe), Dubnica nad Váhom (Lastovička), Martin (kino Moskva), Stropkov, Stupava (Kino X – od 29. 1. 2017 nepremietalo a začalo premietat' od 1. 2. 2020 pod názvom kino Kultúrka), Šamorín (Tuli Cinema) a Ružomberok (Kultúra). Rekonštrukcia amfiteátru v Košiciach bola financovaná z prostriedkov vyčlenených na projekty EHMK 2013 a DCI projektor v letnom kine v Martine financovalo mesto.

Kiná, ktoré využívajú digitálnu technológiu najdlhšie, sa už stretávajú s technickými problémami a nutnosťou **redigitalizácie**. Ako prvá bola podporená redigitalizácia kina Kultúra Ružomberok v roku 2015.

Tabuľka: Podpora v Programe 4. Rozvoj audiovizuálnych technológií v Slovenskej republike

	2010 – 2023			2023		
	Počet projektov	Pridelená suma	Priemer	Počet projektov	Pridelená suma	Priemer
4.1	103	3 060 090,00 eur	29 709,61 eur	9	323 000,00 eur	35 888,89 eur
4.2	31	367 200,00 eur	11 845,16 eur	2	14 500,00 eur	7 250,00 eur
4.3	74	1 095 900,00 eur	14 809,46 eur	11	87 100,00 eur	7 918,18 eur
4.4	5	84 500,00 eur	16 900,00 eur			
4.5	10	69 000,00 eur	6 900,00 eur			
SPOLU	223	4 676 690,00 eur	20 971,70 eur	22	424 600,00	19 300,00 eur

Zdroj: Audiovizuálny fond

(Podrobnejšie pozri kapitolu **AUDIOVIZUÁLNY FOND**)

K 31. decembru 2023 bolo z 207 letných kín v prevádzke **35 letných kín** (31 v roku 2022), ktoré vybrali vstupné. Okrem 6 letných kín digitalizovaných technológiou D–cinema (Banská Bystrica, Galanta, Košice, Martin, Nové Zámky, Trnava) boli digitálne projekcie ešte v ďalších 4 letných kinách. V mestách Krupina, Pezinok, Podhájska a Senec si zapožičali projektor z miestneho jednosálového kina. Takže až **28,57 % letných kín premietalo technológiou D–cinema**.

Podiel letných kín na celkovej návštevnosti bol 2,27 % a priemerná návštevnosť na predstavenie 84,55 divákov a priemerné vstupné 3,40 eur. Najnavštevovanejším letným kinom v roku 2023 bol amfiteáter v Košiciach.

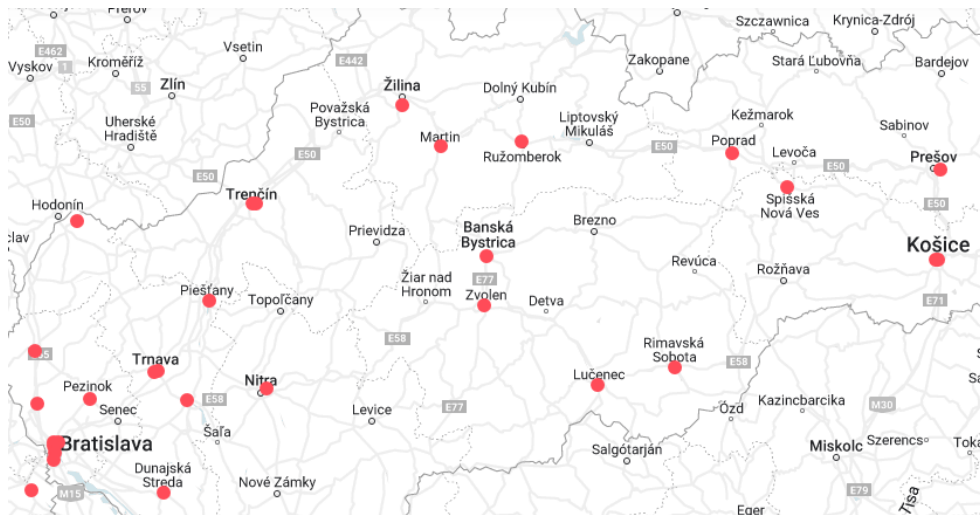
Z letných kín pravidelne premieta z 35 mm kópií amfiteáter Paľa Bielika v Banskej Bystrici, kde v roku 2016 uviedli do prevádzky i pôvodné 70 mm premietačky a už osem rokov usporadúvajú Festival panoramatických filmov.

V roku 2023 boli v prevádzke aj **autokiná** Orava v Námestove (kapacita 65 áut) a autokino v Ružomberku (kapacita 80 áut).

A tiež **štyri komerčné putovné kiná** – letné kino Gamon, Putovné kino pri Autokine Orava, Túlavé kino Zálesie a Letné kino Úsvit so sídlom v Betliari.

Rovnako ako niekoľko desiatok ďalších jednosálových kín a alternatívnych priestorov.

Súčasťou siete európskych kín **Europa Cinemas** (3 160 kinosál v 38 krajinách a 786 mestách) bolo na Slovensku k 31. decembru 2023 **tridsaťjeden kín** v devätnástich mestách (26 kín v osemnástich mestách v roku 2022). V roku 2023 k bratislavským kinám Artkino Za zrkadlom, Kino Film Europe, Mladosť, Nostalgia a Kino Lumière, kinám v Košiciach (Úsmev), Liptovskom Mikuláši (Nicolaus), Piešťanoch (Fontána), Rimavskej Sobote (Orbis), Ružomberku (Kultúra), Seredi (Nova), Spišskej Novej Vsi (Mier), Trenčíne (Artkino Metro), miniplexom CINEMAX v Banskej Bystrici, Dunajskej Strede, Košiciach, Martine, Nitre, Poprade, Prešove, Skalici, Trenčíne, Trnave (Aréna + MAX), Žiline a multiplexu CINEMAX v Bratislave **pribudlo ďalších päť kín** – DK Lúky v Bratislave, Star v Lučenci a vo Zvolene, Záhoran v Malackách a Kultúrka Stupava.

Zdroj: Europa Cinemas

Od roku 2015 je súčasťou Štruktúry podpornej činnosti nový podprogram **2.3 – podpora návštevnosti slovenských kinematografických diel** v programe 2 – Distribúcia a iné uvádzanie audiovizuálnych diel na verejnosti. Podprogram má za cieľ prispieť k zvyšovaniu návštevnosti verejných predstavení slovenských kinematografických diel v kinách v SR.

2.3 Podpora návštevnosti na slovenské kinematografické diela

rok	počet žiadostí	pridelená suma	priemer
2016	38	217 488	5 723,37
2017	33	188 048	5 698,42
2018	48	538 478	11 218,29
2019	25	157 150	6 286,00
2020	113	2 172 339	19 224,24
2021	55	496 197	9 021,76
2022	43	184 303	4 286,12
2023	63	460 489	7 309,35
SPOLU	418	4 414 492	10 560,99

Zdroj: Audiovizuálny fond

Kiná na Slovensku k 31. decembru 2023

Viacsálové kiná	počet kín	z toho digi kín	%	počet kinosál	z toho 2D (kiná s aspoň jednou 2D kinosálou)	%	z toho 3D	3D kiná (kiná s aspoň jednou 3D kinosálou)	počet sedadiel
CINEMAX Banská Bystrica	1	1	100,00 %	6	6	100,00 %	3	1	1 084
CINEMAX Dunajská Streda	1	1	100,00 %	3	3	100,00 %	1	1	460
CINEMAX Košice	1	1	100,00 %	7	7	100,00 %	3	1	1 268
CINEMAX Martin	1	1	100,00 %	4	4	100,00 %	1	1	492
CINEMAX Nitra	1	1	100,00 %	4	4	100,00 %	2	1	651
CINEMAX Poprad	1	1	100,00 %	3	3	100,00 %	1	1	571
CINEMAX Prešov	1	1	100,00 %	5	5	100,00 %	2	1	851
CINEMAX Skalica	1	1	100,00 %	3	3	100,00 %	1	1	436
CINEMAX Trenčín	1	1	100,00 %	4	4	100,00 %	2	1	649
CINEMAX Trnava	1	1	100,00 %	3	3	100,00 %	1	1	537
CINEMAX Trnava Aréna	1	1	100,00 %	5	5	100,00 %	3	1	606
CINEMAX Žilina	1	1	100,00 %	6	6	100,00 %	4	1	946
Golden Apple Cinema	1	1	100,00 %	3	3	100,00 %	2	1	461
Kino Lumière Bratislava	1	1	100,00 %	2	1	50,00 %	0	0	250
Kino Úsmev Košice	1	1	100,00 %	2	1	50,00 %	0	0	295
Mlyny Cinemas	1	1	100,00 %	5	5	100,00 %	5	1	678
Star Lučenec	1	1	100,00 %	3	3	100,00 %	3	1	433
Star Prešov	1	1	100,00 %	5	5	100,00 %	2	1	712

Viacsálové kiná	počet kín	z toho digi kín	%	počet kinosál	z toho 2D (kiná s aspoň jednou 2D kinosárou)	%	z toho 3D	3D kiná (kiná s aspoň jednou 3D kinosárou)	počet sedadiel
Star Zvolen	1	1	100,00 %	3	3	100,00 %	3	1	444
Ster Century Cinemas Košice	1	1	100,00 %	4	4	100,00 %	1	1	559
Ster Century Cinemas Prievidza	1	1	100,00 %	3	3	100,00 %	1	1	432
Ster Century Cinemas Spišská Nová Ves	1	1	100,00 %	3	3	100,00 %	1	1	474
Ster Century Cinemas Žilina	1	1	100,00 %	4	4	100,00 %	1	1	486
Miniplexy (2-7 kinosál) SPOLU	23	23	100,00 %	90	88	97,78 %	44	21	13 775
Cinema City Aupark	1	1	100,00 %	12	12	100,00 %	7	1	2 237
Cinema City Eurovea	1	1	100,00 %	17	17	100,00 %	5	1	2 396
Cinema City VIVO!	1	1	100,00 %	8	8	100,00 %	5	1	1 604
CINEMAX Bratislava	1	1	100,00 %	11	11	100,00 %	5	1	1 472
CINEMAX Prešov Novum	1	1	100,00 %	8	8	100,00 %	2	1	842
Multiplexy (8 – 24 kinosál) SPOLU	5	5	100,00 %	56	56	100,00 %	24	5	8 551
viacsálové SPOLU	28	28	100,00 %	146	144	98,63 %	68	26	22 326
1-sálové kiná	96	67	69,79 %	96	67	69,79 %	39	39	25 920
SPOLU KINÁ	124	95	76,61 %	242	211	87,19 %	107	65	48 246

	počet kín	z toho digi kín	%	počet kinosál	z toho 2D (kiná s aspoň jednou 2D kinosálou)	%	z toho 3D	3D kiná (kiná s aspoň jednou 3D kinosálou)	počet sedadiel
letné kiná *	35	6	17,14 %	35	6	17,14 %	0	0	28 017
putovné **	4	0	0,00 %	4	0	0,00 %	0	0	615
alternatívne priestory **	11	0	0,00 %	12	0	0,00 %	0	0	570
	174	101	58,05 %	293	217	74,06 %	107	65	77 448
autokiná	2	0	0,00 %	2	0	0,00 %	0	0	145 áut/cars
TOTAL	176	101	57,39 %	295	217	73,56 %	107	65	77 448
IMAX	1	1	100,00 %	1	1	100,00 %	1	1	468

Zdroj: Audiovizuálne informačné centrum, Slovenský filmový ústav

Poznámka:

* – len kiná, ktoré vyberali vstupné

** – len kiná, ktoré vyberali vstupné

Poznámka: okrem 6 digitalizovaných letných kín (Banská Bystrica, Galanta, Košice, Martin, Nové Zámky, Trnava)

d ďalšie 4 letné kiná (Krupina, Pezinok, Podhájska, Senec) využívali v lete digitálny projektor z klasického kina. Takže až 28,57 % letných kín premietalo technológiou D-cinema.

FILMOVÉ KLUBY

Filmové kluby (FK) sú na Slovensku združené v Asociácii slovenských filmových klubov (ASFK), k 31. decembru 2023 pôsobilo na Slovensku celkom **51 filmových klubov so 1 262 členmi** (v roku 2022 to bolo 50 filmových klubov s 1 525 členmi). Väčšina filmových klubov funguje v priestoroch klasických kín.

V programoch kín sa objavilo až 131 filmov z katalógu ASFK. A zväčšil sa (na 41 titulov – v roku 2022 to bolo 17) počet titulov na online platforme **VoD** (Vimeo ASFK).

V roku 2023 prišlo na predstavenia klubových filmoch vo všetkých kinách na Slovensku (nielen v FK) **54 276 divákov** čo znamená medziročný nárast 8,39 %. Klubové tituly sa v roku 2023 podieľali na celkovej návštevnosti v slovenských kinách 1,08 (1,00 % v roku 2022).

Celková návštevnosť v SR v kinách za rok 2023 bola 5 017 476 divákov

Priemerné vstupné na predstavenie klubového filmu vo všetkých kinách bolo 3,73 eur (2,79 eur v roku 2022). Pre porovnanie priemerné vstupné na predstavenie vo všetkých kinách v roku 2023 bolo 6,90 eur.

Výsledky **30. Medzinárodného filmového festivalu FEBIOFEST Bratislava**, ktorý organizuje Asociácia slovenských filmových klubov v spolupráci so Slovenským filmovým ústavom nájdete v kapitole **FESTIVALY**. Ani v roku 2023 neboli na festivale vyhlásení držiteľia tradičných **Výročných cien ASFK**.

Filmový kabinet deťom, ktorý je primárne určený pre žiakov a pedagógov prvého stupňa základných škôl, pokračoval vo svojej činnosti.

ASFK uviedla v roku 2023 do kín **31 noviniek**, z toho **6** obnovených premiér – filmy Larsa von Triera **Antikrist** (Antichrist, DK/DE/FR/SE/IT, 2009), **Manderlay** (DK/SE/FR/GB/NL/DE, 2005), **Melancholia** (DK/SE/FR/DE, 2011), **Tanečnica v tme** (Dancer in the Dark, DK/FR/SE, 2000), **Prelomit' vlny** (Breaking the Waves, DK/SE/FR/NL, 1996), **Idioti** (Idioterne, DK/SE/DE/FR/NL/IT, 1998).

A tri krátkometrážne animované filmy ako predfilmy: **Peniaze a šťastie** (Money and Happiness, RS/SI/SK, 2022, r. Ana Nedjelković, Nikola Majdak) pred filmom **Běžná selhání** (CZ/HU/IT/SK, 2022, r. Cristina Grosan), **Křížom Krážom** (SK/CZ, 2023, r. Nina Rybárová, Tomáš Rybár) pred filmom **Yuku a himalájsky kvet** (Yuku et la fleur de l'Himalaya, BE/FR, 2022, r. Arnaud Demuynck, Rémi Durin) a **Modrý maco** (Plavi medo, HR/SK, 2023, r. Marina Andree Škop) pred filmom **Dounia a princezná z Aleppa** (Dounia et la princesse d'Alep, CA/FR, 2022, r. André Kadi, Marya Zarif).

Najnavštevovanejším klubovým titulom roku 2023 sa stala **Veľryba** (The Whale, US, 2022, r. Darren Aronofsky) so 6 166 divákmi.

NAJÚSPEŠNEJŠIE FILMY ASFK

(za obdobie 1. január 2023 – 31. december 2023)

Por.	Názov filmu	Počet divákov
1.	Veľryba (The Whale, US, 2022, r. Darren Aronofsky)	6 166
2.	Veľký kaňon (SK, 2023, r. Pavol Barabáš)	4 484
3.	Anatómia pádu (Anatomie d'une chute, FR, 2023, r. Justine Triet)	3 478
4.	Trojuholník smútku* (Triangle of Sadness, SE/FR/GB/DE, 2022, r. Ruben Östlund)	3 069
5.	Yuku a himalájsky kvet (Yuku et la fleur de l'Himalaya, BE/FR, 2022, r. Arnaud Demuynck, Rémi Durin)	3 017
6.	Horský vodca (SK, 2022, r. Pavol Barabáš)	2 689
7.	Osem hôr** (Le otto montagne, IT, 2022, r. Felix van Groeningen, Charlotte Vandermeersch)	2 373
8.	Karaoke Blues (Kuolleet lehdet, FI/DE, 2023, r. Aki Kaurismäki)	2 247
9.	Emília (SK, 2023, r. Martin Šulík)	2 182
10.	Druhý dych (Maison de retraite, FR/CH, 2022, r. Thomas Gilou)	1 945

* celkový počet divákov od premiéry – 12 779

** celkový počet divákov od predpremiéry – 2 888

DOMÁCE FESTIVALY A PREHLIADKY

Rok 2023 bol už bez obmedzení súvisiacich s pandémiou. Odrazilo sa to na zvýšenom počte podujatí a ich presune z online priestoru do kín.

V dňoch **15. – 19. marca 2023** sa v Bratislave konal jubilejný **30. Medzinárodný filmový festival FEBIOFEST Bratislava** (www.febiofest.sk)

Ceny v súťažnej sekcii V strede Európy (dlhometrážne filmy z krajín V4, Rakúska a Ukrajiny)

Hlavná cena – **Pohľad motýľa** (Bačennja metelyka, UA/CZ/HR/SE, 2022, r. Maxym Nakonečnyj)

Osobitné uznanie – **Chlieb a soľ** (Chleb i sól, PL, 2022, r. Damian Kocur)

Ocenenie Mladej poroty – **Poznámky z Eremocénu** (SK/CZ, 2023, r. Viera Čákanyová)

Cena Dafilmsk.sk – **Východný front** (Schidnyj front, US/UA/LV/CZ, 2023, r. Vitalij Manskij, Jevhen Titarenko)

Ceny v súťaži krátkych filmov z krajín V4, Rakúska a Ukrajiny V strede Európy

Cena Febiofestu – **Plot** (Plot, PL, 2022, r. Tomasz Wolski)

Špeciálne ocenenie – **Ťažko pracujúci** (Hardly Working, AT, 2022, Total Refusal (Susanna Flock, Robin Klengel, Leonhard Müllner, Michael Stumpf))

Súčasťou festivalu boli už po ôsmy raz aj **Bratislava Industry Days**.

Udelené ocenenia:

Ceny z Industry Days

Best Febio Pitch Award (hlavná cena Bratislava Industry Days pre najsľubnejší projekt dotovaná sumou 3000 eur): **Period Drama** – r. Michaela Mihalyi, prod. Jakub Rálek (BFILM.cz)

Cineuropa Work in Progress Award (jeden projekt získa pravidelné pokrývanie svojho vzniku a distribúcie portálom Cineuropa): **Dom uprostred** – r. Dominik György, prod. Livia Filusová (Furia Film)

Pop Up Film Residency Visegrad Award (jeden projekt sa zúčastní trojtýždňovej rezidencie vo Varšave v júli 2023, ktorej súčasťou je špeciálne vytvorený mentoringový program, spolu s filmármi z Českej republiky, Maďarska, Poľska a Ukrajiny): **Miškov svet** – r. Daniel Rihák, prod. Martina Sakova, Daniel Rihák (What If Films)

V dňoch 16. – 23. júna 2023 sa v Košiciach konal **29. ročník Medzinárodného filmového festivalu Art Film Fest** (<https://artfilmfest.sk>), ktorý sa v roku 2022 neuskutočnil pre nedostatok finančných prostriedkov.

Porota Medzinárodnej súťaže hraných filmov udelila štyri štatutárne ceny:

Modrý anjel za najlepší film (udeľovaný producentovi filmu):

producentky: **Julie Esparbes, Delphine Schmit** za film **Dalva** (Dalva, BR/FR, 2022, r. Emmanuelle Nicot)

Modrý anjel za najlepšiu réžiu (udeľovaný režisérovi filmu)

Kostarická režisérka **Valentina Maurel** za film **Mám elektrické sny** (Tengo sueños electricos, BE/FR/XR, 2022)

Modrý anjel za najlepší ženský herecký výkon:

Julia Savage za úlohu Blaze vo filme **Blaze** (Blaze, AU, 2022, r. Del Kathryn Barton)

Modrý anjel za najlepší mužský herecký výkon:

Juraj Lerotić, za hlavnú rolu v chorvátskom filme **Bezpečné miesto** (Sigurno mjesto, HR, 2022, r. Juraj Lerotić)

a Zvláštne uznanie výnimočnému mysterióznemu filmu **Domingo a hmla** (Domingo y la niebla, CR/QA, 2022, r. Ariel Escalante Meza)

Porota Medzinárodnej súťaže krátkych filmov udelila jednu štatutárnu cenu:

Modrý anjel za najlepší krátky film:

iránskej snímke **48 hodín** (48 Hours, IR, 2022, r. Azadeh Moussavi)

a dve zvláštne uznania filmom **Chlieb náš každodenný** (SK, 2022, r. Alica Bednáriková) a **Fairplay** (FR/CH, 2022, r. Zoel Aeschbacher).

Divácku cenu televízie JOJ získal írsky film **Tiché dievčatko** (An Cailín Ciúin, IE, 2022, r. Colm Bairéad)

Cenu **Hercova misia** za mimoriadny prínos v oblasti hereckého filmového umenia získali **Zdena Studenková** a **Eva Holubová**.

Cenu **Zlatá kamera** za dlhodobý a umelecky významný prínos pre európsku a svetovú kinematografiu si odniesol maďarský režisér **Béla Tarr**.

16. Medzinárodný festival animácie Fest Anča (www.festanca.sk) sa konal v termíne od 29. júna do 2. júla v Žiline. V roku 2023 sa stal prvým filmovým festivalom na Slovensku s prestížnym štatútom **Academy Awards® Qualifying Festival**. Až dva krátke filmy ocenené Anča Award tak mohli automaticky súťažiť v kategórii krátkych filmov na 96. ročníku Academy Awards®. Boli to filmy v kategóriách Najlepší krátky animovaný film a Najlepší slovenský krátky animovaný film.

Medzinárodný festival animácie Fest Anča sa stal súčasťou exkluzívnej rodiny Academy Awards® Qualifying Festivals, medzi ktoré patria najprestížnejšie festivaly sveta, ako sú Benátky, Berlinale Cannes, či Sundance, ale aj festivaly animácie Annecy vo Francúzsku, či Animafest v Záhrebe.

Na festivale boli udelené ocenenia:

Najlepší krátky animovaný film: Elodie Dermange – Armat (Armat, CH, 2022)

Krátky animovaný film – čestné uznanie: Yoko Yuki – Na veľkej záhrade v maličkom vrecku (Mini-mini-pokke no okina niwa de, JP, 2022)

Najlepší študentský animovaný krátky film: Youri Orekhoff – Kukla (Balaclava, BE, 2021)

Študentský animovaný krátky film – špeciálne uznanie: Bruno Quast – Cufufu (Cufufu, EE, 2021)

Najlepší animovaný videoklip: Ezequiel Torres – No Lullaby (AR, 2022)

Animovaný videoklip – čestné uznanie: Sofíia Melnyk – Mariupol. Sto nocí (Mariupol. Sto nočej, UA, 2022)

Najlepší slovenský animovaný film: Adela Križovenská – Pochyby (CZ, 2023)

Slovenský animovaný film – čestné uznanie: Filip Diviak – Volám sa Edgar a mám kravu (Jmenuju se Edgar a mám krávu, CZ/SK, 2023)

Najlepší animovaný film pre deti: Lena Von Döhren, Eva Rust – Jazierko (Tümpel, CH, 2023)

V dňoch **12. – 17. septembra 2023** sa v Piešťanoch konal **18. MFF Cinematik** (www.cinematik.sk). Hlavnú cenu pre najlepšie európsky film roka s názvom **Meeting Point Europe**, ktorý vyberajú filmoví kritici z krajín Európy, získalo **Karaoke Blues** (Kuolleet lehdet, FI/DE, 2023) režiséra Aki Kaurismäkiho.

Cenu Literárneho fondu Cinematik.doc za najlepšiu réžiu slovenského dokumentárneho filmu získala stala Soňa G. Lutherová za titul **Šťastný človek** (SK/CZ, 2023). Špeciálnu **Cenu poroty** si odniesla režisérka Paula Maľárová za **Územie fantázie** (SK, 2023).

Cenu primátora mesta Piešťany Lubomír Ján Slivka za dokumentárny titul **Andy Warhol – Americký sen** (SK, 2023, r. Lubomír Ján Slivka).

Cenu divákov 18. ročníka Cinematiku získal romantický film **Minulé životy** (Past Lives, 2023, US/KR) režisérky Celine Song.

Cenou Rešpekt sa festival rozhodol prejaviť uznanie jednej z najvýznamnejších rakúskych režisérok súčasnosti – **Jessica Hausner**.

Plánovaný nultý ročník **Medzinárodného filmového festivalu Set Film Festival** (<https://setfilmfest.sk/>) v Trnave sa napokon v termíne 20. – 23. júl neuskutočnil.

Ďalšie významnejšie festivaly, prehliadky a workshopy na Slovensku v chronologickom poradí:

24. – 31. január – **9. SCANDI – Prehliadka súčasných severských filmov** – (Banská Štiavnica – Kino Akademik, Betliar – Kino Úsvit, Bratislava – Artkino za Zrkadlom, Cinema City Aupark, Kino Film Europe, Kino Lúky, Kino Mladost', Kino SEUK, Dubnica nad Váhom – Kino Lastovička, Hlohovec – Kino Úsmev, Košice – Kasárne Kulturpark, Kino Tabačka, Kino Úsmev, Kremnica – Kino Akropola, Liptovský Mikuláš – Kino Nicolaus, Lučenec – FK Priesor, Malacky – Kino Záhoran, Martin – Kino Moskva, Modra – Kino Mier, Námestovo – Kino Kultúra, Nitra – Mlyny Cinemas, Nové Zámky – Kino Mier, Piešťany – Kino Fontána, Poprad – Kino Tatran, Prešov – Kino Pocity na Stromoradí, Prievidza – KaSS FK'93, Púchov – KC Podivný barón, Ružomberok – Kino Kultúra, Senec – Kino Mier, Sereď – Kino Nova, Spišská Nová Ves – Kino Mier, Stupava

- Kino Kultúrka, Trenčín – Artkino Metro, Trnava – Kino Hviezda, Kultúrne centrum Malý Berlín, Žilina – Rosenfeldov palác, Stanica Žilina-Záriečie) – <https://scandifest.sk>
8. – 9. február – **2. Festival japonského filmu** (Košice – kino Úsmev) – https://kinousmev.sk/article-detail/63c92727408a9511c03389db/?lang=en_US
16. – 19. február – **2. Festival japonského filmu** (Bratislava – Kino Mladost')
15. – 18. marec – **10. Visegrad Film Forum Bratislava** – www.visegradfilmforum.com
15. – 19. marec – **30. medzinárodný filmový festival FEBIOFEST Bratislava** a ozveny vo vybraných kinách v mestách Trnava, Kežmarok, Levice, Lučenec, Martin, Modra, Nové Zámky, Nitra, Trenčín, Poprad, Košice, Prešov, Banská Bystrica, Dubnica nad Váhom, Prievidza) – www.febiofest.sk
30. – 31. marec – **Festival maďarského filmu** (Košice – kino Úsmev) – <https://kinousmev.sk/festival-madarskych-filmov/>
3. – 23. apríl – **Filmy nominované na Slnko v sieti online na Dafilms.sk** – <https://dafilms.sk/>
17. – 23. apríl – **9. Týždeň slovenského filmu** (Bratislava – FTF VŠMU, Slovenská národná galéria) – www.kino-lumiere.sk
16. – 24. máj – **17. Minifestival európskeho filmu 5X5** (kiná CINEMAX – Banská Bystrica, Bratislava, Košice, Prešov – Max, Žilina) – <http://www.cedslovakia.eu/clanky/2023-minifestival-europskeho-filmu-5x5>
23. máj – 20. jún – **Prehliadka talianskej kinematografie CINEVITAJ 2023** (Bratislava – Kino Lumière v Slovenskej národnej galérii) – www.kino-lumiere.sk/klient-863/kino-241/stranka-9146/informacia-17168
13. jún – **Vladimír Kordoš – filmová a video tvorba 1981 – 1997** (výber z filmovej tvorby a videotvorby slovenského maliara, performeru, konceptuálneho umelca a filmára) (Bratislava – SNG) – <https://www.kino-lumiere.sk/klient-863/kino-241/stranka-8409/film-553776>
15. jún – 31. august – **€urópske filmy za €uro** (30 filmov na celom Slovensku) – <https://asfk.sk/podujatia/europske-filmy-za-euro/>
15. jún – **18. MF animovaných filmov stredných škôl Animofest** (Bratislava – Súkromná stredná umelecká škola animovanej tvorby) – www.uat.sk
15. jún – **8. UAT Film – Medzinárodná súťaž filmov stredných škôl** (Bratislava, Súkromná stredná umelecká škola animovanej tvorby) – www.uat.sk
30. jún – 2. júl – **8. ročník PPF – prehliadka panoramatických filmov** – Festival 70mm, 35mm a 16mm filmu v Banskej Bystrici (letné kino na amfiteátri, Filmový klub v Múzeu SNP) – www.70mm.sk
29. jún – 31. august – **Letné Kino Lumière pod Palmou** (Bratislava – Nová Cernovka) – www.kino-lumiere.sk
3. júl – 28. august – **Ozveny Ji.hlavy v Bratislave** – to najlepšie z 26. festivalu dokumentárnych filmov (Bratislava – Nová Cvernovka) – <https://novacvernovka.eu>
20. – 23. júl – **4. ročník Film Square 2023** (Trenčín – Mierové námestie) – www.lampart.sk

28. – 30. júl – **Festival hraného amatérskeho humoru HAH** (Hontiansko-ipeľské osvetové stredisko vo Veľkom Krtíši, obec Dolná Strehová, obec Pôtor a filmový klub Urtica Žihľava) – www.filmdat.cz/2023060008-hah-2023
31. júl – **Film Expanded Shows.Docs** – 3. ročník prezentačnej platformy (Bratislava – nová Cvernovka) – <https://www.facebook.com/events/6600003243391034>
9. – 13. august – **25. Letný filmový festival 4 živly** (Banská Štiavnica) – téma: Svetlo – www.4zivly.sk
- 18. – 19. august – 3. Inkluzívny filmový festival** (Košice – kino Úsmev) – <https://kinousmev.sk/iffke/>
3. – 10. september – **Týždeň ukrajinského filmu** – (Bratislava – SNG, 3. – 6. 9., Košice – kino Úsmev, 7. – 10. 9.) – <https://www.kino-lumiere.sk/klient-863/kino-241/stranka-17691/informacia-17476>
10. – 11. september – **Workshop DOX IN VITRO** pre dokumentárne projekty vo vývoji (Piešťany – Hotel Park Avenue) – www.doxinvitro.eu
15. – 17. september – **6. festival SLOVO aleBO huDBA** (Banská Bystrica – Art Cafe) – <https://artcafe.sk/>
15. – 17. september – **31. Cineama – festival amatérskeho filmu** (Bardejovské kúpele – Kino Žriedlo) – www.nocka.sk/sutaze-a-prehliadky/cineama/
18. – 29. september – **5. medzinárodný festival filmov pre deti a mládež Cinedu** (MsKS Nové Mesto nad Váhom, kino Považan) – <https://cinedu.sk/>
19. – 25. september – **Fjúžn** (Bratislava) – <https://festival.fjuzn.sk>
25. – 29. september – **50. Ekotopfilm / Envirofilm**, festival filmov o trvalo udržateľnom rozvoji (Bratislava – Pistoriho palác, Kino Film Europe, Banská Bystrica – Cinemax) – <https://www.ekotopfilm.sk/>
29. september – 1. október – **17. Comics Salon & AnimeSHOW 23** (Bratislava – DK Ružinov) – www.animeshow.sk
2. – 7. október – **39. Medzinárodný filmový festival Agrofilm** (Nitra) – www.agrofilm.sk
5. – 11. október – **14. ročník Filmového festivalu Pocity** (Prešov) – <https://pocityfilm.sk/>
9. – 11. október – **10. ročník medziodborového seminára KADU** – Pamäť – Archív – Kánon (Bratislava – FTF VŠMU) – <http://kadu.sk/>
11. – 14. október – **29. Medzinárodný festival lokálnych televízií Zlatý žobrák** (Košice – Kulturpark, Kasárne) – <https://festival.sk/>
11. – 15. október – **31. Medzinárodný festival horských filmov Poprad** – www.mfhf.sk
11. – 18. október – **10. filmová prehliadka Be2Can** – Prehliadka festivalového filmu z Berlína, Benátok a Cannes (prehliadka prebieha v kinách po celom Slovensku) – <https://be2can.sk>
12. – 15. október – **21. filmologická konferencia Krpáčovo** – téma: Príroda, kultúra, film – www.asfk.sk
13. – 14. október – **38. Medzinárodný festival potápačských filmov (MFPP)** (Vysoké Tatry) – www.mfpf.eu
17. – 19. október – **17. MFF Astrofilm** (Piešťany – KSC Fontána) – www.astrofilm.sk

18. – 21. október – **Adrenalin Film Festival** (Bratislava – Kino Nostalgia, Hangair) – <https://www.facebook.com/adrenalinfestival.sk/>
18. – 21. október – **27. festival študentských filmov Áčko** (Bratislava – FTF VŠMU) – <https://festivalacko.sk/>
18. – 21. október – **Azyl Shorts** – Medzinárodný festival krátkého filmu (Banská Bystrica – KC Záhrada a Urban Spot) – www.azylshorts.sk
22. – 25. október – **23. Medzinárodný festival horského filmu a dobrodružstva Hory a mesto** (Bratislava – Stredisko kultúry Vajnorská 21) – <https://horyamesto.sk>
1. november – 9. december – **Mesiac európskeho filmu 2023** (Bratislava – Kino Lumière x SNG) – oslava rozmanitosti európskej filmovej kultúry a upriamenie pozornosti na výnimočné európske filmy – <https://www.kino-lumiere.sk/klient-863/kino-241/stranka-9146/informacia-17752>
3. – 9. november – **23. medzinárodný festival dokumentárnych filmov Jeden svet** (Bratislava – Vagus, Kino Lumière x SNG, A4 – Priestor súčasnej kultúry, Kino Klap (Filmová a televízna fakulta VŠMU), Kino Mladosť + online) – www.jedensvet.sk/
6. – 17. november – **13. Festival slobody** – www.festivalslobody.sk/
18. november – **Paffičko #3: Produkcia a scénografia** (Pezinok – Dom kultúry Pezinok) – <http://festivalpaff.sk>
22. – 28. november – **17. filmový festival inakosti** (Bratislava – Kino Mladosť, Kino Lumière x SNG) – www.ffi.sk
27. – 28. november – **29. ročník filmového seminára a prehliadky slovenských filmov** (Budapešť, Kino Cirko Gejzír a Slovenský inštitút v Budapešti)
30. november – 14. december – **Dni iberoamerického filmu** (Bratislava – Kino Mladosť) – <https://www.kinomladost.sk/>
1. – 3. december **MFF Archeofilm Bratislava** (Kino Mladosť) – <https://www.kinomladost.sk/a/www.archeofilm.sk/2023/10/28/bratislava-privita-filmovy-festival-archeofilm/>
4. – 8. december – **Večer európskeho filmu** (85 kín v Európe, z toho 2 na Slovensku)
4. 12. **Hranica** (Zielona granica, PL/CZ/FR/BE, 2023, r. Agnieszka Holland) – (Košice – kino Úsmev)
7. 12. **Caravaggiov tieň** (L'ombra di Caravaggio, IT/FR, 2022, r. Michele Placido) – (Bratislava – Kino Film Europe) – <https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/policies/european-cinema-night>
6. – 9. december – **Mittel Cinema Festival – Festival talianskeho filmu** (Bratislava – Kino Mladosť) – <https://iicbratislava.esteri.it/sk/chi-siamo/la-sede/mittelcinemafest-archivio/mittelcinemafest-2023/>
7. december – **Česko-slovenská konferencia Nové kino** (Bratislava – kino Lúky) zameraná na prevádzku a fungovanie českých a slovenských kín a distribúciu českých a slovenských filmov v oboch krajinách

OCENENIA SLOVENSKÝCH FILMOV A TVORCOV NA SLOVENSKU

V roku 2023 sa už všetky festivaly a prehliadky vrátili z online priestoru do kín.

13. národné filmové ceny Slnko v sieti (www.slnkovsieti.sk) boli udelené 26. apríla 2024 za filmovú tvorbu roku 2023. O prestížne ocenenie sa uchádzali filmy a ich tvorcovia v 18 kategóriách a prihlásených bolo 34 filmových a televíznych diel. V kategórii Najlepší hraný film vyberali členovia a členky SFTA spomedzi 11 filmov, v kategórii Najlepší dokumentárny film spomedzi 13 filmov a v kategórii Najlepší animovaný film vyberali ten najlepší zo 6 prihlásených diel. Soška sa po druhý raz odovzdávala aj v kategórii Najlepší televízny film/séria/seriál, kde boli prihlásené štyri diela.

Najvyšší počet nominácií – trinásť – mali čierna komédia o pomstychtivom vodičkarovi, Rómovi v nacistickej uniforme a pár podvodníkoch z 90. rokov **Invalid** (SK, 2023, r. Jonáš Karásek) a historická dráma **Slúžka** (SK/CZ, 2022, r. Mariana Čengel Solčanská).

Najviac ocenení – sedem – si odniesol **Invalid**. Získal Slnko v sieti v kategóriách Najlepší hraný film (producenti Maroš Hečko a Peter Veverka), Najlepšia filmová réžia (Jonáš Karásek), Najlepší filmový strih (Matej Beneš), Najlepší filmový zvuk (Viktor Krivosudský), Najlepšia filmová hudba (Matúš Široký, Marcel Buntaj), Najlepší mužský herecký výkon v hlavnej úlohe (Gregor Hološka), Najlepší mužský herecký výkon vo vedľajšej úlohe (Zdeněk Godla) a dominanciu filmu ešte umocnila neštandardná **Cena filmových divákov**.

Štyri národné filmové ceny Slnko v sieti získala **Slúžka**. Zvítazila v kategóriách Najlepší architekt – scénograf (Tomáš Berka), Najlepšie kostýmy (Katarína Štrbová Bieliková), Najlepšie masky (Martin Blizniak, Miroslava Krepsová) a Najlepší ženský herecký výkon v hlavnej úlohe (Dana Droppová).

Najlepším dokumentárnym filmom sa stal portrét venovaný významnej divadelnej a filmovej herečke Emílii Vášáryovej **Emília** (SK, 2023, r. Martin Šulík) producentov Dávida Čorbu a Maria Homolku), **Najlepším animovaným filmom Tonko, Slávka a kúzelné svetlo** (Tonda, Slávka a kúzelné svetlo, CZ/SK/HU, 2023, r. Filip Pošivač) producentov Jakuba Viktorína a Pavly Janouškovej Kubečkovej. Film získal aj ocenenia v kategóriách Najlepší kameramanský výkon (Denisa Buranová) a Najlepšie vizuálne efekty (Michal Křeček, Josefína Jiráňová).

Ocenenie za Najlepší filmový scenár si odniesol Miro Šifra za film **Úsvit** (SK/CZ, 2023, r. Matej Chlupáček) a za Najlepší ženský herecký výkon vo vedľajšej úlohe Éva Bandor za film **Moc** (SK/HU/CZ, 2023, r. Mátyás Prikler).

V kategórii Najlepší televízny film/miniséria/seriál bola ocenená **Matematika zločinu** (CZ/SK, 2023), trojdielny seriál režiséra Petra Bebjaka nakrútený exkluzívne pre Voyo SK – producenti Iva K. Jestřábová, Rast'o Šestáka Peter Bebjak.

Laureátkou ceny za **Výnimočný prínos slovenskej audiovizuálnej kultúre** sa stala herečka **Božidara Turzonovová**

34. výročné ceny Slovenského filmového zväzu, Únie slovenských televíznych tvorcov a Literárneho fondu SR – Igric za audiovizuálnu tvorbu roku 2022 udelené 24. 9. 2023 získali:

Igric za celoživotný prínos slovenskej kinematografii: kameraman **Dodo Šimončič**. S jeho menom sa stretne pri viac než šesťdesiatich celovečerných a televíznych filmov, z ktorých mnohé patria k tomu najlepšiemu, čo v našej audiovizíi vzniklo. Jeho kameramanská práca získala viaceré domáce i zahraničné ocenenia, k tým najvýznamnejším patrí Zlatá nymfa z festivalu v Monte Carle v roku 1969. Jeho nezameniteľný rukopis sa skvie pod takými titulmi ako napr. **Petrolejové lampy** (CS, 1971, r. Juraj Herz), **Ružové sny** (CS, 1976, r. Dušan Hanák), **Galoše šťastia** (CS/AT/DE, 1986, r. Juraj Herz), **Zabudnite na Mozarta** (DE/CS, 1985, r. Miloslav Luther), **Modré z neba** (SK/CZ, 1997, r. Eva Borušovičová), **Všetci moji blízki** (Všichni moji blízcí, CZ/SK/PL, 1999, r. Matej Mináč) a mnohými ďalšími.

Ceny Igric

za hranú tvorbu pre kiná: režisér **Peter Bebjak** za film **Tieňohra** (Stínohra, CZ/SK, 2022, r. Peter Bebjak)

za televíznu dramatickú tvorbu: Martin Rau za kameru vo filme **Jozef Mak** (SK, 2022 r. Peter Bebjak)

za dokumentárny film: **Denis Dobrovoda** za film **Katedrála** (SK, 2022, r. Denis Dobrovoda)

za animovanú tvorbu: **Peter Budinský** za film **Tvojazem** (SK/BE/CZ, 2022, r. Peter Budinský)

za ženský herecký výkon: **Diana Mórová** za postavu matky vo filme **Jozef Mak** s prihliadnutím k postave ženy v televíznom poviedkovom filme **Superžena** (SK, 2022, r. Karol Vosátko)

za mužský herecký výkon vo filmovom alebo televíznom diele: **Tomáš Mischura** za postavu Zsoltiho vo filme **Čierne na bielom koni** (SK, 2022, r. Rastislav Boroš)

Tvorivé prémie získali:

Ivo Trajkov za réžiu hraného filmu **Piargy** (SK/CZ/MK, 2022, r. Ivo Trajkov)

Martin Chlpík za kameru hraného televízneho filmu **Pošta pani Kolníkovej** (SK, 2022, r. Juraj Štepka)

Lubomír Štecko za dokumentárny film **Drzne a nežne** (SK/CZ, 2022, r. Lubomír Štecko)

Klára Fedora Homzová za réžiu, scenár a originálne výtvarné uchopenie animovaného filmu **Ja ešte nechcem odísť** (SK, 2022, r. Klára Fedora Homzová)

Ondrej Kovaľ za mužský herecký výkon za rolu Miša vo filme **Stand up** (SK, 2022, r. Juraj Bohuš)

Dávid Hartl za mužský herecký výkon v postave Jozefa Maka vo filme **Jozef Mak**

Dana Droppová za ženský herecký výkon vo filme **Slúžka**

Vita Smachelyuk za ženský herecký výkon vo filme **Obet'** (CZ/SK/DE, 2022, r. Michal Blaško)

Jana Bučka Kovalčíková za ostatnú televíznu a filmovú tvorbu za réžiu filmu **Elena** (SK, 2022, r. Jana Bučka Kovalčíková, Michal Fulier) z dokumentárnej série **Môj emigrant**

Tvorivú prémie za audiovizuálnu teóriu a kritiku získal **Martin Kaňuch**, editor knihy **Abecedár slovenského filmu 1921 – 2021**

Cenu Jána Fajnora určenú mladým tvorcom do 35 rokov získali

Vladimír Horník za réžiu hraného filmu **O mŕtvych len v dobrom** (SK, 2022, r. Vladimír Horník)

Peter S. Kološ za réžiu animovaného filmu **Connected** (SK, 2022, r. Peter S. Kološ)

Peter Podolský za dokumentárny film **Lesy a pobrežia pri Zingste** (SK/CZ, 2022, r. Peter Podolský)

Zvláštne uznanie poroty producentovi získali Barbora Budinská a Peter Badač za vytvorenie koprodukčného celovečerného animovaného filmu **Tvojazem** v neľahkých slovenských podmienkach.

31. ceny slovenskej filmovej kritiky za audiovizuálnu tvorbu, publikačnú činnosť a filmovú distribúciu v roku 2022 boli udelené 24. 9. 2023 na základe hlasovania v ankete členov Klubu filmových novinárov. Cenu za slovenský celovečerný hraný alebo animovaný, aj koprodukčný, film pre kiná, ktorý mal premiéru v slovenských kinách v roku 2022, získal film **Obet'** (SK/CZ/DE, 2022, r. Michal Blaško, producenti: Jakub Viktorín, Pavla Janoušková Kubečková), cenu za najlepší slovenský celovečerný, aj koprodukčný, dokumentárny film pre kiná, ktorý mal premiéru v slovenských kinách v roku 2022 získal **Dežo Hoffmann – fotograf Beatles** (SK/CZ, 2022, r. Patrik Lančarič, producent Patrik Pašš), cenu za publikačnú filmovú činnosť a audiovizuálne aktivity získala filmová kritička **Roberta Tóthová**, cenu za najlepší zahraničný film v slovenských kinách v roku 2022 získal **Trojuholník smútku** (Triangle of Sadness, SE/FR/GB/DE, 2022, r. Ruben Östlund) a za jej uvedenie do kín bola ocenená distribučná spoločnosť **Asociácia slovenských filmových klubov**.

Asociácia slovenských kameramanov (ASK) odovzdala po štvorročnej prestávke **10. ceny KAMERA 2023**. Ocenenia za najlepšie kameramanské výkony boli udelené 28. novembra 2023. Ceny získali:

hlavná cena kamera 2023 – hraná tvorba

Piargy (*Peter Bencsik*)

cena za televízny seriál

Herec (SK/CZ, 2020, r. Peter Bebjak) (*Martin Žiaran*)

cena za dokumentárny film

IKONY – Štefan Svetko (SK, 2020, r. Maroš Milčík) (*Anna Smoroňová*)

cena za krátky film

House of Velvet (SK, 2023, r. Ivana Hucíková, Igor Smitka) (*Dušan Husár*)

cena za audiovizuálnu reklamu

Tatrabanka “Art of Seeing” (SK, 2021, r. Milan Balog) (*Marián Ontko*)

cena za najlepší videoklip

Califato 3/4 - Fandangô de Carmen Porter (ES, 2021, r. NONO) (*Michal Babinec*)

cena za najlepší študentský film

Večera pre 2 – Raňajky pre 1 (SK, 2022, r. Kristína Žilinčárová) (*Michaela Klanicová*)

cena za technologický prínos

Robert Hardónyi (*1930 – †2009) in memoriam

cena za celoživotné dielo kameramana

Juraj Galvánek (*1944)

Na 4. ročníku Film Square 2023 v Trenčíne získali **Cenu umelcova misia 2023** **Vica Kerekes** a **Václav Neckář**.

Po 32. raz bola udelená **Výročná cena časopisu Pamiatky a múzeá**. Tentoraz za diela prezentované, publikované, ukončené alebo realizované v kalendárnom roku 2022. Cenu v kategórii **audiovizia – multimédiá** získali Filip Fabián, Jaroslava Roguľová, Lubomír Bajaník, Róbert Valovič, Jana Durajová, Róbert Benkovits, Ružena Kovalčíková, Tibor Horváth, Radka Reviláková, Přemysl Boublík a kolektív v spolupráci s Historickým ústavom SAV za populárno-náučnú diskusiu Rozhlasu a televízie Slovenska **SK Dejiny**.

Počas rokov 2023 a 2024 bolo v oblasti audiovizie udelených slovenským tvorcom niekoľko ďalších domácich cien, z nich najvýznamnejšie získali:

Pavel Andraško – nominácia na Slnko v sieti v kategórii Najlepší architekt – scénograf za film **Invalid**

Ondrej Azor – nominácia na Slnko v sieti v kategórii Najlepší filmový strih za film **Slúžka**

Michal Babinec – Cena za najlepší videoklip za **Califato 3/4 - Fandangô de Carmen Porter** – ceny Asociácie slovenských kameramanov KAMERA 2023

Simona Bago Móciková a Radka Machalová (producentky) – nominácia na Slnko v sieti v kategórii Najlepší hraný film za film **Slúžka**

Zuzana Balkoová a Silvia Panáková – nominácia na Slnko v sieti v kategórii Najlepší televízny film/miniseria/seriál za **Tri zlaté dukáty** (SK/CZ, 2023, r. Mariana Čengel Solčanská)

Zuzana Bambušek Krejzková – nominácia na Slnko v sieti v kategórii Najlepšie kostýmy za film **Invalid**

Éva Bander – Slnko v sieti v kategórii Najlepší ženský herecký výkon vo vedľajšej úlohe za stvárnenie matky Márie vo filme **Moc**

Peter Bebjak – Pribinov kríž II. triedy za mimoriadne zásluhy o kultúrny rozvoj Slovenskej republiky v oblasti filmu – cena prezidentky Zuzany Čaputovej pri príležitosti 31. výročia vzniku Slovenskej republiky odovzdaná 14. januára 2024 v Bratislave

Peter Bebjak a Rast'o Šesták, Iva K. Jestrábová – Slnko v sieti v kategórii Najlepší televízny film/miniseria/seriál za **Matematika zločinu** (r. Peter Bebjak)

Peter Bebjak – Igric za hranú tvorbu pre kiná za réžiu filmu **Tieňohra** – 34. výročné ceny Slovenského filmového zväzu, Únie slovenských televíznych tvorcov a Literárneho fondu SR – Igric za audiovizuálnu tvorbu roku 2022 udelené 24. 9. 2023

Oľga Belešová – nominácia na Slnko v sieti v kategórii Najlepší ženský herecký výkon vo vedľajšej úlohe za stvárnenie Márie vo filme **Invalid**

Peter Bencsik – Hlavná cena KAMERA 2023 – hraná tvorba za film **Piargy** – ceny Asociácie slovenských kameramanov KAMERA 2023

Matej Beneš – Slnko v sieti v kategórii Najlepší filmový strih za film **Invalid**

Tomáš Berka – Slnko v sieti v kategórii Najlepší architekt – scénograf za film **Slúžka**

Michal Blaško – Cena Nadácie Tatra banky v kategórii mladý tvorca za Audiovizuálnu tvorbu, film, TV a rozhlas za réžiu filmu **Obet'** – 28. ročník Ceny Nadácie Tatra banky za umenie 2023 udelené 1. februára 2024

Martin Blizniak a Miroslava Krepsová – Slnko v sieti v kategórii Najlepšie masky za film **Slúžka**

Henrich Boráros – nominácia na Slnko v sieti v kategórii Najlepší architekt – scénograf za film **Úsvit**

Peter Budinský – Igric za animovanú tvorbu za film **Tvojazem** – 34. výročné ceny Slovenského filmového zväzu, Únie slovenských televíznych tvorcov a Literárneho fondu SR – Igric za audiovizuálnu tvorbu roku 2022 udelené 24. 9. 2023

Marcel Buntaj a Matúš Široký – Slnko v sieti v kategórii Najlepšia filmová hudba za film **Invalid**

Denisa Buranová – Slnko v sieti v kategórii Najlepší kameramanský výkon za film **Tonko, Slávka a kúzelné svetlo**

Denisa Buranová – Cena Nadácie Tatra banky v kategórii Audiovizuálna tvorba, film, TV a rozhlas za kameru v animovanom filme **Tonko, Slávka a kúzelné svetlo** – 28. ročník Ceny Nadácie Tatra banky za umenie 2023 udelené 1. februára 2024

Mariana Čengel Solčanská – nominácia na Slnko v sieti v kategórii Najlepšia filmová réžia za film **Slúžka**

Mariana Čengel Solčanská a Hana Lasicová – nominácia na Slnko v sieti v kategórii Najlepší filmový scenár za film **Slúžka**

Dávid Čorba a Mario Homolka (producenti) – Slnko v sieti v kategórii Najlepší dokumentárny film za film **Emília** (SK, 2023, r. Martin Sulík)

Ladislav Dedík a Andrea Vrábelová – nominácia na Slnko v sieti v kategórii Najlepšie vizuálne efekty za film **Perinbaba a dva svety** (SK/CZ, 2023, r. Juraj Jakubisko)

Juraj Demovič a Robert Kirchhoff, Jiří Konečný, Tibor Horváth, Alena Mullerová, Peter Dubecký (producenti a producentka) – nominácia na Slnko v sieti v kategórii Najlepší dokumentárny film za film **Všetci Ľudia budú bratia** (SK/CZ, 2023, r. Robert Kirchhoff)

Filip Diviak – Čestné uznanie v Slovenskej súťaži krátkych animovaných filmov za **Volám sa Edgar a mám kravu** (Jmenuju se Edgar a mám krávu, CZ/SK, 2023) – 16. Medzinárodný festival animácie Fest Anča, Žilina

Denis Dobrovoda – Igric za dokumentárny film **Katedrála** – 34. výročné ceny Slovenského filmového zväzu, Únie slovenských televíznych tvorcov a Literárneho fondu SR – Igric za audiovizuálnu tvorbu roku 2022 udelené 24. 9. 2023

Dana Droppová – Slnko v sieti v kategórii Najlepší ženský herecký výkon v hlavnej úlohe za stvárnenie Anky vo filme **Slúžka**

Peter Dubecký a Robert Kirchhoff, Jiří Konečný, Tibor Horváth, Alena Mullerová, Juraj Demovič (producenti a producentka) – nominácia na Slnko v sieti v kategórii Najlepší dokumentárny film za film **Všetci Ľudia budú bratia** (r. Robert Kirchhoff)

Alexandra Dubovská a Peter Kelíšek – nominácia na Slnko v sieti v kategórii Najlepší televízny film/miniseria/seriál za **Dunaj, k vašim službám** (SK, 2023, r. Peter Hoferica, Peter Magát)

Tomáš Dušička – nominácia na Slnko v sieti v kategórii Najlepší filmový scenár za film **Invalid**

Daniel Fischer – nominácia na Slnko v sieti v kategórii Najlepší mužský herecký výkon v hlavnej úlohe za stvárnenie Petra vo filme **A máme, čo sme chceli** (SK/CA, 2023, r. Michal Kunes Kováč)

Daniel Fischer – nominácia v kategórii Divadlo a audiovizuálne umenie (oznámená 20. decembra 2023) – 27. Krištáľové krídlo za rok 2023

Mira Fornay – nominácia na Cenu Nadácie Tatra banky v kategórii Audiovizuálna tvorba, film, TV a rozhlas za scenár a réžiu filmu **Mimi** (SK, 2023, r. Mira Fornay) oznámená 25. januára 2024 – 28. ročník Ceny Nadácie Tatra banky za umenie 2023

Juraj Galvánek – Cena za celoživotné dielo kameramana – ceny Asociácie slovenských kameramanov KAMERA 2023

Anna Geislerová – nominácia na Slnko v sieti v kategórii Najlepší ženský herecký výkon vo vedľajšej úlohe za stvárnenie Kristíny vo filme **Slúžka**

Natália Germáni – nominácia na Slnko v sieti v kategórii Najlepší ženský herecký výkon v hlavnej úlohe za stvárnenie Andrey vo filme **Jej telo** (Její tělo, CZ/SK, r. Natálie Císařovská)

Vladimír Godár – nominácia na Slnko v sieti v kategórii Najlepšia filmová hudba za film **Emília**

Zdeněk Godla – Slnko v sieti v kategórii Najlepší mužský herecký výkon vo vedľajšej úlohe za stvárnenie Gaba vo filme **Invalid**

Ady Hajdu – nominácia na Slnko v sieti v kategórii Najlepší mužský herecký výkon v hlavnej úlohe za stvárnenie Daniela vo filme **A máme, čo sme chceli**

Miloš Hanzély – nominácia na Slnko v sieti v kategórii Najlepší filmový zvuk za film **Slúžka**

Robert Hardónyi – Cena za technologický prínos in memoriam – ceny Asociácie slovenských kameramanov KAMERA 2023

Maroš Hečko a Peter Veverka (producenti) – Slnko v sieti v kategórii Najlepší hraný film za film **Invalid**

Gregor Hološka – Slnko v sieti v kategórii Najlepší mužský herecký výkon v hlavnej úlohe za stvárnenie Lacka vo filme **Invalid**

Mario Homolka a Dávid Čorba (producenti) – Slnko v sieti v kategórii Najlepší dokumentárny film za film **Emília**

Tibor Horváth a Robert Kirchhoff, Jiří Konečný, Alena Mullerová, Juraj Demovič, Peter Dubecký (producenti a producentka) – nominácia na Slnko v sieti v kategórii Najlepší dokumentárny film za film **Všetci Pudia budú bratia** (r. Robert Kirchhoff)

Dušan Husár – Cena za krátky film **House of Velvet** (r. Ivana Hucíková, Igor Smitka) – ceny Asociácie slovenských kameramanov KAMERA 2023

Daniela Hýrošová (Kino Mladost', Bratislava) – Čestné uznanie a poďakovanie za dlhoročnú prácu v oblasti prevádzkovania kín a distribúcie filmov (udelené počas Konferencie Únie filmových distribútorov a Združenia prevádzkovateľov kín na Slovensku 27. 9. 2023 v Liptovskom Jáne)

Martin Jankovič a Lenka Nosková – nominácia na Slnko v sieti v kategórii Najlepšie masky za film **Úsvit**

Ladislav Janošťák – nominácia na Slnko v sieti v kategórii Najlepší kameramanský výkon za film **Slúžka**

Tomáš Juríček – nominácia na Slnko v sieti v kategórii Najlepší kameramanský výkon za film **Invalid**

Jonáš Karásek – Slnko v sieti v kategórii Najlepšia filmová réžia za film **Invalid**

Peter Kelíšek a Alexandra Dubovská – nominácia na Slnko v sieti v kategórii Najlepší televízny film/miniseriál/seriál za **Dunaj, k vašim službám**

Peter Kerekes – Pribinov kríž II. triedy za mimoriadne zásluhy o kultúrny rozvoj Slovenskej republiky v oblasti filmu – cena prezidentky Zuzany Čaputovej pri príležitosti 31. výročia vzniku Slovenskej republiky odovzdaná 14. januára 2024 v Bratislave

Vica Kerekes – Cena umelcovia misia – 4. ročník Film Square 2023, Trenčín

Vica Kerekes – nominácia na Slnko v sieti v kategórii Najlepší ženský herecký výkon vo vedľajšej úlohe za stvárnenie Lízy vo filme **Slúžka**

Katarína Kerekesová (producentka) – nominácia na Slnko v sieti v kategórii Najlepší animovaný film za film **Ja hodím najďalej!** (SK, 2023, r. Ivana Laučíková) zo seriálu **Lesná päťka**

Robert Kirchhoff a Jiří Konečný, Tibor Horváth, Alena Mullerová, Juraj Demovič, Peter Dubecký (producenti a producentka) – nominácia na Slnko v sieti v kategórii Najlepší dokumentárny film za film **Všetci ľudia budú bratia** (r. Robert Kirchhoff)

Michaela Klanicová – Cena za najlepší študentský film **Večera pre 2 – Raňajky pre 1** (SK, 2022, r. Kristína Žilinčárová) – ceny Asociácie slovenských kameramanov KAMERA 2023

Ján Koleník – víťaz v kategórii herec/herečka – Social Awards Slovakia (SOWA) – cena udelená 3. júna 2023

Peter Košťál – nominácia na Slnko v sieti v kategórii Najlepšie vizuálne efekty za film **Umelohmotné nebo** (Müanyag égbolt, HU/SK, r. Tibor Bánóczki, Sarolta Szabó)

Peter Kot (Únia filmových distribútorov, Itafilm) – Čestné uznanie a poďakovanie za dlhoročnú prácu v oblasti prevádzkovania kín a distribúcie filmov (udelené počas Konferencie Únie filmových distribútorov a Združenia prevádzkovateľov kín na Slovensku 27. 9. 2023 v Liptovskom Jáne)

Anna Kotuhová (kino Mier, Spišská Nová Ves) – Čestné uznanie a poďakovanie za dlhoročnú prácu v oblasti prevádzkovania kín a distribúcie filmov (udelené počas Konferencie Únie filmových distribútorov a Združenia prevádzkovateľov kín na Slovensku 27. 9. 2023 v Liptovskom Jáne)

Dušan Kozák a Tobiáš Potočný – nominácia na Slnko v sieti v kategórii Najlepší filmový zvuk za film **Moc**

Juraj Krasnohorský (producent) – nominácia na Slnko v sieti v kategórii Najlepší animovaný film za film **Umelohmotné nebo** (r. Tibor Bánóczki, Sarolta Szabó)

Miroslava Krepsová a Martin Blizniak – Slnko v sieti v kategórii Najlepšie masky za film **Slúžka**

Viktor Krivosudský – Slnko v sieti v kategórii Najlepší filmový zvuk za film **Invalid**

Hana Lasicová a Mariana Čengel Solčanská – nominácia na Slnko v sieti v kategórii Najlepší filmový scenár za film **Slúžka**

Soňa G. Lutherová – Cena Literárneho fondu Cinematik.doc za najlepšiu réžiu slovenského dokumentárneho filmu za titul **Šťastný človek** (SK/CZ, 2023) – 18. MFF Cinematik Piešťany

Soňa G. Lutherová – nominácia na Cenu Nadácie Tatra banky v kategórii Audiovizuálna tvorba, film, TV a rozhlas za réžiu dokumentárneho filmu **Šťastný človek** oznámená 25. januára 2024 – 28. ročník Ceny Nadácie Tatra banky za umenie 2023

Radka Machalová a Simona Bago Móciková (producentky) – nominácia na Slnko v sieti v kategórii Najlepší hraný film za film **Slúžka**

Albert Malinovský a Ivan Ostrochovský, Katarína Tomková, Tomáš Michálek, Kristýna Michálek Květová (producenti a producentky) – nominácia na Slnko v sieti v kategórii Najlepší hraný film za film **Svetloplachosť** (SK/CZ/UA, 2023, r. Ivan Ostrochovský, Pavol Pekarčík)

Paula Maňárová – Špeciálna cena poroty za najlepšiu réžiu slovenského dokumentárneho filmu za titul **Územie fantázie** (SK, 2023) – 18. MFF Cinematik Piešťany

Vladimír Martinka – nominácia na Slnko v sieti v kategórii Najlepšia filmová hudba za film **Slúžka**

Boris Masník – nominácia na Slnko v sieti v kategórii Najlepšie vizuálne efekty za film **Úsvit**

Tomáš Mischura – Igric za mužský herecký výkon vo filmovom alebo televíznom diele za postavu Zsoltiho vo filme **Čierne na bielom koni** – 34. výročné ceny Slovenského filmového zväzu, Únie slovenských televíznych tvorcov a Literárneho fondu SR – Igric za audiovizuálnu tvorbu roku 2022 udelené 24. 9. 2023

Zuzana Mistríková a Ľubica Orechovská, Arkaitz Basterra Zalbide (producentky a producent) – nominácia na Slnko v sieti v kategórii Najlepší dokumentárny film za film **Pozor, padá SNG!** (SK, 2023, r. Jana Durajová, Lena Kušnieriková)

Attila Mokos – nominácia na Slnko v sieti v kategórii Najlepší mužský herecký výkon vo vedľajšej úlohe za stvárnenie Pétera vo filme **Moc**

Diana Mórová – Igric za ženský herecký výkon za postavu matky vo filme **Jozef Mak** s prihliadnutím k postave ženy v televíznom poviedkovom filme **Superžena** – 34. výročné ceny Slovenského filmového zväzu, Únie slovenských televíznych tvorcov a Literárneho fondu SR – Igric za audiovizuálnu tvorbu roku 2022 udelené 24. 9. 2023

Lenka Nosková a Martin Jankovič – nominácia na Slnko v sieti v kategórii Najlepšie masky za film **Úsvit**

Jana Oľhová – laureátka 27. ročníka cien Krištáľové krídlo v kategórii Divadlo a audiovizuálne umenie – ocenenie udelené 16. marca 2024

Milan Ondřík – nominácia na Slnko v sieti v kategórii Najlepší mužský herecký výkon vo vedľajšej úlohe za stvárnenie Róberta vo filme **Úsvit**

Marián Ontko – Cena za audiovizuálnu reklamu **Tatrabanka “Art of Seeing”** (SK, 2021, r. Milan Balog) – ceny Asociácie slovenských kameramanov KAMERA 2023

Ľubica Orechovská a Zuzana Mistríková, Arkaitz Basterra Zalbide (producentky a producent) – nominácia na Slnko v sieti v kategórii Najlepší dokumentárny film za film **Pozor, padá SNG!** (r. Jana Durajová, Lena Kušnieriková)

Ivan Ostrochovský – nominácia v kategórii Divadlo a audiovizuálne umenie (oznámená 20. decembra 2023) – 27. Krištáľové krídlo za rok 2023

Ivan Ostrochovský a Albert Malinovský, Katarína Tomková, Tomáš Michálek, Kristýna Michálek Květová (producenti a producentky) – nominácia na Slnko v sieti v kategórii Najlepší hraný film za film **Svetloplachosť**

Ivan Ostrochovský a Pavol Pekarčík – nominácia na Slnko v sieti v kategórii Najlepšia filmová réžia za film **Svetloplachosť**

Ivan Ostrochovský a Pavol Pekarčík, Martin Piga – nominácia na Slnko v sieti v kategórii Najlepší filmový strih za film **Svetloplachosť**

Silvia Panáková a Zuzana Balkoová – nominácia na Slnko v sieti v kategórii Najlepší televízny film/miniseria/seriál za **Tri zlaté dukáty** (r. Mariana Čengel Solčanská)

Eva Pavlíková (Kubošiová) – Pribinov kríž II. triedy za mimoriadne zásluhy o kultúrny rozvoj Slovenskej republiky – cena prezidentky Zuzany Čaputovej pri príležitosti 31. výročia vzniku Slovenskej republiky odovzdaná 14. januára 2024 v Bratislave

Pavol Pekarčík a Ivan Ostrochovský – nominácia na Slnko v sieti v kategórii Najlepšia filmová réžia za film **Svetloplachosť**

Pavol Pekarčík a Ivan Ostrochovský, Martin Piga – nominácia na Slnko v sieti v kategórii Najlepší filmový strih za film **Svetloplachosť**

Martin Piga a Ivan Ostrochovský, Pavol Pekarčík – nominácia na Slnko v sieti v kategórii Najlepší filmový strih za film **Svetloplachosť**

Roman Polák – Pribinov kríž I. triedy za mimoriadne zásluhy o kultúrny rozvoj Slovenskej republiky v oblasti divadla – cena prezidentky Zuzany Čaputovej pri príležitosti 31. výročia vzniku Slovenskej republiky odovzdaná 14. januára 2024 v Bratislave

Tobiáš Potočný a Dušan Kozák – nominácia na Slnko v sieti v kategórii Najlepší filmový zvuk za film **Moc**

Martin Rau – Igric za televíznu dramatickú tvorbu za kameru vo filme **Jozef Mak** – 34. výročné ceny Slovenského filmového zväzu, Únie slovenských televíznych tvorcov a Literárneho fondu SR – Igric za audiovizuálnu tvorbu roku 2022 udelené 24. 9. 2023

Lubomír Ján Slivka – Cena primátora mesta Piešťany za dokumentárny titul **Andy Warhol – Americký sen** (SK, 2023, r. Lubomír Ján Slivka) – 18. MFF Cinematik Piešťany

Anna Smoroňová – Cena za dokumentárny film **IKONY – Štefan Svetko** (SK, 2020, r. Maroš Milčík) – ceny Asociácie slovenských kameramanov KAMERA 2023

Matej Sotník (producent) – nominácia na Slnko v sieti v kategórii Najlepší dokumentárny film za film **Poznámky z Eremocénu** (SK/CZ, 2023, r. Viera Čákanyová)

Zdena Studenková – Cena Hercova misia za mimoriadny prínos v oblasti hereckého filmového umenia – 29. ročník Medzinárodného filmového festivalu Art Film Fest Košice

Rast'o Šesták a Peter Bebjak, Iva K. Jestrábová – Slnko v sieti v kategórii Najlepší televízny film/miniseria/seriál za **Matematika zločinu** (r. Peter Bebjak)

Miro Šifra – Slnko v sieti v kategórii Najlepší filmový scenár za film **Úsvit**

Dodo Šimončič – Igric za celoživotný prínos slovenskej kinematografii – 34. výročné ceny Slovenského filmového zväzu, Únie slovenských televíznych tvorcov a Literárneho fondu SR – Igric za audiovizuálnu tvorbu roku 2022 udelené 24. 9. 2023

Matúš Široký a Marcel Buntaj – Slnko v sieti v kategórii Najlepšia filmová hudba za film **Invalid**

Andrea Štrbová – nominácia na Slnko v sieti v kategórii Najlepšie masky za film **Invalid**

Katarína Štrbová Bieliková – Slnko v sieti v kategórii Najlepšie kostýmy za film **Slúžka**

Katarína Tomková a Albert Malinovský, Ivan Ostrochovský, Tomáš Michálek, Kristýna Michálek Květová (producenti a producentky) – nominácia na Slnko v sieti v kategórii Najlepší hraný film za film **Svetloplachosť**

Roberta Tóthová – cena za publikačnú filmovú činnosť a audiovizuálne aktivity – 31. ceny slovenskej filmovej kritiky za audiovizuálnu tvorbu, publikačnú činnosť a filmovú distribúciu v roku 2022

Božidara Turzonovová – Slnko v sieti za Výnimočný prínos slovenskej audiovizuálnej kultúre

Peter Veverka a Maroš Hečko (producenti) – Slnko v sieti v kategórii Najlepší hraný film za film **Invalid**

Jakub Viktorín a Pavla Janoušková Kubečková (producent a producentka) – Slnko v sieti v kategórii Najlepší animovaný film za film **Tonko, Slávka a kúzelné svetlo** (r. Filip Pošivač)

Andrea Vrabelová a Ladislav Dedík – nominácia na Slnko v sieti v kategórii Najlepšie vizuálne efekty za film **Perinbaba a dva svety** (SK/CZ, 2023, r. Juraj Jakubisko)

Martin Žiaran – Cena za televízny seriál **Herec** (SK/CZ, 2020, r. Peter Bebjak) – ceny Asociácie slovenských kameramanov KAMERA 2023

Poznámka: V tejto kapitole uvádzame ocenenia udelené v roku 2023 ale aj ocenenia udelené v roku 2024 (do uzávierky tejto publikácie) za tvorivé výkony roku 2023.

Ocenenia hraných, dokumentárnych, animovaných, študentských a televíznych filmov nájdete aj v kapitolách **DOMÁCE FESTIVALY A PREHLIADKY, OCENENIA SLOVENSKÝCH FILMOV A TVORCOV V ZAHRANIČÍ, FILMOVÁ PRODUKCIA, FILMOVÉ ŠKOLSTVO a TELEVÍZIA.**

OCENENIA SLOVENSKÝCH FILMOV A TVORCOV V ZAHRANIČÍ

Slovenské filmy boli v roku 2023 úspešné i na festivaloch v zahraničí. Najžiadanejšími a najoceňovanejšími filmami v roku 2023 boli dlhometrážny hraný film **Vysvetlenie na všetko** (Magyarázat mindenre, HU/SK, 2023, r. Gábor Reisz), **Svetloplachosť** (SK/CZ/UA, 2023, r. Palo Pekarčík, Ivan Ostrochovský), ktorá bola úspešná medzi hranými a dokumentárnymi filmami, dlhometrážny animovaný film **Umelohmotné nebo** (Műanyag égbolt, HU/SK, r. Tibor Bánóczki, Sarolta Szabó) a krátkometrážny animovaný film **Electra** (CZ/FR/SK, 2023, r. Daria Kashcheeva).

Prezídium Slovenskej filmovej a televíznej akadémie (SFTA) vybralo kandidátov, ktorých odporučilo na **Európske filmové ceny (EFA)**, každoročne udeľované Európskou filmovou akadémiou. Spomedzi slovenských majoritných hraných filmov navrhlo **Obet'** (CZ/SK/DE, 2022) Michala Blaška, **Svetlonoc** (SK/CZ, 2022) Terezy Nvotovej, **Mimi** (SK, 2023) Míry Fornay a **Piargy** (SK/CZ/MK, 2022) Iva Trajkova.

Do užšieho výberu hraných, dokumentárnych a animovaných filmov sa dostali dva hrané filmy – **Vysvetlenie na všetko** a **Stepne** (UA/DE/PL/SK, 2023, r. Maryna Vroda), ktoré mali svetovú premiéru až po uzávierke národných nominácií v máji 2023 – a krátkometrážny film **Asterión** (CZ/SK, 2022, r. Francesco Montagner). Nomináciu na EFA v kategórii Najlepší animovaný film získalo **Umelohmotné nebo**.

Slovenským národným kandidátom na cenu americkej Akadémie filmových umení a vied (AMPAS) v kategórii **najlepší medzinárodný dlhometrážny film** bola **Svetloplachosť**. Film sa však, podobne ako český kandidát, a slovenská koprodukcia, **Bratia** (Bratři, CZ/DE/SK, 2023, r. Tomáš Mašín), nedostal do užšieho, desaťčlenného výberu filmov uchádzajúcich sa o toto ocenenie, pred rokom 2020 známe ako najlepší cudzojazyčný film.

24. februára 2023 boli odovzdané 48. ocenenia francúzskej Akadémie filmových umení a techník (L'Académie des Arts et Techniques du Cinéma) známe ako **César**. Po nominácii filmu **Myši patria do neba** (Myši patří do nebe, CZ/FR/PL/SK, r. Denisa Grimmová, Jan Bubeníček) v kategórii najlepší animovaný film v roku 2022 toto ocenenie o rok neskôr získala česko–francúzsko–slovenská snímka **Moja afganská rodina** (Moje slunce Mad, 2021) režisérky Michaely Pavlátovej o Európanke začínajúcej nový život v Kábule.

17. januára 2023 boli oznámené nominácie na **50. Annie Awards** pre animované filmy roku 2022. V kategórii Najlepší krátkometrážny film ju získal koprodukčný projekt **Milý tati** (CZ/SK, 2021, r. Diana Cam Van Nguyen).

Slovenské filmy boli v roku 2023 **uvedené na 18 z 53 festivalov kategórie A** (zoznam festivalov na stránke Audiovizuálneho fondu pri kredite žiadateľa o dotáciu na podporu audiovizuálneho diela):

Annecy (Francúzsko, 11. – 17. 6.) – **47. Medzinárodný festival animovaného filmu:** Súťaž celovečerných filmov – **Umelohmotné nebo**, Súťaž celovečerných filmov Contrechamp – **Tonko, Slávka a kúzelné svetlo** (Tonda, Slávka a kouzelné světlo, CZ/SK/HU, 2023, r. Filip Pošivač) – Cena poroty Contrechamp; Súťaž krátkometrážnych filmov – **Electra**; Short Films Perspectives in Competition – **Peniaze a šťastie** (Money and Happiness, RS/SI/SK, 2022, r. Ana Nedjelković, Nikola Majdak)

- Benátky** (Taliansko, 30. 8. – 9. 9.) – **80. MFF Benátky**: Horizonty – **Vysvetlenie na všetko** – Cena Horizonty pre najlepší film
- Benátky** (Taliansko, 30. 8. – 9. 9.) – **Giornate degli Autori**: Special Events – **Svetloplachosť** – Cena Europa Cinemas Label 2023
- Berlín** (Nemecko, 16. – 26. 2.) – **73. MFF Berlín**: Forum – **Poznámky z Eremocénu** (SK/CZ, 2023, r. Viera Čákanyová) – svetová premiéra; Encounters – **Umelohmotné nebo** – svetová premiéra; Generation Kplus – **Mimi** – svetová premiéra – Grand Prix medzinárodnej poroty Generation Kplus pre najlepší film
- Bilbao** (Španielsko, 10. – 17. 11.) – **65. ZINEBI – Medzinárodný festival dokumentárnych a krátkych filmov Bilbao**: Medzinárodná súťaž krátkych filmov – **Krížom krážom** (SK, 2023, r. Nina Rybárová, Tomáš Rybár)
- Cannes** (Francúzsko, 16. – 27. 5.) – **76. MFF Cannes**: La Cínéf – **Electra**
- Clermont–Ferrand** (Francúzsko, 27. 1. – 4. 2.) – **45. MF krátkych filmov**: Medzinárodná súťaž – **Chlieb náš každodenný** (SK, 2021, r. Alica Bednáriková)
- Chicago** (USA, 11. – 22. 10.) – **59. Medzinárodný filmový festival Chicago**: Medzinárodná súťaž hraných filmov – **Vysvetlenie na všetko** – Zlatý Hugo pre najlepší film a Strieborný Hugo za najlepší scenár; Súťaž nových režisérov a Ženy vo filme – **Samota** (Solitude, IS/SK, 2023, r. Ninna Pálmadóttir)
- Jihlava** (Česko, 24. – 29. 10.) – **27. Medzinárodný festival dokumentárnych filmov Jihlava**: Opus Bonum – **Tretí koniec palice** (SK, 2023, r. Jaro Vojtek) – Cena za najlepší film z vyšehradského regiónu, **Chýbanie** (Chybění, CZ/SK, 2023, r. Štěpán Pech) – Cena za najlepší debut; Česká radost' – **Chýbanie, Poznámky z Eremocénu** – Cena za originálny prístup, **Svetloplachosť** – Najlepší český dokumentárny film 2023, **O Baripen – Odkaz Eleny Lackovej** (SK, 2023, r. Vera Lacková), **Olympijský medzičas** (Olympijský mezičas, CZ/SK, 2023, r. Haruna Honcoop), **Svet podľa môjho tatka** (Jíříkovo vidění, CZ/SK, 2023, r. Marta Kovářová) – Cena študentskej poroty; Krátka radost' – **Najkrajší kút v širom svete** (SK, 2022, r. Robo Mihály); Fascinace: Exprmntl.cz: **Beyond Anachronism: Eons of the Binary (Film)** (CZ/SK, 2023, r. Claude Johann Čierny); Dokument ČT: **Všetci řudia budú bratia** (SK/CZ, 2023, r. Robert Kirchhoff); První světla: **dialógy** (SK, 2023, r. Peter Podolský), **Konštanta – rozlúčka s bytom** (SK, 2023, r. Paula Ďurinová), **VALE TUDO** (SK, 2023, r. Tereza Smetanová)
- Karlove Vary** (Česko, 30. 6. – 8. 7.) – **57. MFF Karlovy Vary**: Hlavná súťaž – **Citlivý človek** (Citlivý člověk, CZ/SK, 2023, r. Tomáš Klein), **Úsvit** (SK/CZ, 2023, r. Matej Chlupáček); Future Frames: **Nablízku** (SK, 2022, r. Monika Mahútová); Horizonty: **Umelohmotné nebo**; Imagina: **Electra**; Návraty k prameňom: **Drak sa vracia** (CS, 1967, r. Eduard Grečner); **Pravda je to najdôležitejšie** (SK, 2023, r. Marián Brázda); Súťaž Proxima: **Brutálny vedro** (CZ/SK, 2023, r. Albert Hospodársky) – Zvláštne ocenenie poroty Proximy; Zvláštne uvedenie: **Bod obnovy** (CZ/PL/SK/RS, 2023, r. Robert Hlož), **Hadí plyn** (CZ/SK, 2023, r. David Jařab), **Všetci řudia budú bratia**, Pragueshorts vo Varoch: **Zuza v záhradách** (Zuza v zahradách, CZ/SK, 2022, r. Lucie Sunková); Works in Development: **Let z Kábulu** (SK/IT, r. Sahraa Karimí) – Cena Works in Development; Works In Progress – **Ještě nejsem, kým chci být** (CZ/SK/AT, 2024, r. Klára Tasovská) – Cena Works In Progress Post-Production Development
- Krakov** (Poľsko, 28. 5. – 4. 6.) – **63. Krakovský filmový festival**: Medzinárodná súťaž krátkometrážnych filmov: **Peniaze a šťastie**; Promised Land: **Návštevníci** (CZ/NO/SK, 2022, r. Veronika Lišková); Short Matters!: **Milý tati**
- Lipsko** (Nemecko, 8. – 15. 10.) – **66. Medzinárodný festival dokumentárneho a animovaného filmu Dok Leipzig**: Retrospektíva: Film a protest – Ľudové povstania počas studenej vojny: **Týždeň vo filme – mimoriadne vydanie Čierne dni** (CS, 1968, Ladislav Kudelka, Milan Černák, Štefan Kamenický a Ctibor Kováč); 5x5 Shorts from the East: **Journey** (SK, 2018, r. Marek Jasaň), **V rade** (SK, 2014, r. Kamila Kučíková), **Cestujúcim do pozornosti** (SK, 2020, r. Marek Moučka), **Žltá** (SK, 2017, r. Ivana Šebestová), **Symbol** (SK, 2022, r. Kristína Žilinčárová), Kids DOK: **Volám sa Edgar**

- a mám kravu** (Jmenuju se Edgar a mám krávu, CZ/SK, 2023, r. Filip Diviak); Panoráma: Stredná a východná Európa: **Svetloplachosť**
- Locarno** (Švajčiarsko, 2. – 12. 8.) – 76. Filmový festival Locarno: Medzinárodná súťaž – **Stepne** – cena za najlepšiu réžiu, Cena FIPRESCI, Zvláštne ocenenie juniorskej poroty
- Montreal** (Kanada, 15. – 26. 11.) – 26. **Medzinárodný festival dokumentárnych filmov Montreal RIDM**: Medzinárodná súťaž dlhometrážnych filmov – **Poznámky z Eremocénu**
- Mníchov** (Nemecko, 3. – 14. 5.) – 38. **MF dokumentárneho filmu DOK.fest Munich**: Best of Fests: **Návštevníci**
- Ottawa** (Kanada, 20. – 24. 9.) – 47. **Medzinárodný festival animovaných filmov Ottawa/Ottawa International Animation Festival**: Súťaž študentských animovaných filmov – **Electra** – Cena divákov; Súťaž dlhometrážnych filmov – **Umelohmotné nebo**
- Rotterdam** (Holandsko, 25. 1. – 5. 2.) – 52. **MFF Rotterdam**: sekcia klasických filmov Cinema Regained – **Pieseň** (CS, 1969, r. Jaroslav Havettová, Ivan Popovič), **Kým sa ucho neodbije** (CS, 1971, r. Jaroslava Havettová), **Kontakty** (CS, 1980, r. Jaroslav Havettová); Limelight: **Il Boemo** (CZ/IT/SK, 2022, r. Petr Václav); Harbour: **Moc** (r. Mátyás Prikler)
- Tallin** (Estónsko, 3. – 19. 11.) – 27. **Filmový festival Black Nights Tallinn (PÖFF)**: Súťaž dlhometrážnych debutov: **Manželia Stodolovci** (Manželé Stodolovi, CZ/SK, r. Petr Hátle) – svetová premiéra; Výber kritikov: **Jej telo** (Její tělo, CZ/SK, r. Natálie Císařovská) – svetová premiéra, **Kálmánov deň** (Kálmán-nap, HU/SK/US, 2023, r. Szabolcs Hajdu) – svetová premiéra; Just Film's International Youth Competition: **Už ťa nemám rád** (Už tě nemám rád, CZ/SK/RO, 2023, r. Zdeněk Jiráský); ECFA Competition Programme: **Tonko, Slávka a kúzelné svetlo**; Súťaž krátkych animovaných filmov: **Electra**, **Záhrada srdca** (A szív kertje, HU/SK, 2023, r. Olivér Hegyi) – najlepší krátkometrážny animovaný film, **Volám sa Edgar a mám kravu** – Uznanie detskej poroty; Best of Festivals: **Samota, Stepne**
- Toronto** (Kanada, 27. 4. – 7. 5.) – 24. **Hot Docs Kanadský medzinárodný festival dokumentov / Hot Docs Canadian International Documentary Festival**: Meniaca sa tvár Európy: **Šťastný človek** (SK/CZ, 2023, r. Soňa G. Lutherová), **Návštevníci**
- Varšava** (Poľsko, 6. – 15. 10.) – 39. **Filmový festival Varšava**: Súťaž dokumentárnych filmov: **Svetloplachosť** – najlepší dlhometrážny dokument; Víkend rodinného filmu: **Tonko, Slávka a kúzelné svetlo**; Medzinárodná súťaž: **Už ťa nemám rád** – Zvláštna cena poroty
- Záhreb** (Chorvátsko, 5. – 10. 6.) – 51. **Svetový festival animovaného filmu „Animafest“ Zagreb**: Hlavná súťaž – dlhometrážne filmy: **Umelohmotné nebo** – Zvláštne uznanie; Hlavná súťaž – krátkometrážne filmy: **Záhrada srdca**
- Zlín** (Česko, 1. – 7. 6.) – 63. **medzinárodný festival filmov pre deti a mládež Zlín Film Festival**: Medzinárodná súťaž celovečerných filmov pre deti do 10 rokov: **Tonko, Slávka a kúzelné svetlo**, **Mimi**, Medzinárodná súťaž animovaných filmov pre deti do 12 rokov – **Volám sa Edgar a mám kravu**, Medzinárodná súťaž študentských filmov Zlínský pes – **Dve duše, jedna myseľ** (SK, 2022, r. Matej Molnár), **Ja ešte nechcem odísť** (SK, 2022, r. Klára Fedora Homzová), **Po svadbe** (SK, 2022, r. Matej Křůčík), **Mix** (SK, 2022, r. Veronika Valentová), **O mŕtvych len v dobrom** (SK, 2022, r. Vladimír Horník), Nový český film a TV: **Obet'**, **Krakonošovo tajomstvo** (Krakonošovo tajemství, CZ/SK/DE, 2022, r. Peter Bebjak

Na 73. MFF Berlín (Nemecko) malo Slovensko okrem troch svetových premiér (pozri vyššie) zastúpenie aj na podujatí **Emerging Producers** – jedinom programe svojho druhu v Európe, ktorý sa sústreďuje na producentov dokumentárnych filmov. Táto vlajková loď industry časti Medzinárodného festivalu dokumentárnych filmov Ji.hlava ponúka svojim účastníkom najskôr októbrový workshop v Jihlave a potom februárový workshop v Berlíne. Zúčastnila sa ho aj slovenská producentka **Tereza Tokárová**.

Český filmový a televízny zväz (FITES) udeľoval 20. 1. 2024 už po 37. raz audiovizuálne ceny **Trilobit**. Cenu Trilobit Barrandien 2024 získali aj Pavel Soukup za réžiu filmu **#annaismissing** (CZ/SK, 2023, r. Pavel Soukup) o dopadoch kyberšikany a života na sociálnych sieťach a **Tomáš Dušíčka** za námet a scenár a **Jonáš Karásek** za réžiu komédie **Invalid** (SK, 2023, r. Jonáš Karásek).

3. februára 2024 boli odovzdané **14. ceny českej filmovej kritiky za rok 2023**. Zo slovenských filmov získali nominácie **Úsvit** a **Tonko, Slávka a kúzelné svetlo** štyri, **Bod obnovy** a **Tancuj Matylda** (Tancuj Matyldo, CZ/SK, 2023, r. Petr Slavík) po dve a **Brutální vedro**, **Citlivý člověk** (Citlivý člověk, CZ/SK, 2023, r. Tomáš Klein), **Návštevníci** a **Svetloplachost'** jednu. Jednu nomináciu získal aj film **Electra** v kategórii najlepší krátky film.

Ceny českej filmovej kritiky 2023 získali slovenskí tvorcovia Ivan Ostrochovský a Pavol Pekarčík v kategórii najlepší dokument za **Svetloplachost'** a **Electra** získala cenu za najlepší krátky film.

9. marca 2024 sa po 31. raz udeľovali výročné filmové ceny Českej filmovej a televíznej akadémie (ČFTA) **Český lev za rok 2023**.

Slovenské koprodukčné filmy mali **54 nominácií** (vyhlásené boli 15. 1. 2024): **Bratia** – 15, **Úsvit** – 12, **Bod obnovy** – 8, **Tancuj Matylda** – 7, **Citlivý člověk** – 5, **Tonko, Slávka a kúzelné svetlo** – 2 nominácie a **Electra**, **Jej telo** (Její tělo, CZ/SK, r. Natálie Císařovská), **Matematika zločinu** (CZ/SK, 2023, r. Peter Bebjak), **Návštevníci** a **Slůžka** (SK/CZ, 2022, r. Mariana Čengel Solčanská) po jednej nominácii. Nominovaní slovenskí tvorcovia sú uvedení v závere tejto kapitoly.

Prekvapujúco najviac ocenení (5) získal český televízny seriál **Volha** (CZ, 2023, r. Jan Pacht). Zo slovenských filmov a tvorcov získali Českých levov **Bod obnovy** (4) – najlepšia kamera (Filip Marek), najlepší strih (Jaroslav Kamiński), najlepší zvuk (Samuel Jurkovič, Jan Šulcek, Lukáš Ujčík), najlepšia scénografia (Ondřej Lipenský) a po jednom ocenení si odniesli **Bratia** – najlepší celovečerný hraný film, **Matematika zločinu** – najlepší televízny film alebo miniséria (Peter Bebjak, Iva Kašpárková Jestřáblová, Rastislav Šesták), **Tancuj Matylda** – najlepšia hudba (Michal Pavlíček) a **Tonko, Slávka a kúzelné svetlo** – najlepší animovaný film (Pavla Janoušková Kubečková, Filip Pošivač, Jakub Viktorín). **Electra** získala neštátutárnu Cenu Magnesia za najlepší študentský film a **Bod obnovy** získal neštátutárnu Cenu filmových fanúšikov.

Na 36. filmovom festivale **Finále Plzeň** (Česko, 22. – 27. september 2023) získala Zlatého ledňáčka v Súťaži celovečerných hraných alebo animovaných filmov dráma **Brutální vedro**.

V Súťaži študentských krátkometrážnych filmov získal Zlatého ledňáčka animovaný film **Electra**.

Počas **6. MFF ELBE DOCK** Ústí nad Labem a Drážďany (Česko a Nemecko, 6. – 10. 9.) boli udelené aj **17. Ceny Pavla Kouteckého**. V sekcii celovečerných dokumentov získal cenu film **Pongo Calling** (CZ/SK/GB, 2022, r. Tomáš Kratochvíl).

Režisér Michal Blaško získal ocenenie za najlepší celovečerný debut na 21. MFF Dublin 2023 za film **Obet'** v rámci Dublin Film Critics Circle Awards.

Film **Stepne** získal sedem nominácií na **Cenu ukrajinských filmových kritikov „Kinokolo“** v kategóriách hraný film, objav roku (Maryna Vroda), najlepšia réžia (Maryna Vroda), najlepší scenár (Maryna Vroda, Kirill Shuvalov), najlepší herec (Oleksandr Maksiakov), najlepšia herečka (Nina Antonova).

Na **64. MFF Thessaloniki** (Grécko, 2. – 12. 11. 2023) získal Richard Langdon cenu pre najlepšieho herca v Súťaži stretnutie so susedmi za úlohu Sašu vo filme **Úsvit**.

Film **Vysvetlenie na všetko** získal na **Les Arcs European Film Festival** (Francúzsko, 16. – 23. 12.) Cenu Cineuropa a Adonyi-Walsh Gáspár cenu pre najlepšieho herca.

Electra získala v sekcii Short Cuts Cenu za najlepší medzinárodný krátky film na **48. MFF Toronto** (Kanada, 7. – 17. 9.).

Počas rokov 2023 – 2024 bolo v zahraničí v oblasti audiovizie udelených slovenským tvorcom niekoľko cien, z nich najvýznamnejšie získali:

Peter Badač – cena Progressive Killer pre významnú televíznu osobnosť zo strednej a východnej Európy – **Serial Killer: 6. Medzinárodný festival seriálov**, Brno (Česko, 19. – 24. 9.)

Pavol Barabáš – Cena za mimoriadny prínos horskému filmu – 40. Medzinárodný horolezecký filmový festival, Teplice nad Metují (Česko)

Peter Bebjak a Iva Kašpárková Jestřábová, Rastislav Šesták – Český lev za rok 2023 v kategórii najlepší televízny film alebo miniséria za 3-dielnu minisériu **Matematika zločinu** udelený 9. 3. 2024

Barbora Bobuřová – Strieborná stuha pre najlepšiu herečku vo vedľajšej úlohe za postavu Věry vo filme **Svetlá budoucnost'** (Il sol dell'avvenire, IT, 2023, r. Nanni Moretti) – ceny Talianskeho národného syndikátu filmových novinárov

Henrich Boráros – nominácia na 31. Českého leva za rok 2023 v kategórii najlepšia scénografia za film **Úsvit** vyhlásená 15. 1. 2024

Dušan Husár – nominácia na 31. Českého leva za rok 2023 v kategórii najlepšia kamera za film **Citlivý člověk** vyhlásená 15. 1. 2024

Martin Jankovič a Lenka Nosková – nominácia na 31. Českého leva za rok 2023 v kategórii najlepšie masky za film **Úsvit** vyhlásená 15. 1. 2024

Sahraa Karimi – Cena Works in Development za projekt **Let z Kábulu** (SK/IT, r. Sahraa Karimi) udelená počas MFF Karlove Vary

Miloslav Luther – Výročná cena AČFK – udelená na 49. Letnej filmovej škole, Uherské Hradiště (Česko)

Ivan Ostrochovský a Pavol Pekarčík – Cena českej filmovej kritiky za najlepší dokument za **Svetloplachost'** – 14. ceny českej filmovej kritiky za rok 2023 (udelené 3. 2. 2024)

Pavol Pekarčík a Ivan Ostrochovský – Cena českej filmovej kritiky za najlepší dokument za **Svetloplachost'** – 14. ceny českej filmovej kritiky za rok 2023 (udelené 3. 2. 2024)

Jonatan Pjoni Pastirčák – nominácia na 31. Českého leva za rok 2023 v kategórii najlepšia hudba za film **Citlivý člověk** vyhlásená 15. 1. 2024

Anna Smoroňová – Cena za vynikajúce kameramanské filmové dielo za film **Nemé tajemství** (Němá tajemství, CZ, 2023, r. Tomáš Mašín) – 29. ceny Asociácie českých kameramanov za rok 2023 (udelené 25. 2. 2024)

Anna Smoroňová – nominácia na 31. Českého leva za rok 2023 v kategórii najlepšia kamera za film **Nemé tajemství** (Němá tajemství, CZ, 2023, r. Tomáš Mašín) vyhlásená 15. 1. 2024

Rastislav Šesták a Peter Bebjak, Iva Kašpárková Jestřábová – Český lev za rok 2023 v kategórii najlepší televízny film alebo miniséria za 3-dielnu minisériu **Matematika zločinu** udelený 9. 3. 2024

Miro Šifra – nominácia na 31. Českého leva za rok 2023 v kategórii najlepší scenár za film **Úsvit** vyhlásená 15. 1. 2024

Miro Šifra – nominácia v kategórii najlepší scenár za film **Úsvit** – 14. ceny českej filmovej kritiky za rok 2023 (vyhlásená 4. 1. 2024)

Andrea Štrbová – nominácia na 31. Českého leva za rok 2023 v kategórii najlepšie masky za film **Citlivý človek** vyhlásená 15. 1. 2024

Katarína Štrbová Bieliková – nominácia na 31. Českého leva za rok 2023 v kategórii najlepšie kostýmy za film **Slúžka** vyhlásená 15. 1. 2024

Jakub Viktorín a Pavla Janoušková Kubečková, Filip Pošivač – Český lev za rok 2023 v kategórii najlepší animovaný film za film **Tonko, Slávka a kúzelné svetlo** udelený 9. 3. 2024

Jakub Viktorín a Pavla Janoušková Kubečková – nominácia v kategórii najlepší film za film **Tonko, Slávka a kúzelné svetlo** – 14. ceny českej filmovej kritiky za rok 2023 (vyhlásená 4. 1. 2024)

SLOVENSKÝ FILMOVÝ ÚSTAV

Slovenský filmový ústav (SFÚ, <https://sfu.sk/>) je v oblasti kinematografie jedinou štátnou inštitúciou na Slovensku, ktorá sa komplexne zaoberá filmom a kinematografiou ako takou.

Bol založený 1. apríla 1963 v Bratislave a tak si v roku 2023 pripomenul 60 rokov od svojho vzniku.

Rozpočet SFÚ tvoria štyri základné zdroje, a to štátny príspevok, výnosy z vlastnej činnosti, príspevok Európskej únie na činnosť kancelárie Creative Europe Desk Slovensko a od roku 2012 sa SFÚ môže uchádzať aj o dotácie z Audiovizuálneho fondu (AVF).

Celkové náklady inštitúcie v roku 2023 predstavovali sumu 6 466 250,16 eur, celkové výnosy boli v sume 6 508 206,18 eur, vďaka čomu inštitúcia opätovne dosiahla zlepšený výsledok hospodárenia v sume 41 956,02 eur. Vzhľadom na opakované krátenie rozpočtu zo strany Ministerstva kultúry Slovenskej republiky (MK SR) bude predpokladom udržania vyrovnaného rozpočtu aj naďalej maximálne zabezpečenie tržieb z vlastnej činnosti a výrazné šetrenie vo všetkých oblastiach.

SFÚ je od roku 2001 členom Medzinárodnej federácie filmových archívov (**FIAF**) a od roku 2006 medzinárodnej organizácie **European Film Promotion**.

Hlavné úlohy, činnosti a pôsobnosť SFÚ sú definované v **zákone č. 40/2015 Z.z.** o audiovizíii a o zmene a doplnení niektorých zákonov z 3. 2. 2015, účinnom od 1. 7. 2015 (ďalej len „zákon o audiovizíii“).

K základným úlohám SFÚ patrí uchovávanie, ochrana a obnova audiovizuálneho dedičstva, jeho spracovávanie a zveľaďovanie, spracovávanie a šírenie poznatkov z oblasti audiovizuálnej kultúry, osobitne kinematografie a audiovizuálneho umenia Slovenskej republiky. Základnými činnosťami sú najmä odborné uskladnenie, ošetrovanie, uchovávanie a obnova audiovizuálneho dedičstva, umožňovanie prístupu verejnosti k audiovizuálnemu dedičstvu na študijné, vzdelávacie a vedecké účely, vyhľadávanie, získavanie, sústreďovanie, katalogizácia, uchovávanie a umožňovanie prístupu k originálom alebo rozmnoženinám audiovizuálnych diel a zvukovo–obrazových záznamov, ako aj dokumentačným a informačným materiálom súvisiacim s audiovizuálnymi dielami a zvukovo–obrazovými záznamami, teoreticko–konceptná, vedecká, výskumná, dokumentačná, koordinačná, vzdelávacia, bibliografická, rešeršná, metodicko–poradenská činnosť a edičná činnosť vrátane vydávania periodických publikácií a neperiodických publikácií a nosičov slovenských audiovizuálnych diel, vytváranie a prevádzkovanie informačného systému, prevádzkovanie Kina Lumière a predajne Klapka, organizácia kultúrnych podujatí, prehliadok a festivalov, propagácia audiovizíie a kinematografie vrátane propagácie audiovizuálneho dedičstva, úloha národnej filmotéky a spolupráca s medzinárodnými organizáciami v oblasti audiovizíie a kinematografie a zastupovanie Slovenskej republiky v týchto organizáciách.

SFÚ vykonáva práva autorov k audiovizuálnym dielam vyrobeným organizáciami štátu hospodáriacimi v oblasti audiovizíie, ktoré vykonávali tieto práva na základe všeobecne záväzných právnych predpisov platných pred rokom 1997. K týmto dielam vykonáva práva autorov, výkonných umelcov k umeleckým výkonom v nich predvedených, je výrobcom ich zvukovoobrazového záznamu a zhodnocuje svojou činnosťou majetkové práva.

SFÚ vykonáva štátnu správu v oblasti ochrany audiovizuálneho dedičstva, metodicky usmerňuje katalogizáciu, ochranu a obnovu fondu audiovizuálneho dedičstva a posudzuje audiovizuálnu hodnotu audiovizuálnych diel, zvukovo-obrazových záznamov a zvukových záznamov podľa § 22 zákona o audiovizíii.

SFÚ vedie zoznam slovenských audiovizuálnych diel podľa §3 zákona, zoznam osôb pôsobiacich v audiovizíii podľa §6 zákona, zabezpečuje činnosti informačných kancelárií programov Európskej únie a Rady Európy na podporu audiovizíie, ako aj vykonávanie vedeckej a výskumnej činnosti.

Orgány SFÚ sú podľa §23 zákona o audiovizíii generálny riaditeľ, rada a komisia pre audiovizuálne dedičstvo.

Základnými organizačnými jednotkami sú **Národný filmový archív (NFA)** a **Národné kinematografické centrum (NKC)**.

Národný filmový archív (NFA) je v zmysle rozhodnutia Ministerstva vnútra Slovenskej republiky špecializovaným verejným archívom a tvoria ho jedinečné filmové a s filmom súvisiace archívne fondy a zbierky.

Národné kinematografické centrum (NKC) zastrešuje Audiovizuálne informačné centrum, Oddelenie filmových podujatí, Edičné oddelenie, redakciu mesačníka Film.sk a referát informačných kancelárií programov EÚ a Rady Európy.

Poslaním NKC je propagácia a prezentácia slovenského audiovizuálneho dedičstva, ako aj aktuálnej slovenskej kinematografie na domácich a medzinárodných filmových fórach, jej priblíženie slovenskej a svetovej verejnosti. Organizuje a spoluorganizuje filmové podujatia, spolupracuje s partnerskými organizáciami, zastrešuje vydávanie všeobecných propagačných publikácií zameraných na slovenskú kinematografiu a audiovizíiu, má na starosti zber a poskytovanie komplexných informácií a služieb súvisiacich so slovenskou kinematografiou, iniciuje a spoluorganizuje pracovné stretnutia profesionálov na medzinárodnej úrovni a informačno-vzdelávacie podujatie pre odborníkov z oblasti kinematografie/audiovizíie na Slovensku.

Audiovizuálne informačné centrum (AIC) pôsobí ako informačné centrum o dianí v audiovizíii na Slovensku a v zahraničí. AIC zhromažďuje, spracúva a zverejňuje informácie, ktoré z oblasti audiovizíie prichádzajú na MK SR alebo SFÚ a sú určené odborníkom z oblasti slovenskej kinematografie a audiovizíie. Všetky aktuálne a relevantné informácie sú prístupné na internetovej stránke SFÚ, ktorá obsahuje i **online databázu pripravovaných slovenských filmov** (www.sfu.sk/filmy).

Osobitnou zložkou SFÚ je od 1. januára 2014 kancelária **Creative Europe Desk Slovakia** (<https://cedslovakia.eu/>). Úlohou kancelárie je zabezpečovať distribúciu informácií o programe Kreatívna Európa a administratívnu podporu pre predkladateľov projektov. **V podprograme MEDIA bola v roku 2023 udelená rekordná podpora pre slovenské subjekty.**

(Viac pozri kapitola **MEDIA**).

Dôležitou činnosťou SFÚ je **digitalizácia audiovizuálneho dedičstva**. Inštitúcia túto činnosť zabezpečuje na digitalizačnom pracovisku vďaka **národnému projektu Digitálna audiovizíia**, ktorý SFÚ realizoval od roku 2011 v spolupráci s Rozhlasom a televíziou Slovenska. Digitalizačné pracovisko, ktoré bolo vybudované v roku 2013, tvorilo významný komplexný funkčný a systémový celok na realizáciu digitalizácie a digitálneho reštaurovania filmového dedičstva s priamymi väzbami na celý proces uchovávanía a prístupňovania audiovizuálneho dedičstva SR. V septembri 2022 vypukol na pracovisku požiar, ktorý mal devastačné následky, a preto hlavným cieľom inštitúcie je teraz znovuvybudovanie a obnovenie činnosti digitalizačného pracoviska, aby bolo možné opätovne vykonávať digitalizáciu audiovizuálneho dedičstva SR v kvalite nastavenej v národnom projekte.

Vzhľadom na skutočnosť, že v roku 2023 bolo možné realizovať digitalizáciu filmových objektov len obmedzene, pracovníci digitalizačného pracoviska vykonávali digitalizáciu diafilmov, ktoré v minulosti vyrábala Slovenská filmová tvorba. V provizórnych a výrazne obmedzených podmienkach sa na

niektorých zachránených zariadeniach vykonávalo digitálne reštaurovanie vybraných filmových objektov, pri ktorých sa realizovali farebné korekcie, digitálna retuš a reštaurovanie zvuku. Dôležitou aktivitou bola aj záchrana filmových dát z požiarom zasiahnutej dátovej infraštruktúry a dátových nosičov. Za účelom sprístupňovania audiovizuálneho dedičstva sa tiež vyrábali digitálne kópie.

V roku 2023 pokračoval dlhodobý **projekt Systematickej obnovy audiovizuálneho dedičstva SR**. Začal sa v súčasnej podobe realizovať v roku 2006 po schválení vládou Slovenskej republiky, aktuálne je schválený ako dlhodobý projekt s výhľadom do roku 2033. Cieľom projektu je systematická ochrana a postupné obnovenie fondu audiovizuálneho dedičstva primárne na filmových nosičoch pri zachovaní pôvodnej kvality, pričom je nevyhnutné dodržať všetky normy a štandardy archivačnej činnosti. Okrem iného sa zameriava na obnovu a záchranu filmových zbierok SFÚ z triacetátu a nitrocelulózy na polyester. Kompletná výroba 35 mm filmových materiálov prebiehala vo Filmových laboratóriách Zlín, a.s..

Technologicky najkomplikovanejšiu oblasť prác tvorí obnova fondu dlhometrážnych hraných filmov, v roku 2023 bolo z tohto fondu kompletne obnovených 16 titulov. Z fondu krátkometrážnych a stredometrážnych dokumentárnych filmov bolo celkovo obnovených 68 titulov.

Prezentáciu slovenskej kinematografie v zahraničí od roku 2009 realizuje Národné kinematografické centrum. Jej cieľom je zvýšiť rozsah a kvalitu prezentácie slovenskej kinematografie a audiovizízie v zahraničí a zároveň snaha prispieť k jej väčšiemu zviditeľneniu.

Krátenie rozpočtu inštitúcie v roku 2023 a zrušenie finančnej podpory projektu prezentácie slovenskej kinematografie v zahraničí pre roky 2023 – 2025 zo strany MK SR malo za následok útlm činnosti na poli medzinárodnej prezentácie, napriek tomu sa mnohé z aktivít podarilo zrealizovať. Slovenská kinematografia bola zastúpená na najdôležitejších medzinárodných festivaloch a fórach, konkrétne na medzinárodnom festivale a filmovom trhu v Berlíne, v Cannes, v Clermont-Ferrand a v Karlových Varoch. Významné bolo aj premietanie digitálne reštaurovaných filmov Viktora Kubala pri príležitosti 100. výročia jeho narodenia na festivale v Ghente a obnovená japonská premiéra digitálne reštaurovaného filmu **Obrazy starého sveta** (CS, 1972) Dušana Hanáka, ktorý bol uvedený na 17 projekciách v japonských prefektúrach. Z domácich podujatí SFÚ organizoval prehliadku **Týždeň ukrajinského filmu**, ktorá sa konala v Bratislave a Košiciach, bilančnú prehliadku **Týždeň slovenského filmu** a podujatie pre filmových profesionálov **Bratislava Industry Days** počas MFF Febiofest Bratislava.

Rok 2023 sa niesol v znamení 60. výročia vzniku SFÚ. Pri tejto príležitosti sa uskutočnilo viacero podujatí, ktoré toto jubileum pripomínali zaradením filmov zo zbierok SFÚ do svojho programu pod jednotnou hlavičkou *60 rokov Slovenského filmového ústavu*. Slovenské filmy tak vo výraznom počte boli uvedené na MFF Art Film Fest, MFF Febiofest Bratislava, MF animácie Fest Anča, MFF Cinematik. Uskutočnila sa aj prehliadka v spolupráci s Národným filmovým archívom Praha v Kine Ponrepo, kde sa zrealizovali projekcie štyroch blokov slovenských filmov zo zbierok SFÚ.

V roku 2023 sa SFÚ ako organizátor, spoluorganizátor či partner podieľal **na 105 podujatiach v 34 krajinách sveta a na 10 domácich podujatiach**. Participoval tiež pri uvedení 256 dlhometrážnych a krátkometrážnych klasických a súčasných slovenských filmov. Najviac uvádzaným filmom zo zbierok SFÚ bol dokument Dušana Hanáka **Obrazy starého sveta** (CS, 1972), za ním nasledujú **Jánošík** (CS, 1921) Jaroslava Siakela a **Slnko v sieti** (CS, 1962) Štefana Uhra. Zo súčasných snímok sa najviac premietali krátke filmy **Volám sa Edgar a mám kravu** (CZ/SK, 2023) Filipa Diviaka a **Electra** (CZ/FR/SK, 2023) Darie Kashcheevy, v oblasti dlhometrážnych titulov dominovali **Svetloplachosť** (SK/CZ/UA, 2023) Ivana Ostrochovského a Pavla Pekarčíka, **Návštevníci** (CZ/NO/SK, 2022) Veroniky Liškovej a **Tonko, Slávka a kúzelné svetlo** (CZ/SK/HU, 2023) Filipa Pošivača.

Súčasťou projektu Prezentácia slovenskej kinematografie v zahraničí je od roku 2014 aj zastupovanie SR v Kinematografickom fonde Rady Európy Eurimages. (Viac pozri kapitola **EURIMAGES**)

Informačný systém SK CINEMA (projekt schválený MK SR) – ku koncu roka 2023 bol celkový **počet záznamov v systéme** 674 031, čo predstavuje nárast o 28 521 záznamov za rok 2023. Databázy SFÚ (Slovenská filmová databáza, Katalóg SFÚ, Heslár SFÚ) sú prístupné na internete aj širokej verejnosti prostredníctvom filmového portálu SK CINEMA na www.skcinema.sk. Ide o najdôležitejší relevantný verejne dostupný zdroj o slovenskej audiovizíii.

Základnou dlhodobou úlohou SFÚ pre nasledujúce obdobie je výkon úloh **zákonného depozitára** audiovizuálnych diel, komplexná odborná starostlivosť o kinematografickú zložku národného kultúrneho dedičstva Slovenskej republiky a v rámci nej najmä kompletná systematická záchrana a obnova filmových zbierkových fondov vrátane ich prepisu na digitálne a magnetické nosiče, postupná digitalizácia archívnych fondov za účelom ich dlhodobého uloženia a sprístupňovania prostredníctvom nových médií, odborná katalogizácia zbierkových predmetov a fondov, ich informačno-obsahový popis a následné sprístupňovanie verejnosti.

Od septembra 2011 SFÚ prevádzkuje **Kino Lumière**, ktoré je členom medzinárodnej siete kín **Europa Cinemas**. Kino má štyri kinosály, ktoré sú digitalizované v DCI štandardoch a zároveň disponujú 35 mm premietacími strojmi – s kapacitou K1 (195 miest), K2 (79), K3 (36) a K4 (44). Kinosála K3 pod názvom Filmotéka – Štúdijsná sála SFÚ premieta najmä archívne zahraničné a slovenské filmy a projekcie v nej sa realizujú prevažne z 35 mm kópií.

Požiar na digitalizačnom pracovisku SFÚ na jeseň roku 2022 výrazne zasiahol aj Kino Lumière. Rozsah škôd, ktoré spôsobilo zadymenie kina, viedol k rozhodnutiu sprístupniť priestory verejnosti až po ukončení plánovanej rekonštrukcie. Kino Lumière, ktoré sa po rekonštrukcii stalo moderným priestorom s vyšším komfortom po vizuálnej aj technologickej stránke, privítalo prvých návštevníkov 6. februára 2024. **Rekonštrukcia stála celkovo 2 438 000 eur**, z čoho výdavky na stavebné úpravy boli vo výške 2 184 000 eur a na kinotechnológie vo výške 254 000 eur.

Počas zatvorenia v roku 2023 Kino Lumière realizovalo predstavenia v troch dočasných priestoroch, a to v kinosále Filmovej a televíznej fakulty Vysokej školy múzických umení (FTF VŠMU), v kinosále Slovenskej národnej galérie (SNG) a v lete premietalo v outdoorovom kine v Novej Cvernovke pod názvom Lumière pod Palmou.

Medzi kľúčové aktivity kina v roku 2023 patrili okrem vlastných projekcií Medzinárodný filmový festival Febiofest Bratislava, Týždeň slovenského filmu a 10. ročník medziodborového vzdelávacieho seminára KADU, ktorý bol venovaný téme Pamäť – archív – kánon a pripomenul 60. výročie vzniku SFÚ.

Celková **návštevnosť Kina Lumière** sa v roku 2023 vyšplhala na **18 495 divákov**, spolu sa zrealizovalo 460 projekcií vrátane podujatí.

Súčasťou SFÚ je jediná **špecializovaná filmová knižnica** na Slovensku (16 760 knižných jednotiek, 2 190 scenárov a 2 542 archivovaných ročníkov periodík) a **mediatéka** (31 203 filmov, z toho 5 624 slovenských).

SFÚ od roku 2000 vydáva jediný **mesačník** o filmovom dianí na Slovensku **Film.sk**.

Edičné oddelenie SFÚ vydáva v spolupráci s Asociáciou slovenských filmových klubov (ASFK) filmologický časopis pre vedu o filme a pohyblivom obraze **Kino-Ikon**, ktorý je od roku 2014 odborným recenzovaným časopisom.

Najdôležitejšou publikáciou SFÚ v roku 2023 bola kniha **Rodinné filmové striebro**, ktorá vyšla pri príležitosti 60. výročia inštitúcie. Pozostáva z krátkych úvah a esejí o vybraných, minulých aj súčasných dielach našej kinematografie od šesťdesiatich známych i menej známych autorov.

SFÚ bol i vydavateľom zborníku **Jelena Paštéková – medzi literatúrou a filmom** (editor Martin Kaňuch) a publikácie **Film a jeho dvojník**, ktorá predstavuje súbor textov francúzskeho filmára a spisovateľa **Alaina Robbe-Grilleta** a v roku 2024 bude súčasťou pripravovaného blu-ray vydania s jeho dvomi filmami **Muž, ktorý luže** (CS/FR, 1968) a **Eden a potom...** (CS/FR, 1970).

SFÚ participoval aj na vydaní fotografickej publikácie **Reálne reálno vo fotografických portrétoch Mira Nôtu** v spolupráci s OZ Fotofo, ktorá vyšla pri príležitosti súbornej výstavy Nôtových fotografií *Portréty*, usporiadanej počas podujatia *Mesiac fotografie* v spolupráci so SFÚ a zborníku **PIŠTA o diele Petra Pišťanka**, ktorý zostavili Václav Macek a Zuzana Goleinová a je výstupom zo seminára realizovaného v roku 2022 v rámci *Týždňa slovenského filmu*. Elektronicky vyšiel zborník textov z podujatia Týždeň slovenského filmu nazvaný **Slovenský film v roku 2022**.

V roku 2023 na 34. ročníku udeľovania ocenení Igric získal SFÚ za knihu **Abecedár slovenského filmu 1921 – 2021** Tvorivú prémie za audiovizuálnu teóriu a kritiku.

SFÚ i v roku 2023 pokračoval v sprístupňovaní domácej filmovej tvorby. V nadväznosti na svoje 60. výročie vzniku vydal v druhej polovici roka 2023 **päť 5 titulov zo 6-dielnej blu-ray kolekcie** s významnými slovenskými filmami **Organ** (CS, 1964) Štefana Uhra, **Prípad pre obhajcu** (CS, 1964) Martina Hollého, **Pieseň o sivom holubovi** (CS, 1961) Stanislava Barabáša, **Boxer a smrť** (CS, 1962) Petra Solana a **Kristove roky** (CS, 1967) Juraja Jakubiska, blu-ray nosič s filmom **Obrazy starého sveta** (1972) Dušana Hanáka vyjde v roku 2024. A v renomovanom britskom vydavateľstve **Second Run** vyšiel na blu-ray digitálne reštaurovaný film **Dialóg 20-40-60** (CS, 1968, r. Peter Solan, Zbyněk Brynych, Jerzy Skolimowski) ako súčasť box setu 3 BD obsahujúceho aj ďalšie Skolimowskeho filmy.

(Viac v kapitole **VIDEODISTRIBÚCIA**)

Od roku 2017 má SFÚ osvedčenie o spôsobilosti vykonávať výskum a vývoj. **Vedecko-výskumnú činnosť SFÚ** garantuje a usmerňuje Vedecká a edičná rada SFÚ.

Predajňa SFÚ **Klapka.sk** ponúka široký sortiment filmologickej literatúry, CD a DVD nosičov a ďalších filmových materiálov. Najpredávanejšími titulmi z produkcie SFÚ boli DVD s filmom **Tisícročná včela** (CS/DE, 1983) Juraja Jakubiska, blu-ray s filmom **Záhrada** (SK/FR/CZ, 1995) Martina Šulíka a z publikácií bol najväčší záujem o **Abecedár slovenského filmu 1921 – 2021**.

Jednou zo základných činností SFÚ z hľadiska príjmov je **licencovanie slovenských filmov zo zbierok SFÚ**. Licencovanie TOP filmov (rozprávky a najsledovanejšie filmy) sa od roku 2017 realizuje formou obchodnej verejnej súťaže.

V roku 2023 sa podarilo v troch výzvach zhodnotiť 24 filmov, licencie na filmy sa predali do vysielania televízií RTVS, TV Markíza a TV JOJ. V oblasti zhodnocovania majetkových práv k slovenským filmom pokračovala aj spolupráca s Českou televíziou a Československou filmovou spoločnosťou (CS Film). Rovnako pokračovala spolupráca s televíziou TA3 vo vysielaní týždenníkov **Týždeň vo filme** a SFÚ poskytol aj ukážky do spravodajských a publicistických relácií TV Markíza a do 19 nových audiovizuálnych diel. Najsledovanejším filmom z ponuky SFÚ v slovenských televíziách bola v roku 2023 **Perinbaba** (CS/DE/IT/AT, 1985) Juraja Jakubiska.

Celkovo (vrátane obchodnej verejnej súťaže) sa zrealizovalo obchodné zhodnotenie práv do televízneho vysielania k 82 slovenským filmom.

V posledných rokoch významne narastá záujem o uvedenie filmov zo zbierok SFÚ na **VoD a streamovacích platformách**, v roku 2023 boli poskytnuté licencie celkovo k 45 kinematografickým dielam. Dlhometrážne i krátkometrážne filmy zo SFÚ sú dostupné napríklad na DAFilms, Voyo, JOJ play, KVIFF.TV, Netflixu a ďalších platformách. Najviac videní na Voyo a JOJ play mala **Perinbaba** Juraja Jakubiska.

Pokračovala aj prezentácia šiestich klasických slovenských filmov zo zbierok SFÚ a dvoch krátkych filmov o filme nazvaná **Zlatá éra slovenskej kinematografie** na francúzskom VOD portáli La Cinetek, spojená s krátkymi lektorským videouvodmi vo francúzskom a anglickom jazyku.

(Viac pozri v kapitolách **VIDEODISTRIBÚCIA** a **TELEVÍZIA**)

Ako koprodukčný partner vstúpil SFÚ v roku 2023 do projektov **Pravda je to najdôležitejšie** (SK, 2023, r. Maroš Brázda) o Eduardovi Grečnerovi a **Emília** (SK, 2023, r. Martin Šulík) o herečke Emílii Vášáryovej.

Základné **slovenské filmy** archivované v SFÚ predstavujú k 31. 12. 2023 spolu **celkovú metráž 4 196 293 metrov** (dĺžka jednotlivých diel a fragmentov vyjadrená v metroch filmového materiálu). **Celková metráž všetkých druhov filmových materiálov** k slovenským dielam, archivovaných v zbierkach a fondoch SFÚ, predstavuje **spolu 26 945 973 metrov** filmového materiálu na **78 911 filmových kotúčoch**.

Podrobnejšie informácie o SFÚ nájdete v Správe o činnosti a hospodárení v roku 2023 (https://sfu.sk/wp-content/uploads/2024/04/VS_SFU2023_final.pdf)

TELEVÍZIA

Podiel sledovanosti slovenských vysielateľov medziročne mierne stúpol. V roku 2023 mali Rozhlas a televízia Slovenska (RTVS) so svojimi kanálmi (Jednotka, Dvojka, Šport a :24) a súkromné televízie TV Markíza, DOMA, DAJTO, Markíza Krimi, TV JOJ, Plus, WAU, JOJko, JOJ 24, JOJ Svet, JOJ Šport a TA3 **62,6 % podiel počas celého dňa** (58,5 % v roku 2022) a **69,0 % v prime time** (66,5 % v roku 2022).

Všetky výsledky v tejto kapitole sa týkajú cieľovej skupiny Ind 12+ hostia a ide o Live + TS0-3 vysielanie, čiže je započítaná aj 3-dňová odložená sledovanosť (time-shift).

Podľa údajov **Rady pre mediálne služby** (<https://rpms.sk>) bolo na Slovensku k 24. 4. 2024 udelených **164 autorizácií na vysielanie televíznych programových služieb**.

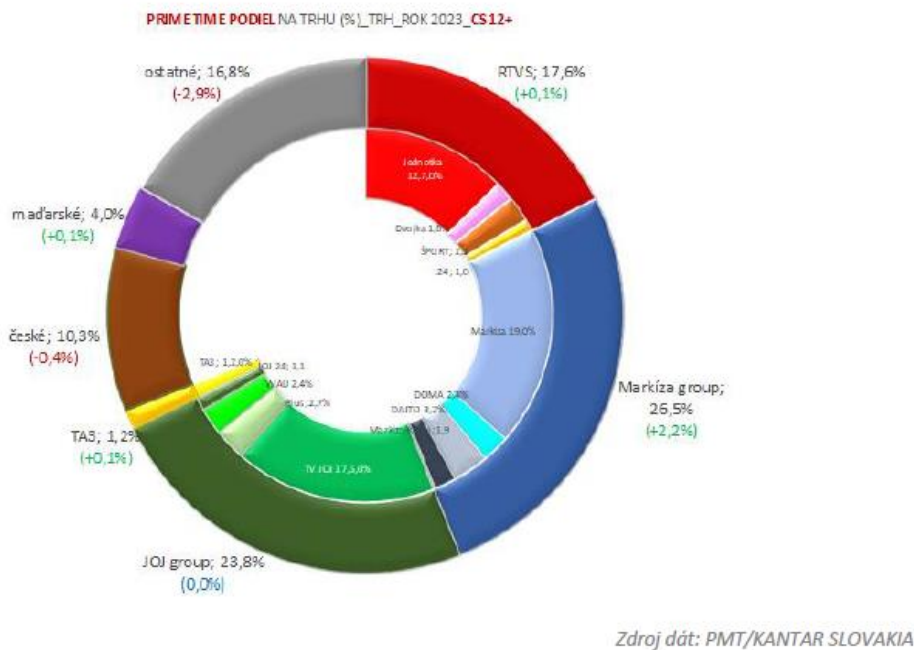
Zoznam audiovizuálnych mediálnych služieb na požiadanie spadajúcich pod rozsah regulácie podľa zákona č. 308/2000 Z. z. o vysielaní a retransmisii – k 22. 5. 2024 bolo evidovaných **177 spoločností** (niektoré viacnásobne).

K 20. 3. 2024 Rada prijala aj **75 oznámení fyzických osôb poskytujúcich audiovizuálnu mediálnu službu na požiadanie**.

K 24. 4. 2024 bolo registrovaných aj **136 držiteľov registrácie retransmisie**, z toho **117** na prevádzkovanie retransmisie v káblových distribučných sieťach (KDS, DVB-C, IPTV), **6** systémom MMDS, **2** systémom MVDS, **3** prostredníctvom GSM a UMTS a **8** prostredníctvom vysielateľov DVB-T a DVB-S/DTH (satelit).

A 6. 7. 2023 bola udelená registrácia **jednej platforme** (N I K É, spol. s r. o.) **na zdieľanie videí**.

V roku 2023 bola **lídrom na trhu Markíza. Počas celého dňa s podielom 16,0 %** a **v prime time (19.00 – 22.00) s podielom 19,0 %**.

Graf: Výročná správa RTVS o činnosti a hospodárení 2023

(Podrobné výsledky sledovanosti nájdete v tabuľke na strane 94.)

Rozhlas a televízia Slovenska (ďalej tiež RTVS), zriadená od 1. 1. 2011 zákonom (zákon č. 532/2010 Z. z. o Rozhlase a televízii Slovenska a o zmene a doplnení niektorých zákonov), je verejnoprávna, národná, nezávislá, informačná, kultúrna a vzdelávacia inštitúcia, ktorá poskytuje službu verejnosti v oblasti rozhlasového a televízneho vysielania a túto svoju činnosť vykonáva najmä prostredníctvom organizačných zložiek, ktorými sú Slovenský rozhlas a Slovenská televízia. Slovenská televízia v roku 2023 vysielala na kanáloch Jednotka, Dvojka, Šport a :24.

Vláda Slovenskej republiky 24. 4. 2024 schválila **zákon o Slovenskej televízii a rozhlase (STVR)**. Rozhlas a televízia Slovenska (RTVS) jeho prijatím v Národnej rade Slovenskej republiky (NR SR) zanikne, čím skončí vo funkcii aj súčasný generálny riaditeľ RTVS Ľuboš Machaj. Ten bol zvolený NR SR na päťročné funkčné obdobie, ktoré mu začalo plynúť 2. augusta 2022.

Jednotka – základom jej programovej služby boli v roku 2022 kinematografické diela, seriálová tvorba zahraničnej a domácej proveniencie, zábava, ale i šport.

Podiel Jednotky na trhu bol počas celého dňa 10,7 % a v prime time 12,7 %. Najvyššiu sledovanosť na Jednotke mali **Tri zlaté dukáty** (SK/CZ, 2023, r. Mariana Čengel Solčanská) vysielané 24. 12. 2023 (rating 19,9 %).

Dvojka – jej vysielanie bolo zamerané na menšinového náročného diváka a špecifické cieľové skupiny, na regióny Slovenska a na národnostné menšiny.

Podiel Dvojky bol počas celého dňa 1,8 % a v prime time 1,6 %. Najvyššiu sledovanosť na Dvojke mal **Futbal – Predkolá LM / EL / EKL 2023/2024** vysielaný 31. 8. 2023 (rating 3,5 %).

Trojka – jej vysielanie bolo ukončené **30. 11. 2022**.

:24 – v mimoriadnej situácii súvisiacej s vojnou na Ukrajine od 28. februára 2022 od 6.00 h nahradilo vysielanie Trojky plnohodnotné celodenné spravodajské pokrývanie tém z domova i zo sveta, doplnené o publicistické, dokumentárne, vzdelávacie, diskusné a iné relácie.

Podiel :24 bol počas celého dňa 1,2 % a v prime time 1,0 %. Najvyššiu sledovanosť na :24 mala relácia **O 5 minút 12** (SK, 2023) vysielaná 1. 10. 2023 (rating 4,2 %).

Šport – športová televízia vysielajúca 24 hodín denne, programy ako priame prenosy, športové spravodajstvo, magazíny o zdravom životnom štýle aj archívne materiály. Samotné vysielanie sa spustilo **20. decembra 2021**.

Podiel Športu na trhu bol 1,8 % počas celého dňa a 2,2 % v prime time.

Najvyššiu sledovanosť na Športe mal **prenos hokejového zápasu Slovensko – Švajčiarsko na MS 2023** vysielaný 18. 5. 2023 (rating 21,2 %).

RTVS bola **koproducentom 18 celovečerných filmov pre kiná, teda 40,0 % produkcie v roku 2023**. Z toho 7 hraných (10 v roku 2022) – **A máme, čo sme chceli** (SK/CA, 2023, r. Michal Kunes Kováč), **Invalid** (SK, 2023, r. Jonáš Karásek), **Mimi** (SK, 2023, r. Mira Fornay), **Moc** (SK/HU/CZ, 2023, r. Mátyás Prikler), **Svetloplachosť** (SK/CZ/UA, 2023, r. Ivan Ostrochovský, Pavol Pekarčík), **Tancuj Matylda** (Tancuj Matyldo, CZ/SK, 2023, r. Petr Slavík), **Úsvit** (SK/CZ, 2023, r. Matej Chlupáček)

9 dokumentárnych (13 v roku 2022) – **Andy Warhol – americký sen** (SK, 2023, r. Ľubomír Ján Slivka), **Emília** (SK, 2023, r. Martin Šulík), **Poznámky z Eremocénu** (SK/CZ, 2023, r. Viera Čákanyová), **Pozor, padá SNG!** (SK, 2023, r. Jana Durajová, Lena Kušnieriková), **Pravda je to najdôležitejšie** (SK, 2023, r. Maroš Brázda), **Tretí koniec palice** (SK, 2023, r. Jaro Vojtek), **Územie fantázie** (SK, 2023, r. Paula Mal'árová), **Veľký kaňon** (SK, 2023, r. Pavol Barabáš), **Všetci ľudia budú bratia** (SK/CZ, 2023, r. Robert Kirchhoff)

a dvoch animovaných (2 v roku 2022) – **Tonko, Slávka a kúzelné svetlo** (Tonda, Slávka a kúzelné svetlo, CZ/SK/HU, 2023, r. Filip Pošivač) a **Umelohmotné nebo** (Müanyag égbolt, HU/SK, r. Tibor Bánóczki, Sarolta Szabó).

V rámci **vlastnej dramatickej tvorby** v roku 2023 RTVS vyrobila v koprodukcii so spoločnosťou Dayhey a Českou televíziou vianočnú rozprávku **Tri zlaté dukáty**.

A popri dlhometrážnom filme **A máme, čo sme chceli** vznikla aj rovnomenná dvojdielna miniséria (2 x 54 min.).

V oblasti **animovanej tvorby** v roku 2023 vznikli:

18. a 19. diel zo seriálu **Drobci** (SK, 2016 – 2023, r. Vanda Raýmanová, Michal Struss) – **Pranie** (SK, 2023) a **Sneh** (SK, 2023); 21. – 23. diel seriálu **Websterovci** (r. Katarína Kerekesová) s názvami **Karneval** (SK/SI/CZ, 2023), **Let na Mesiac** (SK/SI/CZ, 2023) a **Šetri celá rodina** (SK/SI/CZ, 2023); pilotný film **Ja hodím najďalej!** (SK, 2023, r. Ivana Laučíková) zo seriálu **Lesná päťka** a 56. – 63. diel seriálu **Chochmesovci** (SK, 2023, r. Róbert Šveda) – **O spoločnom využívaní, V občianskej spoločnosti, Na ceste, Časový manažment, Vo virtuálnom svete, O manipulácii, O reči a diskusii a V škole**.

A v koprodukcii s RTVS vznikli v roku 2023 aj vyššie spomínané dva celovečerné animované filmy.

V oblasti **dokumentárnej tvorby** v roku 2023 RTVS vyrobila alebo koprodukovala niekoľko **dlhometrážnych** (52 minút a viac) titulov – dvojdielnu minisériu **Andy Warhol – americký sen, Čo ste urobili Rusom?** (SK, 2023, r. Michal Fulier, Jana Bučka Kovalčíková) – dokument o tom kde končí humanitárna pomoc zo Slovenska, a kde začína každodenný boj o život na Ukrajine, dokumentárny portrét evanjelickej farárky **Darina Bancíková – prebytočný človek?** (SK, 2023, r. Debora Pastirčáková), **Hokej – Kaufland Winter Games 2023** (SK, 2023), 57-minútová televízna verzia filmu **Pravda je to najdôležitejšie, Na hrane diplomacie** (CZ/SK, 2023, r. Zuzana Piussi, Vít Janeček) o rôznych aspektoch diplomacie a geopolitiky, **O baripen – Odkaz Eleny Lackovej** (SK, 2023, r. Vera Lacková) – verzia v slovenčine, **O baripen – Le periben o Elena Lackovo** (SK, 2023, r. Vera Lacková) – rovnaký dokumentárny film urobený v rómskej verzii – slovenčina je preložená do rómskych titulkov a rómčina do slovenských titulkov, **Pátranie po hmyze – Južné Slovensko** (SK, 2023, r. Martin Jagelka), **Pátranie po hmyze – Veľká Fatra** (SK, 2023, r. Martin Jagelka), tretia časť trojdielnej dokumentárnej série **Divoká Poľana** o divokej prírode Chránenej krajinskej oblasti Poľana s názvom **Vlci z Poľany** (SK, 2023, r. Rastislav Dobrovodský), dokumentárny film venovaný 100. výročiu nášho horolezectva a Slovenskému horolezeckému spolku **JAMES – 100. výročie** (SK, 2023, r. Pavol Barabáš), dokumentárny film zo série **Velikáni** s názvom **Zlatý vek československej atletiky** (SK, 2023, r. Ivan Janko), **Rádio Devín: V dotyku s kultúrou** (SK, 2023, r. Adam Hanuljak), **Slovenský deň kroja – život s prírodou** (SK, 2023) a 7. časť dokumentárneho cyklu Petra Hledíka **Bratislavské pondelky** s názvom **Roky s bratislavskými pondelkami** (SK, 2023, r. Peter Hledík)

stredometrážnych (26 – 52 minút) titulov – napríklad spomienky potomkov obetí stalinských deportácií do sovietskych pracovných táborov na Sibíri **Deti v tieni gulagu** (SK, 2023, r. Ján Mančuška), **Ivan Kadlečík** (SK, 2023, r. Branislav Špaček), **Katedrála zázrakov** (SK, 2023, r. Silvia Košťová) o košickej katedrále, **Kňazi v uniformách** (SK, 2023, r. Marek Poláček), **Na každej z krížnych ciest (Prezident na cestách)** (SK, 2023, r. Peter Hrabinský) – cestopisný film mapujúci cesty prezidenta Rudolfa Schustera do severských krajín, na Antarktídu a do Brazílie, **Dotyky Slovenského raja** (SK, 2023, r. Vladimír Šifra), **Krásky Slovenska** (SK, 2023, r. Milan Kánya) – film o návšteve slávneho filmára prírodopisných filmov Nigela Marvena na Slovensku, **Brat Štefan** (SK, 2023, r. Marek Poláček) o minoritovi bratovi Štefanovi Iglodym, ktorý za Krista položil život., **Csontváry** (SK, 2023, r. Ivan Kršiak, Lubomír Viluda) o živote a diele maliara Michala Teodora Kosztka Csontváryho, **Spýtaj sa vašich 93** (SK, 2023, r. Barbora Berezňáková) na to, čo robili na Nový rok 1993, **Rozdelení** (SK, 2023, r. Matúš Ružička) o dôsledkoch rozdelenia Československa na životy ľudí v slovensko-českom prihraničí, či **Slovenské zlato** (SK, 2023) – dokument o MS v rybníkovom hokeji v Kanade.

Vzniklo i 25 častí cyklu **Família** (SK, 2023, r. Jana Pirohová, Miriam Petráňová, Jarmila Mančušková, Tomáš Vitek, Peter Osúch, Milan Kánya, Diana Novotná, Eva Holubánska-Bartovičová, Ján Stračina), šesť dielov dokumentárneho cyklu **Opri sa o mňa** (SK, 2023) – **Katarína Koščová** (r. Peter Pokorný),

Martin Fehérváry (r. Slavomír Zrebný), **Petra Džerengová** (r. Katarína Krištúfková), **Celeste Buckingham** (r. Hana Hančinová), **Alexander Slačkovský** (r. Hana Hančinová), **Katarína Zatovičová** (r. Monika Mahútová), 15 častí cyklu **Encyklopédia slovenských obcí** (SK, 2023, r. rôzni), šesť častí cyklu **Československý vesmír** (SK, 2023, r. rôzni) o dejinách spoločného putovania Čechov a Slovákov vesmírom, ďalšie diely seriálu **Fotka je mŕtva** (SK, 2022 – 2023, r. Soňa Maletz) približujúcej slovenskú fotografickú scénu – **Martin Štrba**, **Judita Csáderová**, **Martin Marenčin** a **Andrej Balco**, cyklus o zabudnutých a zdevastovaných fabrikách a podnikoch Slovenska **Tiene ruín** (SK, 2023, r. Michal Várošík) – **Parná píla v Kežmarku**, **Továreň na elektrické zváranie**, **Železničné vežové vodojemy**, **Tatra nábytok v Martine**, **Svetoznáme kiosky K67**, **Kúpele Leváre**, **Ciachovňa Žilina** a **Sklárne v Málinci**, sedem častí cyklu o zabudnutých, no dôležitých svetových lokalitách na Slovensku **Svet na Slovensku** (SK, 2023, r. Dorota Vlnová), dva diely cyklu **Manifest** o slovenských výtvarníkoch – **Milan Bočkay** (SK, 2023, r. Kristína Zaťko Jarošová) a **Veronika Rónaiová** (SK, 2023, r. Kristína Zaťko Jarošová), šesť dielov cyklu o známych detských knihách – **Panpulóni z našej police** (SK, 2023, r. Jaro Ridzoň): **Klára Jarunková** – **Jediná**, **Krista Bendová** – **Opice z našej police**, **Július Satinský** – **Rozpávky uja Klobásu**, **Jozef Žarnay** – **Tajomstvo dračej steny** a **Dušan Taragel**, **Jozef Dangler Gertli** – **Rozprávky pre neposlušné deti**, niekoľko častí z 10-dielneho dokumentárneho cyklu o zásadných, ale aj humorných fenoménoch života v samostatnej Slovenskej republike **Fetiše republiky** (SK, 2022 – 2023, r. rôzni) – **Deti republiky** (r. Vladislava Sarkány), **Homo podnikateľ** (r. Zuzana Límová), **Kult tela** (r. Miriam Petráňová), **Literatúra** (r. Vladislava Sarkány), **Hudba** (r. Braňo Špaček), či niekoľko častí **Retro noviny** (SK, 2023, r. Milan Homolka) – kolekcie spravodajských šotov z aktuálnych kalendárnych týždňov pred niekoľkými desaťročiami, ktoré uvádza Milan Antonič, archivár RTVS, dokumentárne seriály **Príbeh rieky Poprad** (SK, 2023, r. rôzni) a **Príbehy z Ukrajiny** (SK, 2023, r. rôzni) i sedem dielov seriálu **Klenoty pohraničia** (SK, 2023, r. rôzni).

Vznikli i diskusné relácie – **Večera s Havranom**, **SK Dejiny**, pre fanúšikov filmu magazín zo sveta filmu **Kinorama** (SK, 2023, r. Jozef Banyák, Ján Heteš), kultúrny magazín **Umenie** a mnoho ďalších programov a relácií.

Podrobnejšie informácie o RTVS nájdete vo Výročnej správe – <https://www.rtv.org/o-rtvs/vyrocne-spravy/vyrocne-spravy-rtvs>

Spoločnosť **MARKÍZA – SLOVAKIA, spol. s r.o.** prevádzkuje štyri televízne kanály (**Markíza**, **Doma**, **Dajto** a **Markíza Krimi**) a tiež stanicu **Markíza International**, ktorá vysiela v Českej republike.

Markíze patrilo v roku 2023 prvé miesto podľa sledovanosti počas celého dňa aj v prime time. V jej programe mali najväčšie zastúpenie dramatické programy, zábava, ako aj spravodajstvo a publicistika.

V roku 2023 vyrobila Markíza napríklad po dvadsať epizód prvej a druhej série a po pätnásť epizód tretej a štvrtej série dobového romantického seriálu **Dunaj, k vašim službám** (SK, 2023, r. Peter Magát, Peter Kelíšek, Peter Hoferica), ako aj jeho Vianočný špeciál. Dej seriálu sa začína odohrávať v roku 1939 keď Dunaj – nový obchodný dom na Slovensku, otvára svoje brány a stáva sa symbolom modernej doby a súčasne je vyhlásený Slovenský štát.

Markíza ďalej vyprodukovala 12 epizód dramatického seriálu **Klamstvo** (SK, 2023, r. Braňo Mišík), 109 epizód 1. série a 70 epizód 2. série romantického rodinného komediálneho seriálu **Mama na prenájom** (SK, 2023, r. Matúš Libovič, Miloslav Volný, Roman Valentko) a **Mama na prenájom – Vianočný špeciál**, 12 epizód piatej série rodinného komediálneho seriálu **Pán profesor** (SK, 2023, r. Zuzana Marianková, Ondrej Hraška) a jeho Vianočný špeciál.

Pre streamovaciu službu Voyo vzniklo 5 epizód fantasy seriálu **Vedma** (Vědma, CZ/SK, 2023, r. Jakub Kroner) a dve 8-dielne sezóny futbalovej dokumentárnej série **Do neba a do pekla** s podtitulmi **Spartak Trnava** a **Generácia Žilina** (SK, 2023, r. Marek Prochác).

Podiel TV Markíza na trhu v roku 2023 bol 16,0 % počas celého dňa a 19,0 % v prime time. Najsledovanejším programom TV Markíza v roku 2023 bol prvý ženský stand-up špeciál na Slovensku **Simona: Donaha!** (SK, 2022, r. Lukáš Zednikovič) vysielaný 31. 12. 2023 (rating 14,8 %).

DOMA – je televízny kanál vysielateľa MARKÍZA – SLOVAKIA, spol. s r.o. profilovaný primárne pre divákov preferujúcich obsah so zameraním na emócie, lásku a medziľudské vzťahy. Vysiela od 31. augusta 2009. V jeho programe dominovali romantické seriály a filmy, pričom ponuku obohatili aj premiérové kulinárske relácie a to najlepšie z bohatého archívu pôvodnej tvorby.

Jeho podiel na trhu v roku 2023 bol 3,0 % počas celého dňa a 2,4 % v prime time. Najvyššiu sledovanosť mala dráma **Nebo nie je výmysel** (Heaven Is for Real, US, 2014, r. Randall Wallace) vysielaná 27. 12. 2023 (rating 2,9 %).

DAJTO – je tretí kanál vysielateľa MARKÍZA – SLOVAKIA, spol. s r.o.. Ponúka akčné, dobrodružné a adrenalínové filmy a seriály, kultové sitkomy a atraktívne športové podujatia. Jeho vysielanie sa začalo 20. augusta 2012.

Stanica Dajto zaznamenala v roku 2023 podiel na trhu 3,2 % počas celého dňa a 3,2 % v prime time. Najsledovanejším programom bol druhý polčas futbalového zápasu Fortuna ligy **FC DAC 1904 Dunajská Streda – ŠK Slovan Bratislava** vysielaný 7. 5. 2023 (rating 4,5 %).

Markíza Krimi – je najmladšia lineárna televízia v portfóliu skupiny Markíza. Začala vysielat' 6. júna 2022. Jej programovú ponuku tvoria najmä kriminálne seriály a filmy ale aj atraktívne novinky.

Stanica Markíza Krimi zaznamenala v roku 2023 podiel na trhu 2,5 % počas celého dňa a 1,9 % v prime time. Najsledovanejším programom bola 20. epizóda zo siedmej série kriminálneho seriálu **Špecialisti** (Specialisté, CZ, 2017–2024, r. rôzni) s názvom **Zatáčka** (CZ, 2023, r. Peter Magát) vysielaná 29. 12. 2023 (rating 2,9 %).

Slovenská produkčná, a.s. je matkou niekoľkých spoločností, ktoré sú držiteľmi licencií televíznych staníc JOJ Group. JOJ Group má najväčší zásah na trhu, ponúka divákovi najviac domáceho obsahu, filmových titulov a spravodajských relácií, naprieč celým portfóliom vlastných **14 televíznych staníc a streamovacej platformy**, viac ako 50 partnerských online portálov a navyše so silnou a úspešnou komunikáciou na sociálnych sieťach.

TV JOJ je dnes **jediná plnoformátová súkromná televízia** na Slovensku **dostupná pre všetkých divákov**. Televízia začala vysielat' 2. marca 2002.

Slovenská produkčná bola v roku 2023 **koproducentom** dvoch dlhometrážnych hraných filmov pre kiná – **Perinbaba a dva svety** (SK/CZ, 2023, r. Juraj Jakubisko) a **Villa Lucia** (SK/CZ, 2023, r. Michal Kollár).

V roku 2023 TV JOJ podporila výrobu dlhometrážnych filmov pre kiná: **Ako prežiť svojho muža** (CZ, 2023, r. Rudolf Merkner), **Jej telo** (CZ/SK, 2023, r. Natálie Čisarovská), **Deti Nagana** (CZ, 2023, r. Dan Pánek), **Nikdy nehovor nikdy** (SK/CZ, 2023, r. Braňo Mišík).

JOJ v roku 2023 vyrobila 10 častí 2. série mimoriadne úspešného seriálu **Iveta** (SK, 2023, r. Jan Hřebejk), 6 častí koprodukčnej seriálovej novinky **Na vlnách Jadranu** (SK, 2023, r. Vojtěch Moravec), 8 epizód licencovaného seriálu **Vytoč môjho agenta** (SK, 2023, r. Michal Blaško, Jakub Machala) a 10 častí exotickéj novinky **Lásky v Istanbule** (SK, 2023, r. Ivan Holub). Nakrútila tiež 26 epizód komédie **Webová terapia** (SK, 2023, r. Eduard Kudláč), 8 častí detektívnej mystery **Lovec** (SK, 2023, r. Jiří Strach) a takisto 8 častí kriminálky **Duch** (SK, 2023, r. Matúš Ryšan, Róbert Šveda, Peter Bebjak). Obľúbený seriál **Nemocnica** dostal vlnu novú 7., 8. a 9. sériu (SK, 2023, r. Jan Novák), 2. a 3. sériu komediálneho seriálu **Hranica** (SK 2023, r. Ján Novák, Ivan Predmerský, Richard Bobek), 1. a 2. sériu komediálneho seriálu **Tomáš a Diana** (SK, 2023, r. Michal Vajdička) a hodinový špeciál **Tomáš a Diana na Vianoce** (SK, 2023, r. Michal Vajdička).

Okrem seriálov produkovala JOJ v roku 2023 nové epizódy svojich shows a relácií/magazínov: **V siedmom nebi** (r. Peter Nůñez), 11. séria **Česko Slovensko má talent** (r. Jeffo Minařík), 6. séria **Bez servítky** (r. Tomáš Eibner), 10. séria **Inkognito** (r. Tomáš Eibner), 8. séria **Nákupné maniačky** (r. Ludmila Lenárová), 2. séria **Riskuj!** (r. Peter Baláž), 1. séria **Heslo** (r. Rado Štefanov), 6. séria **Miláčikovo** (r. Jana Pirohová), 17. séria **Nové bývanie** (tvorcovia: Kristína Cibulková, Roman Bünger, Vlado Voštinár), 8. séria **Na chalupe** (r. Peter Kašíl). 9. séria **Nová záhrada** vznikla v produkcii TV JOJ a AWIS.

JOJ Svet – JOJ Group 15. augusta 2023 spustila vysielanie svojej 14. TV stanice JOJ Svet, pre ktorú začala produkovať **vlastné dokumenty**: 6 epizód **Hitlerove tajné misie** (2023) a 8 epizód **Alien Files** (2023).

Podiel **TV JOJ** na trhu v roku 2023 bol 12,8 % počas celého dňa a 17,5 % v prime time.

Najsledovanejším programom roku bola prvá epizóda seriálu **Iveta** (CZ, 2022 – 2024, r. Jan Hřebejk) vysielaná 8. 1. 2023 (rating 18,7 %).

JOJ PLUS – druhý televízny kanál z portfólia JOJ Group vysielala od 5. októbra 2008 a ponúka prevažne filmy.

Jeho podiel na trhu v roku 2023 bol 2,9 % počas celého dňa a 2,7 % v prime time.

Najväčšiu sledovanosť mal film **RED: Vo výslužbe a extrémne nebezpeční** (Red, US, 2010, r. Robert Schwentke) vysielaný 6. 1. 2023 (rating 3,3 %).

WAU – tretí kanál z portfólia JOJ Group začal vysielat' 15. apríla 2013 a jeho program je zameraný na vysielanie prevažne akvizitčných seriálov.

Jeho sledovanosť v roku 2023 bola 3,2 % počas celého dňa a 2,4 % v prime time. Najvyššiu sledovanosť mala 15. epizóda zo siedmej série seriálu **Vtieračka Castle** (Castle, US, 2009 – 2016, r. rôzni) s názvom **Zúčtovanie** (Reckoning, US, 2014, r. Rob Bowman) vysielaná 1. 2. 2023 (rating 2,7 %).

JOJ Group ponúka slovenským divákovi až dve televízie s vysielaním programov pre deti v slovenskom jazyku, a to ako jediná mediálna skupina na trhu.

JOJko – od 1. 1. 2020 nahradil kanál **RiK**. Táto detská stanica ponúka najmladším divákovi **rozprávky** v slovenčine.

Jej podiel na trhu v roku 2023 bol 0,2 % počas celého dňa a 0,1 % v prime time. Najvyššiu sledovanosť mala epizóda z animovaného seriálu **Strážca vesmíru Roger** (Space Ranger Roger, US, 2017, r. Gilly Fogg, Larry Jacobs) vysielaná 6. 1. 2023 (rating 0,4 %).

Ťuki TV – piaty kanál z portfólia JOJ Group a v poradí druhá televízna stanica pre deti vysielala pre malých divákov od 3 do 10 rokov výlučne v slovenskom jazyku a je dostupná pre zákazníkov len jedného slovenského operátora (Slovak Telekom).

Vysielala od 1. júna 2015. Údaje o podiele na trhu nie sú dostupné.

JOJ Cinema – šiesty kanál z portfólia JOJ Group začal vysielat' 1. júna 2015. Stanica vysielala filmy na základe českej licencie, akvizitčný obsah stanice je právne vysporiadaný pre územie Českej aj Slovenskej republiky. Údaje o podiele na trhu nie sú dostupné.

JOJ Family – siedmy kanál z portfólia JOJ Group bola ako jej druhá stanica pôsobiaca v Česku spustená 5. septembra 2016. Je to slovenská multižánrová rodinná televízia určená pre českých divákov a pre Slovákov žijúcich v Česku. Ponúka to najlepšie z pôvodnej programovej ponuky materskej televízie JOJ, akvizitčné aj české filmy a seriály.

JOJ Group ešte v roku 2019 rozšírila svoje portfólio v Česku, keď sa stala majiteľom Československej filmovej spoločnosti a jej staníc – po rebrandingu premenovaných na **CS Film**, **CS Mystery**, **CS Horror** a **CS History**.

JOJ Šport – dvanásť stanica JOJ Group odštartovala svoje vysielanie 6. októbra 2021. Vysiela 24 hodín denne priame prenosy, športové spravodajstvo a publicistiku.

Jej podiel na trhu v roku 2023 bol 0,1 % počas celého dňa a 0,04 % v prime time. Najvyššiu sledovanosť mal prenos **IHF MS juniorov 2024** vysielaný 31. 12. 2023. (rating 11,1 %).

JOJ 24 – trinásť kanál z portfólia JOJ Group začal vysielat' 2. októbra 2022. Program tvorí na 80 % spravodajstvo a 20 % publicistika.

Jeho podiel na trhu v roku 2023 bol 1,0 % počas celého dňa a 1,1 % v prime time. Najvyššiu sledovanosť mala relácia **KRIMI** vysielaná 3. 9. 2023 (rating 2,4 %).

JOJ Svet – štrnásť stanica JOJ Group odštartovala svoje vysielanie 15. augusta 2023 a na trh prináša výber nielen akvizíčných, ale aj pôvodných slovenských a partnerských medzinárodných dokumentov v slovenskom jazyku.

Jej podiel na trhu za necelý polrok 2023 bol 0,01 % počas celého dňa a 0,01 % v prime time. Najvyššiu sledovanosť mala epizóda z dokumentárneho seriálu **Z divokej vody na tanier** (Fishing the Wild, US, 2022) s názvom **Hrebanatky z Hebríd** vysielaná 28. 12. 2023 (rating 0,4 %).

JOJ Group má vo svojom obchodnom portfóliu okrem vlastných televízií tiež **zastupovanie zahraničných staníc na našom trhu**, aktuálne sú to Prima Plus a Prima Cool SK českého vysielateľa FTV Prima. Značku JOJ tvoria tiež **online weby, spravodajský portál Noviny.sk, mobilná aplikácia TV JOJ a streamovacia platforma JOJ play**. JOJ zároveň spája sily s najvýznamnejšími hráčmi na online trhu v oblasti tvorby video obsahu v partnerskej platforme **VALETIN**, ktorá združuje a ponúka video inventár na viac ako 50 online portáloch.

Za rok 2023 boli po tretí raz dostupné sledovanosti staníc NOVA International, Prima PLUS, Minimax, Spektrum, Film+ a Senzi.

Nova International – ôsmy kanál TV Nova určený pre vysielanie v zahraničí. Vysielanie začalo 1. februára 2016. Kanál je zameraný na vlastné programy TV Nova, ktoré majú vysielacie práva na Slovensku.

Jej podiel na trhu v roku 2023 vzrástol na 1,0 % počas celého dňa a 1,0 % v prime time. Najvyššiu sledovanosť mala epizóda seriálu **Specialisti** (Specialisté, CZ, 2017 – 2024) vysielaná 23. 10. 2023 (rating 2,7 %).

Prima Plus – kanál skupiny FTV Prima, ktorého vysielanie je smerované na územie Slovenska. Prima Plus začala vysielat' na Slovensku 23. januára 2017. Program je zostavený hlavne z vlastnej tvorby televízie Prima – seriálov, spravodajských relácií, zábavných show, kulinárskych či hobby programov.

Jej podiel na trhu v roku 2023 rovnaký ako v roku 2022 – 0,9 % počas celého dňa a 0,8 % v prime time. Najvyššiu sledovanosť mala epizóda piatej série seriálu **Polda** (CZ, 2016 – 2024, r. Jaroslav Fruit) vysielaná 25. 2. 2023 (rating 2,2 %).

Film+ – česká televízna stanica luxemburskej skupiny RTL Group, ktorá prevádzkuje niekoľko tematických staníc v regióne strednej a východnej Európy. Je zameraná na filmy a vysiela 24 hodín denne. Kanál je dostupný u väčšiny káblových spoločností a satelitných platforiem. Od 15. 9. 2003 vysiela na Slovensku, v Česku, Srbsku, Rumunsku, Chorvátsku a Maďarsku.

Jej podiel na trhu v roku 2023 bol 0,6 % počas celého dňa a 0,5 % v prime time. Najvyššiu sledovanosť mal film **Kill Bill** (Kill Bill: Vol. 1, US, 2003, r. Quentin Tarantino) vysielaný 25. 12. 2023 (rating 0,9 %).

Minimax – stredoeurópska televízna stanica prevádzkovaná spoločnosťou Chello (predtým Minimax Media). Je zameraná na detské animované seriály. Na Slovensku vysiela od roku 2003.

Jej podiel na trhu v roku 2023 bol 0,0 % počas celého dňa a 0,0 % v prime time. Najvyššiu sledovanosť mala piata epizóda prvej série **Sova a jej kamaráti** (La Chouette & Cie, 2013, FR, r. Victor-Emmanuel Moulin, Jerome Houlier) vysielaná 1. 1. 2023 (rating 0,2 %).

Senzi TV – slovenská hudobná televízna stanica a pôvodne štvrtá stanica JOJ Group. Bola spustená 1. septembra 2013. SENZI, a. s. ako servisná spoločnosť stanice bola odpredaná 10. októbra 2015 spoločnosti Nunez NFE. Stanica zmenila vysielateľa z MAC TV s.r.o. na McBoxs d.o.o. v roku 2016 a bola premiestnená zo skupiny JOJ Group do skupiny music box tv. Prináša hudobnú produkciu mnohých žánrov, primárne známe „repete“ hity, dychovku, revival music, folk, ale aj balkánske či trumpske hity, ale aj svadobné piesne a iné.

Jej podiel na trhu v roku 2023 rovnaký ako v roku 2022 – 0,5 % počas celého dňa a 0,5 % v prime time.

TA3 je spravodajská televízia, ktorá ponúka divákovi komplexný spravodajský a informačný servis o dani doma i v zahraničí. Jej signál je na Slovensku šírený prostredníctvom väčšiny káblových rozvodov a prostredníctvom satelitu pokrýva celé územie. V spolupráci so SFÚ pokračovala TA3 vo vysielaní historického spravodajstva **Týždeň vo filme**.

Jej podiel na trhu v roku 2023 bol 2,2 % počas celého dňa a 1,2 % v prime time. Najsledovanejšia bola relácia **Voľby 2023** vysielaná 1. 10. 2023 (6,2 %).

Televízia Lux je katolíckou televíziou, ktorá je výsledkom spolupráce Konferencie biskupov Slovenska a LUX communication. Ponúka program v súlade s náukou a životom Katolíckej cirkvi. Jej cieľom je prinášať ľuďom možnosť poznávania a posilnenia sa vo viere, z ktorej môžu čerpať silu do prežívania každodenného života.

Údaje o podiele na trhu nie sú dostupné.

Mall.tv (<https://sk.mall.tv>) je internetová televízia, ktorá začala Slovensku vysielat' 16. septembra 2019. Je dostupná zadarmo. Od 1. apríla 2023 sa premenovala na **Fameplay.tv** (<https://sk.fameplay.tv/>)

Spoločnosť HBO produkovala seriál **Vít'az** (SK, 2023, r. Jan Hřebejk). Nakoniec ho na svojich platformách nikdy nevysielala, pretože práva odpredala spoločnosti SkyShowtime. Je to jej prvý pôvodný slovenský seriál, natočený v spolupráci s českými tvorcami a hercami Na VOD SkyShowtime mal premiéru 4. 9. prvý diel **Viktor**. Nasledovali epizódy **Umelecké dielo**, **Oco**, **Bojovník**, **Veterán** a **Líder**. Táto rodinná komédia sleduje život Viktora Hudáka v podaní Adyho Hajdu – bývalého premiéra malej európskej krajiny.

Ocenenia

Do posledného ročníka národných filmových cien **Slnko v sieti 2024** boli po druhý raz prihlásené aj diela v kategórii **Najlepší televízny film / miniséria / seriál**. Prihlásili sa: televízny film **Tri zlaté dukáty** (SK/CZ, 2023, r. Mariana Čengel Solčanská) – premiéra 24. 12. 2023, televízne seriály **Dunaj, k vašim službám** (SK, 2023, r. Peter Magát, Peter Kelíšek, Peter Hoferica) – premiéra 1. 1. 2023 a **Vedma** (Vědma, CZ/SK, 2023, r. Jakub Kroner) – premiéra 16. 6. 2023 a televízna miniséria **Matematika zločinu** (CZ/SK, 2023, r. Peter Bebjak) – premiéra 27. 7. 2023. Medzi nominované diela sa nedostala **Vedma** a víťazom tejto kategórie sa stala **Matematika zločinu**.

24. 9. 2023 boli udelené **34. výročné ceny Slovenského filmového zväzu, Únie slovenských televíznych tvorcov a Literárneho fondu SR – Igric za audiovizuálnu tvorbu roku 2022**. V televíznych kategóriách získali – **Cenu Igric za televíznu dramatickú tvorbu**: Martin Rau za kameru vo filme **Jozef Mak** (SK, 2022, r. Peter Bebjak) a **tvorivé prémie získali**: **Martin Chlpík** za kameru hraného televízneho filmu **Pošta pani Kolníkovej** (SK, 2022, r. Juraj Štepka) a **Jana Bučka Kovalčíková** za ostatnú televíznu a filmovú tvorbu za réžiu filmu **Elena** (SK, 2022, r. Jana Bučka Kovalčíková, Michal Fulier) z dokumentárnej série **Môj emigrant**.

Elena získala aj 2. miesto v kategórii Krátkometrážne dokumentárne filmy na **3. Medzinárodnom TV festivale a fóre Heart of Europe** (Varšava, Poľsko). **Čekyho hudobný labák** (SK, 2021, r. Vladimír Balko) si z tohto podujatia odniesol Zvláštne uznanie v kategórii Deti a mládež.

Peter Bebjak, Iva Kašpárková Jestrábová a Rastislav Šesták získali **Českého leva za rok 2023** v kategórii najlepší televízny film alebo miniséria za **Matematiku zločinu**.

Peter Badač získal cenu Progressive Killer pre významnú televíznu osobnosť zo strednej a východnej Európy na **Serial Killer: 6. Medzinárodný festival seriálov**, Brno (Česko).

Po 32. raz bola udelená **Výročná cena časopisu Pamiatky a múzeá**. Tentoraz za diela prezentované, publikované, ukončené alebo realizované v kalendárnom roku 2022. Cenu v kategórii **audiovizia – multimédiá** získali Filip Fabián, Jaroslava Roguľová, Ľubomír Bajaník, Róbert Valovič, Jana Durajová, Róbert Benkovits, Ružena Kovalčíková, Tibor Horváth, Radka Reviláková, Přemysl Boublík a kolektív v spolupráci s Historickým ústavom SAV za populárno-náučnú diskusiu Rozhlasu a televízie Slovenska **SK Dejiny**.

Animovaný koprodukčný film RTVS **Websterovci vo filme** získal 1. cenu v kategórii Program pre deti do 6 rokov na 1. ročníku Medzinárodného festivalu detskej televíznej kreativity s názvom **Rastieme spolu** (Rastimo zajedno), ktorý sa uskutočnil v srbskom Belehrade v dňoch 22. – 24. 11. 2023.

V dňoch 11. – 14. októbra sa v Košiciach uskutočnil **29. Medzinárodný festival lokálnych TV Zlatý žobrák** (<https://festival.sk/>). Grand Prix Zlatý žobrák získal film **The Campsie Fells** (GB, 2023, r. Luca McCormick). V roku 2023 nezískal na festivale ocenenie ani jeden slovenský film alebo tvorca.

Na slávnostnom odovzdávaní **novinárskych cien za rok 2023** boli ocenené najlepšie novinárske práce a občianske projekty v 11 žánrových kategóriách. Mená víťazov vyhlásili na odovzdávaní cien v utorok, 21. mája 2024 v Starej tržnici v Bratislave. V audiovizuálnej kategórii boli nominované nasledujúce príspevky (víťaz je zvýraznený):

Audiovizuálna žurnalistika – investigatívny príspevok

Ivan Brada / **Biznis po bratsky** (séria) / RTVS

Jozef Kubánek / Kamery nad zlato / RTVS

Barbora Šišoláková / **Mladšie lepšie vynáša** / RTVS

Audiovizuálna žurnalistika – reportáž

Adel Ghannam / **Výpravy na Donbas** (séria) / TV Markíza

Rastislav Striško / Apokalypsa v Turecku – zemetrasenie (séria) / TV JOJ

Andrea Šprochová / **Čo s učiteľmi, ktorí šíria dezinformácie/ Konšpirátor na maturite** (séria) / TV Markíza

Audiovizuálna žurnalistika – rozhovor a diskusia

Veronika Cifrová Ostrihoňová, Laura Kellö Kalinská, Matej Makovický, Roman Samotný, Andrea Horečná, Martina Kubániová / **Silná zostava: Ako sa žije matkám na Slovensku** / RTVS

Michal Havran / Európska kaviareň: Bratislava (séria: Oksana Zabužko / Vitalij Manskij / Ružena Bajcsy) / RTVS

Michal Kovačič / Na Telo 2023 (séria: R. Fico vs. B. Kollár / R. Fico vs. E. Heger / Finálová debata pred parlamentnými voľbami) / TV Markíza

(Ďalšie ocenenia slovenských televíznych tvorcov, hercov a diel nájdete v kapitolách **OCENENIA SLOVENSKÝCH FILMOV A TVORCOV NA SLOVENSKU** a **OCENENIA SLOVENSKÝCH FILMOV A TVORCOV V ZAHRANIČÍ**)

Poznámka: Zdrojom informácií boli štatistické údaje Rady pre mediálne služby (<https://rpms.sk>), jednotlivé televízie a PMT/KANTAR SLOVAKIA (naše poďakovanie patrí p. Vladimírovi Fatikovi).

Podiel na slovenskom TV trhu v roku 2023 (celý deň a prime time)

(Všetky TV v domácnosti | Live+TS 0-3)

obdobie 1. január – 31. december 2023

cieľové skupiny: Ind 12+ Hosti

a

jednotky: share

Stanice	Celý deň	Prime Time 19.00 – 22.00
Jednotka	10,7	12,7
Dvojka	1,8	1,6
ŠPORT	1,8	2,2
:24	1,2	1,0
Markíza	16,0	19,0
DOMA	3,0	2,4
DAJTO	3,2	3,2
Markíza Krimi	2,5	1,9
TV JOJ	12,8	17,5
Plus	2,9	2,7
WAU	3,2	2,4
JOJKO	0,2	0,1
JOJ 24	1,0	1,1
JOJ SVET	0,0	0,0
JOJ ŠPORT	0,1	0,0
TA3	2,2	1,2
NOVA International	1,0	1,0
Prima PLUS	0,9	0,8
AMC	0,6	0,5
MINIMAX	0,0	0,0
SPEKTRUM	0,3	0,2
SPORT 1	0,2	0,2
SPORT 2	0,1	0,1
FILM+	0,6	0,5
Senzi	0,5	0,5

©2004 – 2024 PMT, s.r.o., Všetky práva vyhradené

Zdroj: PMT/KANTAR SLOVAKIA

TOP 20 najsledovanejších filmov v roku 2023
obdobie 1. január – 31. december 2023
cieľové skupiny: Ind 12+ Hostia

Por.	Názov	Stanica	Dátum	Krajina	Rok výroby	Rtg %	Rtg(000)	Share
1.	Tri zlaté dukáty	Jednotka	24. 12. 2023	SK	2023	19,9	916	34,7
2.	Tri oriešky pre Popolušku	Jednotka	24. 12. 2023	CS/DE	1973	19,7	903	43,6
3.	Kľúč svätého Petra	Jednotka	25. 12. 2023	CZ	2023	11,6	531	22,0
4.	Pelíšky	TV JOJ	25. 12. 2023	CZ	1999	10,6	485	21,6
5.	Dievča, ktoré verí v zázraky	Markíza	5. 1. 2023	US	2021	10,2	470	23,5
6.	S tebou ma baví svet	TV JOJ	23. 12. 2023	CS	1982	10,1	464	22,1
7.	Sám doma	TV JOJ	22. 12. 2023	US	1990	10,1	464	22,3
8.	Ostrov	TV JOJ	18. 11. 2023	CZ	2023	9,8	448	23,2
9.	Ledviny bez viny	TV JOJ	30. 12. 2023	CZ	2022	9,6	442	21,8
10.	Ako vytrhnúť veľrybu stoličku	TV JOJ	26. 12. 2023	CS	1977	9,6	441	19,1
11.	Ruce v záruce	TV JOJ	14. 12. 2023	CZ	2022	9,5	438	22,6
12.	Sám doma 2: Stratený v New Yorku	TV JOJ	24. 12. 2023	US	1992	9,5	438	16,9
13.	Ako dostať otecka do polepšovne	TV JOJ	1. 1. 2023	CS	1978	9,4	434	20,1
14.	Princezná so zlatou hviezdou	TV JOJ	23. 12. 2023	CS	1959	9,3	426	26,6
15.	Mrázik	Markíza	24. 12. 2023	RU	1964	8,8	403	15,9
16.	Sedem zhavraných bratov	Jednotka	1. 1. 2023	SK/CZ	2015	8,8	404	24,6
17.	Pyšná princezna	Markíza	25. 12. 2023	CS	1952	8,3	382	19,2
18.	Tri oriešky pre Popolušku	Jednotka	27. 12. 2023	CS	1973	8,3	382	21,5
19.	Milan Rúfus – Modlitba za Slovensko *	Jednotka	1. 1. 2023	SK	2020	8,3	381	24,1
20.	Zbožňovaný	Markíza	4. 3. 2023	CZ	2021	8,2	379	19,8

Poznámka: Zvýraznené sú slovenské filmy.

* **Milan Rúfus – Modlitba za Slovensko** (SK, 2020) 1-minútový program, ktorý bol vysielaný 1. 1. 2023 po Novoročnom príhovore prezidentky SR. Báseň Milana Rúfusa recituje Dušan Jamrich.

©2004 – 2024 PMT, s.r.o., Všetky práva vyhradené.
Zdroj dát: PMT/KANTAR SLOVAKIA

Poznámka:

Rtg% – Rating/Sledovanosť v %

Podiel divákov z populácie (zo všetkých obyvateľov Slovenska), ktorí sledovali zvolenú oblasť (časový úsek, reláciu, spot, kanál, atď.).

Rtg(000) – Rating/Sledovanosť v tisícoch

Počet divákov z populácie v tisícoch (zo všetkých obyvateľov Slovenska), ktorí sledovali zvolenú oblasť (časový úsek, reláciu, spot, kanál, atď.).

Share% – Share stanice (podiel stanice)

Share stanice je podiel počtu divákov sledujúcich túto stanicu z celkového počtu divákov, ktorí sledujú televíziu na všetkých sledovaných staniach v danom čase. Udáva sa v %. Môžeme to definovať aj ako podiel priemernej sledovanosti určitej stanice na celkovej priemernej sledovanosti všetkých staníc v percentách, pre danú cieľovú skupinu a daný časový úsek. (Celková sledovanosť – TTV – je 100%).

**TOP 25 najsledovanejších slovenských hraných a televíznych filmov a seriálov
v roku 2023**

obdobie 1. január – 31. december 2023

cieľové skupiny: Ind 12+ Hostia

Por	Názov	Krajina	Rok výroby	Stanica	Dátum	Počiatkový čas	P/R	Rtg %	Rtg (000)	Share
1.	Tri zlaté dukáty *	SK	2023	Jednotka	24. 12. 2023	20:10:01	P	19,9	916	34,7
2.	Sedem zhavranelých bratov	SK/CZ	2015	Jednotka	1. 1. 2023	15:19:24	R	8,8	404	24,6
3.	Milan Rúfus – Modlitba za Slovensko **	SK	2020	Jednotka	1. 1. 2023	13:09:50	R	8,3	381	24,1
4.	Perinbaba	CS/DE/IT/AT	1985	Markíza	23. 12. 2023	20:38:31	R	8,1	371	18,1
5.	Kráľ Drozdia brada	CS/DE	1984	TV JOJ	25. 12. 2023	16:51:21	R	7,9	365	18,8
6.	V lete ti poviem, ako sa mám	SK	2022	Markíza	8. 4. 2023	20:39:47	P	7,2	333	18,2
7.	Šťastný Nový rok	SK	2018	TV JOJ	13. 12. 2023	20:40:33	R	7,2	332	18,4
8.	Rysavá jalovica *	CS	1970	Jednotka	24. 12. 2023	21:36:53	R	7,0	324	14,3
9.	Jánošík	CS	1962	Jednotka	1. 1. 2023	20:31:26	R	7,0	322	14,5
10.	Perinbaba	CS/DE/IT/AT	1985	Markíza	24. 12. 2023	18:30:00	R	6,9	318	14,9
11.	Vianočné obľátky *	CS	1977	Jednotka	24. 12. 2023	17:35:14	R	6,7	307	21,0
12.	Sokoliar Tomáš	SK/CZ/PL/HU/FR/DE	2000	Jednotka	24. 12. 2023	15:55:47	R	6,6	305	19,6
13.	Šťastný nový rok 2: Dobro došli	SK	2021	TV JOJ	17. 6. 2023	20:42:27	R	6,1	281	17,6
14.	Soľ nad zlato	CS/DE	1982	Markíza	24. 12. 2023	16:40:38	P	5,9	269	18,3
15.	Zakliata jaskyňa	SK	2019	Jednotka	24. 12. 2023	11:28:11	R	5,8	266	19,9
16.	V lete ti poviem, ako sa mám	SK	2022	Markíza	30. 8. 2023	20:39:38	R	5,7	263	18,3
17.	Ako si nezobrať princeznú *	CZ/SK	2021	Jednotka	6. 1. 2023	15:47:45	R	5,7	263	17,8
18.	Pacho, hybský zbojník	CS	1975	TV JOJ	30. 10. 2023	20:39:43	R	5,6	258	15,0
19.	Soľ nad zlato	CS/DE	1982	Markíza	26. 12. 2023	12:14:00	R	5,6	257	17,0
20.	Nebojsa	CS	1988	Markíza	26. 12. 2023	15:32:27	R	5,6	257	16,2
21.	Jánošík	CS	1963	Jednotka	1. 1. 2023	21:53:46	R	5,5	255	15,8
22.	Piargy	SK/CZ/MK	2018	Jednotka	26. 12. 2023	21:26:38	P	5,5	253	13,4
23.	Popolvár najväčší na svete	CS/DE	1982	TV JOJ	22. 12. 2023	15:52:28	R	5,4	246	18,9
24.	Sebechlebskí hudci	CS	1975	Jednotka	25. 12. 2023	12:31:55	R	5,4	246	16,0
25.	Láska na vlásku	SK	2013	Jednotka	25. 12. 2023	13:50:07	R	5,2	241	15,8

Poznámka: * televízny film, P – premiéra, R – repríza

** **Milan Rúfus – Modlitba za Slovensko** (SK, 2020) 1-minútový program, ktorý bol vysielaný 1. 1. 2023 po Novoročnom príhovore prezidentky SR. Báseň Milana Rúfusa recituje Dušan Jamrich.

©2004 – 2024 PMT, s.r.o., Všetky práva vyhradené.

Zdroj dát: PMT/KANTAR SLOVAKIA

IN MEMORIAM 2023

Ctibor Bachratý (1955 – 2023)

fotograf

Igor Bázlik (1941 – 2023)

hudobný skladateľ

Jaroslav Ďuriček (1935 – 2023)

herec

Barbara Haščáková (1979 – 2023)

speváčka

Michal Havran st. (1945 – 2023)

novinár a spisovateľ

Daniel Heriban (1980 – 2023)

herec, hudobník a spevák

Juraj Jakubisko (1938 – 2023)

režisér a scenárista

Miloš Janoušek (1952 – 2023)

pesničkár, spisovateľ, hudobný skladateľ

Tomáš Janovic (1937 – 2023)

spisovateľ, scenárista

Dušan Kaprálik (1948 – 2023)

herec

Peter Leginský (1952 – 2023)

fotograf

Michal Monček (1935 – 2023)

herec

Zuzana Neubauerová (1942 – 2023)

televízna moderátorka a príležitostná herečka

Vladimír Obšil (1957 – 2023)

herec

Stanislav Párnický (1945 – 2023)

režisér a scenárista

Vašo Patejdl (1954 – 2023)

hudobný skladateľ, hudobník a spevák

Henrieta Peťovská (1931 – 2023)

kameramanka

Oľga Potroková (1934 – 2023)

režisérka, animátorka a výtvarníčka

Eva Rysová (1932 – 2023)

herečka

Juraj Sarvaš (1931 – 2023)

herec

Jiří Svoboda (1933 – 2023)

televízny režisér

Aranka Szentpéteryová (1933 – 2023)

herečka

Zdeněk Šánský (1938 – 2023)

kostýmový výtvarník

Magda Šmihulová (1930[?] – 2023)

rozhlasová hlásateľka, interpretka komentárov

Elena Ťapajová (1944 – 2023)

novinárka

Roman Varga (1951 – 2023)

filmový strihač

Milka Zimková (1951 – 2023)

herečka, scenáristka a spisovateľka

Spracovala: Renáta Šmatláková, 2024

SPRÁVA O STAVE SLOVENSKEJ AUDIOVÍZIE V ROKU 2023

Vydal: **Creative Europe Desk Slovensko – Slovenský filmový ústav**

Zostavil: **Miro Ulman**

Preklad anglickej verzie: **Ivana Musilová**

Redakcia: **Vladimír Štric, Veronika Paštéková**

Kontakt:

Creative Europe Desk Slovensko

Grösslingová 32

811 09 Bratislava

Tel.: +421–2–5263 6935

E–mail: media@cedslovakia.eu

www.cedslovakia.eu
